

DOCUMENT RESUME

ED 375 651

FL 022 491

TITLE Invatamantul cu Predarea in Limbile Minoritatilor Nationale din Romania. In Anul Scolar 1992/1993 = The Education System in Romania: Tuition in the Languages of Ethnic Minorities. The School Year 1992/1993 = L'enseignement dispense dans les langues des minorites nationales de Roumanie. L'annee scolaire 1992/1993.

INSTITUTION Council for National Minorities, Bucharest (Romania).

PUB DATE 93

NOTE 70p.

PUB TYPE Reports - Descriptive (141) -- Multilingual/Bilingual Materials (171)

LANGUAGE Romanian; French; English

EDRS PRICE MF01/PC03 Plus Postage.

DESCRIPTORS Constitutional Law; *Educational Policy; Elementary Secondary Education; *Ethnic Groups; Foreign Countries; *Heritage Education; Higher Education; Language Enrollment; *Minority Groups; Public Policy; Teacher Education; *Uncommonly Taught Languages

IDENTIFIERS *Heritage Language; *Romania

ABSTRACT

Documentation of the Romanian system of language instruction in ethnic minority languages is presented in Romanian, French, and English. It consists of: relevant provisions from the national constitution concerning the rights of ethnic minority members; organization and functioning of the educational system at the elementary, middle, and secondary levels, teacher education, special provisions for specific minorities (Magyar, German, Serbian, Ukrainian, Slovak, Czech, Bulgarian, Croatian, and others); language curriculum content and classroom teaching hours; hours of content-area instruction (math and science); electives; population by nationality; total language enrollments for 1992-93; language enrollments by grade level; and a list of schools teaching ethnic minority languages, by county. (MSE)

*****
* Reproductions supplied by EDRS are the best that can be made *
* from the original document. *
*****

GVERNUL ROMÂNIEI
CONSILIUL PENTRU MINORITĂȚILE NAȚIONALE

THE GOVERNMENT OF ROMANIA
THE COUNCIL FOR NATIONAL MINORITIES

LE GOUVERNEMENT DE LA ROUMANIE
LE CONSEIL POUR LES MINORITÉS NATIONALES

ED 375 651

ÎNVĂȚĂMÂNTUL CU PREDAREA
ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR
NAȚIONALE DIN ROMÂNIA

■ ÎN ANUL ȘCOLAR : 1992/ 1993

THE EDUCATION SYSTEM IN ROMANIA:
TUITION IN THE LANGUAGES
OF ETHNIC MINORITIES

■ THE SCHOOL YEAR 1992/ 1993

L'ENSEIGNEMENT DISPENSÉ
DANS LES LANGUES DES MINORITÉS
NATIONALES DE ROUMANIE

■ L'ANNÉE SCOLAIRE 1992/ 1993

"PERMISSION TO REPRODUCE THIS
MATERIAL HAS BEEN GRANTED BY

Cesar Birza

TO THE EDUCATIONAL RESOURCES
INFORMATION CENTER (ERIC)."

U.S. DEPARTMENT OF EDUCATION
Office of Educational Research and Improvement
EDUCATIONAL RESOURCES INFORMATION
CENTER (ERIC)

- This document has been reproduced as received from the person or organization originating it.
- Minor changes have been made to improve reproduction quality.
- Points of view or opinions stated in this document do not necessarily represent official OERI position or policy.

FL022491

1993

BEST COPY AVAILABLE

ÎNVĂȚĂMÂNTUL CU PREDAREA
ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR
NAȚIONALE DIN ROMÂNIA

■ ÎN ANUL ȘCOLAR 1992/ 1993

THE EDUCATION SYSTEM IN ROMANIA:
TUITION IN THE LANGUAGES
OF ETHNIC MINORITIES

■ THE SCHOOL YEAR 1992/ 1993

L'ENSEIGNEMENT DISPENSÉ
DANS LES LANGUES DES MINORITÉS
NATIONALES DE ROUMANIE

■ L'ANNÉE SCOLAIRE 1992/ 1993

CONSTITUȚIA ROMÂNIEI

Constituția României, adoptată prin referendum la data de 8 decembrie 1991, conține următoarele prevederi relevante pentru drepturile persoanelor care aparțin minorităților:

Titlul I – Principii generale

Articolul 4 – Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni

(2) România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.

Articolul 6 – Dreptul la identitate

(1) Statul recunoaște și garantează persoanelor aparținând minorităților naționale dreptul la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase.

(2) Măsurile de protecție luate de stat pentru păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității persoanelor aparținând minorităților naționale trebuie să fie conforme cu principiile de egalitate și de nediscriminare în raport cu ceilalți cetățeni români.

Titlul II – Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale

Capitolul I – Dispoziții comune

Articolul 16 – Egalitatea în drepturi

(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

Articolul 20 – Tratatul internațional privind drepturile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale.

Capitolul II – Drepturile și libertățile fundamentale

Articolul 29 – Libertatea conștiinței

(1) Libertatea gândirii și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase nu pot fi îngrădite sub nici o formă. Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă, contrare convingerilor sale.

(2) Libertatea conștiinței este garantată; ea trebuie să se manifeste în spirit de toleranță și de respect reciproc.

(3) Cultele religioase sunt libere și se organizează potrivit statutelor proprii, în condițiile legii.

(4) În relațiile dintre culte sunt interzise orice forme, mijloace, acte sau acțiuni de învrăjbit religioasă.

(5) Cultele religioase sunt autonome față de stat și se bucură de sprijinul acestuia, inclusiv prin înlesnirea asistenței religioase în armată, în spitale, în penitenciare, în azile și în orfelinate.

(6) Părinții sau tutorii au dreptul de a asigura, potrivit propriilor convingeri, educația copiilor minori a căror răspundere le revine.

Articolul 30 – Libertatea de exprimare

(7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.

Articolul 32 – Dreptul la învățătură

(3) Dreptul persoanelor aparținând minorităților naționale de a învăța limba lor maternă și dreptul de a putea fi instruite în această limbă sunt garantate; modalitățile de exercitare a acestor drepturi se stabilesc prin lege.

(4) Învățământul de stat este gratuit, potrivit legii.

(7) Statul asigură libertatea învățământului religios, potrivit cerințelor specifice fiecărui cult (...)

Articolul 37 – Dreptul la asociere

(1) Cetățenii se pot asocia liber în partide politice, în sindicate și în alte forme de asociere.

(2) Partidele sau organizațiile care, prin scopurile ori prin activitatea lor, militează împotriva pluralismului politic, a principiilor statului de drept ori a suveranității, a integrității sau a independenței României sunt neconstituționale.

Capitolul III – Îndatoririle fundamentale

Articolul 50 – Fidelitatea față de țară

(1) Fidelitatea față de țară este sacră.

Articolul 51 – Respectarea Constituției și a legilor

Respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.

Titlul III – Autoritățile publice

Capitolul I – Parlamentul

Articolul 59 – Alegerea Camerelor

(2) Organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, care nu înfrunesc în alegeri numărul de voturi pentru a fi reprezentate în Parlament, au dreptul la câte un loc de deputat, în condițiile legii electorale. Cetățenii unei minorități naționale pot fi reprezentați numai de o singură organizație.

Capitolul V – Administrația publică

Secțiunea a 2-a – Administrația publică locală

Articolul 119 – Principii de bază

Administrația publică din unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiul autonomiei locale și pe cel al descentralizării serviciilor publice.

Capitolul VI – Autoritatea judecătorească

Secțiunea I

Articolul 127 – Dreptul la interpret

(1) Procedura judiciară se desfășoară în limba română.

(2) Cetățenii aparținând minorităților naționale, precum și persoanele care nu înțeleg sau nu vorbesc limba română au dreptul de a lua cunoștință de toate actele și lucrările dosarului, de a vorbi în instanță și de a pune concluzii, prin interpret; în procesele penale acest drept este asigurat în mod gratuit.

Titlul VI – Revizuirea Constituției

Articolul 148 – Limitele revizurii

(1) Dispozițiile prezentei Constituții privind caracterul național, independent, unitar și indivizibil al statului român, forma republicană de guvernământ, integritatea teritoriului, independența justiției, pluralismul politic și limba oficială nu pot forma obiectul revizurii.

HOTĂRÂREA GUVERNULUI PRIVIND ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN ROMÂNIA

Secțiunea IX

Învățământul în limbile minorităților naționale

Art. 64. – Minoritățile naționale au dreptul să studieze și să se instruiască în limba maternă la toate formele de învățământ.

Art. 65. – În localitățile cu populație din rândul minorităților naționale pot funcționa grădinițe, școli primare și gimnaziale, licee, școli normale, secții, clase sau grupe cu predare în limba maternă.

Stabilirea acestor instituții școlare, secții, clase sau grupe se face de inspectoratele școlare în funcție de solicitările și de ponderea populației școlare minoritare din zonă.

Istoria și geografia României se vor preda în limba română.

În învățământul superior se vor organiza grupe sau secții cu predarea în limba minorităților pentru pregătirea cadrelor necesare în activitatea didactică și cultural-artistică.

Art. 66. – Tinerii din rândul minorităților naționale trebuie să cunoască limba română, asigurându-se condițiile necesare în acest scop.

Limba și literatura română este proba obligatorie la concursul de admitere în învățământul liceal și la examenul de bacalaureat.

Art. 67. – Tinerilor proveniți din rândul minorităților naționale care au optat pentru clasa cu predare în limbă română li se asigură, la cerere, însușirea limbii materne.

Art. 68. – La concursurile și examenele de admitere în învățământul de toate gradele, candidații din rândul minorităților naționale pot susține probele în limba maternă, la disciplinele pe care le-au studiat în această limbă.

MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI INSTRUCȚIUNI

privind studierea limbii materne de către elevii aparținând minorităților naționale care frecventează școli cu predare în limba română – Anexă la planurile de învățământ primar, gimnazial, liceal al școlilor cu predare în limba română

Aprobate prin Ordinul ministrului nr. 7642/2.IX.1991 și modificate prin Ordinul ministrului nr. 5023/24.V.1993

Elevii aparținând diferitelor minorități naționale, care frecventează școli cu predare în limba română, li se asigură, la cererea acestora sau a părinților, studiul limbii materne ca disciplină de învățământ.

În legătură cu aceasta se fac următoarele precizări:

I. Cu privire la numărul de ore afectate studiului limbii materne

Pentru elevii din rândul minorităților naționale, care studiază în școli cu limba de predare română, limba maternă se predă în felul următor:

- la clasele I–IV – 4 ore pe săptămână
- la clasele V–VIII și în licee – 3 ore pe săptămână

II. Cu privire la organizarea studiului limbii materne

Claselor (grupele) cu efective de 15–30 elevi pot fi constituite astfel:

- cu elevi proveniți din aceleași clase, din clase paralele ale aceluiași unități sau din unități școlare diferite de pe raza unei comuni, a unui oraș sau a unui municipiu;
- în cazul în care numărul total al elevilor este mai mic de 15, se pot organiza grupe cu un efectiv minim de 7 elevi proveniți din clasele I–III, II–IV, V–VII, VI–VIII, IX–XI, X–XII;
- în localitățile în care numărul copiilor într-un ciclu de studii este foarte redus (sub 10), se poate organiza predarea simultană pe ciclu de învățământ (I–IV, V–VIII, IX–XII).

III. Cu privire la încadrarea cu personal didactic

a) La clasele I–IV, orele de limbă maternă vor fi predate, de regulă, de învățătorii care cunosc limba maternă a elevilor.

Întrucât aceste ore nu fac parte din obligația de 4–5 ore de activitate zilnică a învățătorilor – stabilită conform planului de învățământ – orele respective vor fi constituite în posturi care vor fi acoperite de cadre didactice care cunosc limba respectivă și vor fi normate și retribuite în conformitate cu reglementările în vigoare.

În cazul în care aceste ore nu pot fi constituite în posturi

didactice, ele pot fi retribuite prin plata cu ora.

b) La clasele V–VIII și în licee, orele de limbă maternă se pot constitui în catedre și vor fi predate de profesori de specialitate.

Orele de limbă maternă predate de profesori peste obligația maximă ce le revine la catedră vor fi retribuite prin plata cu ora. Aceste ore mai pot fi atribuite și în completarea normei didactice a profesorilor care nu au norma completă la catedră.

IV. Cu privire la conținutul predării limbii materne

Predarea limbii materne pentru elevii de diferite naționalități care frecventează școli cu predare în limba română se va face pe baza programelor și manualelor de limbă maternă în vigoare, avându-se în vedere următoarele precizări:

Predarea limbii materne în clasa I începe printr-un curs oral introductiv, care durează până la 1 februarie și cuprinde:

a) lecții de dezvoltare a vorbirii, atrăgătoare și bogate în conținut, grupate pe teme privind: școala, familia, casa părintească, meseriile părinților, viața și munca la sate și orașe, anotimpurile;

b) în pregătirea elevilor pentru citire și scriere, la limba maternă se va ține seama de cunoștințele și deprinderile însușite de elevi în perioada preabecedară

Repartizarea orelor de limbă maternă la clasele II–IV se va face astfel: câte 2 ore săptămânal pentru predarea citirii și câte 2 ore săptămânal pentru predarea cunoștințelor de limbă, a ortografiei și compunerii. La clasele V–VIII, lectura literară și, la clasele IX–XII, cunoștințele de istoria literaturii materne, se vor preda în 2 ore săptămânal, iar cunoștințele de limbă în câte 1 oră pe săptămână.

La citire, clasele II–IV, învățătorii vor alege din manualele de limbă maternă pentru școlile cu predare în limbile minorităților naționale, textele cele mai atractive, cerința principală în această etapă fiind aceea ca elevii să învețe să

citească cursiv, corect și expresiv. Textele din manuale, care nu vor putea fi studiate în numărul de ore prevăzut, se vor recomanda ca lectură suplimentară.

La cunoștințele de limbă (clasele II-IV), se vor prelua noțiunile prevăzute de programa în vigoare punându-se accent pe probleme specifice limbii materne, pentru formarea la elevi a deprinderilor de scriere și exprimare corectă, precum și cât mai multe exerciții de ortografie și ortoepie.

La compunere, având în vedere că elevii nu însușesc cunoștințele și deprinderile necesare întocmirii compunerilor la orele de limbă română, la limba maternă se va insista mai mult asupra exprimării corecte în scris și orală și asupra îmbogățirii vocabularului în limba maternă.

La lectura literară (clasele V-VIII) și la Cunoștințele de istoria literaturii materne (clasele IX-XII), texte de literatură, care nu vor putea fi studiate în numărul de ore prevăzut, se vor recomanda pentru lectură în afara clasei.

La cunoștințele de limbă (clasele V-XII), datorită numărului redus de ore, se vor studia numai cunoștințele esențiale de exprimare orală și scrisă, necesare folosirii corecte a limbii materne și se vor elimina unele amănunte sau repetări de la o clasă la alta.

Profesorii vor pune accentul pe aplicații practice, în vederea însușirii temeinice a cunoștințelor folosite în viața de toate zilele.

V. Cu privire la manualele școlare

Studiul limbii materne se va face pe baza manualelor școlare cuprinse în catalogul manualelor valabile ce se editează pentru fiecare an școlar.

În condițiile în care elevii au optat pentru studiul limbii materne, aceasta va deveni disciplină obligatorie, fiind inclusă în catalog alături de celelalte discipline de învățământ; începând cu clasa a V-a, elevii vor da teză trimestrială. Mediile trimestriale se vor lua în considerație la calculul mediei generale.

Inspectoratele școlare și conducerea școlii vor acorda toată atenția aplicării instrucțiunilor de mai sus pentru ca orele de limbă maternă să se predea în condiții corespunzătoare și cu maximă eficiență.

Conducerea școlilor cu limbă de predare română, în care învață și elevii aparținând minorităților naționale, au obligația de a face cunoscut celor interesați de a învăța și limba maternă ca disciplină de învățământ și vor lua măsuri pentru asigurarea programelor și manualelor necesare, precum și pentru organizarea predării.

25.05.1993

REȚEAUA ȘI ȘCOLARIZAREA

În localitățile cu populația din rândul diferitelor etnii și staturi asigură organizarea și funcționarea învățământului cu predare în limbile minorităților naționale. Sistemul de învățământ pentru minoritățile naționale corespunde cu cel general din România, reglementat printr-o Hotărâre a Guvernului nr., și cuprinde grădinițe, școli primare și gimnaziale, licee, școli profesionale și de ucenici, învățământul postliceal. În învățământul superior se susțin unele cursuri pentru studenții de naționalitate maghiară și germană, la cererea acestora, în limbile respective.

În anul școlar 1992/1993, în învățământul de toate gradele, sunt cuprinși 4.633.190 de elevi și studenți, ceea ce reprezintă 20,4% din populația țării, din care peste 250.000 de copii, elevi și studenți (5,4%) frecventează învățământul în limba maternă.

Învățământul preuniversitar cuprinde 28.926 de unități, din care 2.730 funcționează ca unități sau secții cu predarea în limbile minorităților naționale (9,4%). Din numărul total al unităților și secțiilor cu predarea în limbile minorităților naționale 85,6% funcționează cu predarea în limba maghiară.

Învățământul cu predarea în limbă maternă este organizat în unități de sine stătătoare (1.283) și în secții româno-maghiare, româno-germane, româno-săbe etc. (1.447). Atât în unități, cât și în secții procesul de învățământ se desfășoară în limba maternă. În cele peste 1.400 de secții (unități mixte) baza materială – săli de clasă, labratore, bibliotecă ș.a. – este folosit în comun, conducerea și oліi este unică, iar o serie de activități extrașcolare se organizează și în limba română, fie în limba română și în limba maternă.

În învățământul preuniversitar sunt școlarizați un număr de 4.937.521 de elevi, din care 240.619 de elevi (5,5%) studiază în limba maternă. Prin ciclurile de învățământ situația în anul școlar 1992/1993 se prezintă astfel:

– învățământul preșcolar cuprinde 12.603 unități cu 752.063 de copii, din care în limba română 11.333 unități (90,0%) cu 694.385 de copii (92,3%), iar în limbile minorităților naționale 1.265 unități și secții (10%) cu 57.677 copii (7,7%);

– învățământul primar cuprinde 6.149 de unități cu 1.201.229 elevi, din care 5.646 unități (91,9%) în limba română cu 1.132.983 elevi (94,3%) și 5.502 unități și secții (8,1%) în limbile minorităților naționale cu 68.246 elevi (5,7%);

– învățământul gimnazial cuprinde 7.630 unități cu 1.339.555 elevi, din care în limba română 6.851 unități cu 89,7%) cu 1.266.354 elevi (94,5%) și 779 unități și secții (10,3%) în limbile minorităților naționale cu 73.201 elevi (5,5%);

– învățământul liceal cuprinde 1.238 unități cu 714.010, din care în limba română 1.069 unități (86,3%) cu 680.720 elevi (95,3%) și 169 unități și secții (13,7%) în limbile minorităților naționale cu 33.288 elevi (4,7%);

– învățământul profesional, de ucenici, complementar și postliceal este frecventat de 390.661 elevi, din care în limba română de 382.455 elevi (97,5%) și 8.206 elevi (2,5%) în limbile minorităților naționale;

– în învățământul superior studiază 235.660 de studenți, din care cca. 8.000 aparținând minorității maghiare.

Rețeaua școlară și numărul de copii și elevi pe cicluri de învățământ și limbi de predare este prezentată în anexe.

CONȚINUTUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI

Planurile de învățământ, programele școlare și manualele necesare procesului de învățământ se asigură de Ministerul Învățământului.

Pentru învățământul primar, gimnazial și liceal se elaborează planurile de învățământ speciale destinate unităților în limbile de predare ale minorităților naționale. În învățământul primar 73,5% din disciplinele prevăzute în planul de învățământ se predau în limba maternă, la învățământul gimnazial 75,4%, iar la învățământul liceal între 60,2% – 82,8% în funcție de profilul liceului – real, uman, industrial etc. Un lucru important în planurile de învățământ îl ocupă predarea limbii materne și limbii române. Astfel, predarea limbii și literaturii materne se acordă, în ciclurile gimnaziale și liceale de învățământ, același spațiu ca și limbii române la școlile cu limba de predare română. Însușirea corectă a limbii materne exercită o influență directă asupra cunoașterii și însușirii tuturor disciplinelor școlare, fiind totodată un mijloc important pentru realizarea valorilor culturale, a literaturii proprii, precum și pentru receptarea valorilor literaturii universale.

Însușirea limbii române, limba oficială de stat, de către toți cetățenii României este instrumentul care asigură premisele necesare cooperării și comunicării între români și minoritățile naționale. Cunoașterea limbii române ca mijloc de comunicare și înțelegere între toți cetățenii patriei noastre, fără deosebire de naționalitate, dobândește valențe deosebite în realizarea unor condiții de egalitate în drepturi. De aceea, limba și literatura română este obiect de studiu în toate ciclurile, tipurile și formele de învățământ preuniversitar. La ciclul primar limba română se predă în 19 ore, la ciclul gimnazial în 17 ore, iar la învățământul liceal în 12 ore. Numărul de ore la învățământul gimnazial și liceal este același ca și la școlile cu limba de predare română.

Programele de limbă și literatura maternă, prin care sunt stabilite obiectivele și sarcinile fiecărei clase și trepte de învățământ sunt elaborate de Ministerul Învățământului cu sprijinul unor colective largi de cadre didactice din învățământul de toate gradele, scriitorii, criticii literari etc. Toate programele de limbă maternă au fost revizuite substanțial în anul 1991 și 1992. Programele pentru clasele primare și gimnaziale prevăd lecturi literare a căror tematică este legată direct de viața și activitatea copiilor de această vârstă și sunt selectate atât din tezaurul literaturii clasice, cât și din operele literare contemporane în aceste limbi.

Studiul limbii materne în liceu se face după principiul linear, îmbinat cu cel concentric, astfel încât fiecare absolvent ia contact și își însușește cele mai importante creații ale literaturii în limba sa maternă. Programele de liceu cuprind și operele literare scrise în țara noastră în limbile materne ale minorităților naționale, constituind parte componentă a culturii României.

Un obiectiv de primă importanță al învățământului în limba maternă – dezvoltarea capacităților de exprimare – se realizează atât prin orele de compuneri, de gramatică sau cele care tratează problemele de ortografie, ortoepie, intonație, cât și prin lecțiile închinare unor capitole ale semanticii. Exercițiile de exprimare în scris urmăresc construirea logică a propozițiilor, alcătuirea frazelor, corelația între conținutul propoziției și realitate etc. Noțiunile de limbă

sunt ordonate, de regulă, pe principiul concentric de predare în cadrul diferitelor trepte ale învățământului, bagajul de cunoștințe al elevilor îmbogățindu-se în fiecare an cu aspecte noi. Predarea noțiunilor de limbă nu se rezumă numai la explicarea fenomenelor gramaticale, ci se axează cu prioritate pe aplicații practice, făcându-se în același timp, referiri la fenomenele de limbă, atât sub aspect științific, cât și sub aspectul corectitudinii exprimării.

Prin predarea și însușirea limbii și literaturii materne de către elevi se realizează – dincolo de sarcinile comune tuturor disciplinelor de învățământ – și sarcina specifică a suscitării interesului tuturor tinerilor pentru literatură, de a le dezvolta capacitatea de receptare a fenomenului literar, sensibilitatea pentru frumosul artistic, deprinderea de a putea aprecia opera de artă și, în ultimă instanță, de a face ca dragostea pentru citit să-i însoțească de-a lungul întregii vieți.

Elevilor din rândul minorităților naționale care frecventează, potrivit dorinței lor sau a părinților, școli cu limba de predare română li se asigură și studiul limbii materne, pentru care sunt prevăzute ore în toate ciclurile de învățământ: în clasele I-IV în patru ore săptămânal, iar în clasele V-XII în câte trei ore. Predarea se face pe grupe care se compun din 15-30 de elevi. În cazul în care numărul total al elevilor care doresc să studieze limba maternă este mai mic de 15, pot fi organizate și grupe de studiu cu un efectiv de 7 elevi. Grupa poate fi constituită cu elevi proveniți din aceeași clasă sau din clase diferite. Dacă grupele se organizează cu elevi din clase diferite, ele pot fi alcătuite din cei proveniți din clase paralele sau cu cel din același ciclu de învățământ (I-IV, V-VIII, IX-XII). În anul școlar 1992 - 1993 din cei peste 70.000 de elevi care frecventează școlile cu limba de predare română o parte din ei studiază și limba maternă (cca. 20.000 maghiari, 1.000 germani, 8.064 ucraineni, 1.386 ruși-lipoveni, 1.449 turci, 621 polonezi, 461 bulgari, 55 romi etc).

La învățământul preșcolar și primar pentru studiul limbii române există programe specifice, iar la învățământul gimnazial și liceal acestea au caracter unic – aceleași

programe, indiferent de limba de predare.

Pentru toți elevii de la școlile cu predare în limbile minorităților naționale se asigură în mod gratuit manualele în limba maternă pentru disciplinele prevăzute în planurile de învățământ. Pentru școlile cu limba de predare maghiară și germană se asigură în limba maternă manualele pentru toate disciplinele ce se studiază în clasele I-XII, pentru școlile cu limba de predare sârbă, slovacă și ucraineană pentru disciplinele prevăzute în planurile de învățământ de la clasele I-VIII, precum și manualele de literatură maternă pentru clasele IX-XII; iar pentru școlile cu limba de predare cehă și croată cele necesare elevilor din clasele I-IV, la nivelul la care există învățământul în limba maternă. De asemenea, se asigură manualele de limbă și literatură maternă pentru elevii de la școlile cu limbă de predare română care studiază, la cerere, limba maternă – turcă, bulgară, polonă, rusă (lipoveni), români.

Manualele de limbă și literatura maternă, după caz, muzică, se elaborează de cadre didactice care predau la școlile cu predarea în limbile minorităților naționale sau care fac parte din catedrele de limba și literatura maternă de la universități, iar manualele pentru alte discipline (matematică, fizică, chimie, biologie etc.) se traduc după cele editate pentru școlile cu limba de predare română. De asemenea, se elaborează manuale specifice pentru predarea limbii române la clasele I-IV, cu vocabularele bilingve: româno-maghiar, româno-german, româno-slovac, româno-sârb, româno-ucrainean, româno-ceh.

Editarea manualelor revine Editurii Didactice și Pedagogice care are două redacții pentru manualele care se elaborează în limbile materne, cu două subredacții la Cluj-Napoca și Timișoara.

Din cele cca. 1.000 de titluri de manuale care se tipăresc pentru învățământul preuniversitar, peste 330 de titluri se editează pentru școlile cu predarea în limbile minorităților 95 de titluri, într-un tiraj de 631.460 exemplare, iar pentru anul școlar 1993-1994 vor apărea 208 de titluri cu un tiraj de 750.600 exemplare.

PREGĂTIREA ȘI PERFECȚIONAREA CADRELOR DIDACTICE

În anul școlar 1992-1993, în învățământul preuniversitar predau un număr de 259.263 cadre didactice, din care 15.132 funcționează la școlile cu predare în limbile minorităților naționale (2.729 educatoare, 3.630 învățători și 8.733 profesori).

Pregătirea educatoarelor și învățătorilor se realizează în școlile normale cu predarea în limbile maghiară și germană, unde în anul școlar 1992-1993 sunt cuprinși 2.150 elevi maghiari și 270 germani. Pentru celelalte minorități, periodic, funcționează clase cu profil pedagogic pe lângă unele licee. Astfel, în prezent se pregătesc 87 ucraineni, 30 slovaci, 28 turci, 62 ruși-lipoveni, 55 romi și 45 bulgari.

Cadrele necesare învățământului gimnazial, liceal și profesional se pregătesc la instituțiile de învățământ superior din România. Profesorii de limbă și literatură maternă - pentru toate școlile cu predare în limbile minorităților naționale sunt pregătiți de cadrele specializate de la

universități din Cluj-Napoca, București, Timișoara, Sibiu.

În ultimii ani un număr important de studenți de diferite etnii studiază în străinătate - Ungaria, Ucraina, Bulgaria, Slovacia, Serbia, Croația.

Perfecționarea cadrelor și susținerea examenelor de grade didactice se efectuează, la solicitarea candidaților, și în limba maternă.

La nivelul unităților și secțiilor școlare, un număr important de cadre didactice din rândul minorităților naționale îndeplinesc funcții de conducere - directori sau directori adjuncți în raport cu numărul elevilor și cadrelor didactice, la unele inspectorate școlare județene sunt încadrați inspectori de specialitate de diferite naționalități, inclusiv în cele de conducere. La Ministerul Învățământului funcționează Direcția Învățământ pentru Minorități Naționale, încadrată cu specialiști de diferite etnii, care coordonează și îndrumă învățământul cu predarea în limbile minorităților naționale.

PREZENTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PENTRU MINORITĂȚI NAȚIONALE PE LIMBI DE PREDARE

1. Pentru minoritatea maghiară

Învățământul în limba maghiară se desfășoară în instituții preșcolare, primare, gimnaziale, liceale, profesionale, postliceale și universitare, deci în toate treptele de învățământ existente în prezent în România. În învățământul preuniversitar rețeaua școlară cuprinde, în total, un număr de 2.336 unități și secții. Ponderea unităților și secțiilor cu predarea în limba maghiară este de 8,1%. Ponderea rețelei școlilor cu predare în limba maghiară este de 8,5% în învățământul preșcolar, 8% în învățământul primar și gimnazial și de 6,4% în învățământul secundar din totalul rețelei de învățământ din România. În acest an școlar, în comparație cu 1991-1992, rețeaua liceelor a crescut cu 11 unități școlare având numai clase cu predarea în limba maghiară, și o secție. Dezvoltarea rețelei învățământului liceal s-a realizat, mai ales, prin înființarea de licee teologice catolice și reformate. A scăzut rețeaua la învățământul preșcolar, primar și gimnazial, în total cu 40 de unități și 11 secții.

Din numărul total al unităților și secțiilor cu predarea în limbile minorităților naționale, 85,6% funcționează cu predarea în limba maghiară. Ponderea populației maghiare în numărul total al cetățenilor aparținând minorităților naționale, este, potrivit recensământului din 1992, de 67,3%.

Studentii aparținând minorității maghiare pot audia în limba maternă unele discipline la Universitatea "Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca, la Universitatea din București, la Universitatea de Medicină și Farmacie și la Academia de Artă Teatrală din Tg. Mureș. Au fost înființate, la solicitarea studenților, noi grupe în limba maghiară (matematică, fizică, chimie, istorie ș.a.) la Universitatea "Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca.

În învățământul în limba maghiară învață 216.917 copii și elevi, cu 5.909 mai puțini decât în anul școlar precedent, ceea ce reprezintă o diminuare a numărului lor cu 2,7%. În întreaga rețea școlară a României, în toate tipurile de școli, se înregistrează o diminuare a numărului de copii și elevi cu 162.089 reprezentând 3,7% față de anul școlar anterior. Ponderea elevilor de naționalitate maghiară care învață în limba maternă reprezintă 4,9% din totalul populației școlare

din România. Pe trepte de învățământ ponderea copiilor și elevilor maghiari care învață în limba maternă se prezintă în felul următor: în învățământul preșcolar 6,5%; învățământul primar și gimnazial 5,1%; învățământul liceal 4,4%; învățământul profesional și postliceal 3,2%. În învățământul preșcolar în limba maghiară au fost cuprinși în 1992-1993 un număr de 49.255 copii. În învățământul primar și gimnazial au fost cuprinși 128.879 elevi, în licee 31.196; în învățământul profesional în limba maternă 6.707 elevi, iar în clasele postliceale 880.

În ceea ce privește școlarizarea în limba maghiară în licee de diferite profiluri, ponderea elevilor maghiari este următoarea: la seminariile teologice - 13,8%; la școlile normale - 10,2%; la licee de artă - 7,2%; la licee teoretice - 5,9%; la licee de informatică 3,5%; la licee sportive - 3,4%; la licee sanitare - 3,3%; la licee agricole - 2,9%; la licee cu program de educație fizică - 2,9%; la licee industriale - 2,8%; la licee economice, de administrație și de servicii - 2,3%. În liceele cu profil de metrologie, militare și speciale pentru deficienți nu funcționează clase cu predare în limba maghiară.

Un număr important de copii și elevi maghiari, aproximativ 60.000, reprezentând oca. 28% din cifra lor totală, frecventează în grupe sau clase cu predare în limba română. O parte din aceștia studiază limbă maternă.

În anul universitar 1991-1992 în învățământul superior au fost cuprinși 8.777 studenți aparținând minorității maghiare, mai mult cu 1.686 studenți față de anul 1989. Ponderea studenților maghiari a fost de 4,5%, raportat la totalul de studenți de naționalitate română. Menționăm că în Ungaria studiază peste 1.000 de studenți maghiari, absolvenți ai liceelor din România.

Activitatea instructivă și educativă din învățământul în limbă maghiară este asigurată de 13.843 cadre didactice, cu 1.129 mai multe decât în anul școlar precedent (2.374 educatoare, 3.239 învățători și 8.232 profesori și maștri). Calificați pentru posturile pe care le ocupă sunt 10.391 (75%).

Din conducerea celor 2.336 de unități și secții cu predarea în limba maghiară fac parte și un număr de 1.527 directori și directori adjuncți (1.298 directori și 229 directori adjuncți). În toate liceele care funcționează ca unități sau secții cu predare în limba maghiară există directori și directori

adjuncți de naționalitate maghiară. De asemenea, inspectorii școlari generali din județele Covasna și Harghita și câte unul din inspectorii generali adjuncți, din județele Arad, Bihor, Brașov, Cluj, Mureș și Satu Mare sunt de naționalitate maghiară. Un număr de peste 80 de inspectorii școlari de naționalitate maghiară asigură îndrumarea și controlul nemijlocit al învățământului cu predarea în limba maghiară din România.

Elevii beneficiază gratuit de manuale școlare. Manualele de limbă și literatură maternă și muzică se elaborează de cadre didactice care predau la școlile de limbă maghiară, sau care fac parte din catedrele de limbă și literatură maghiară ori academiile de muzică; manualele pentru alte discipline (matematică, fizică, chimie, biologie ș.a.) se traduc în limba maghiară după manualele editate pentru școlile cu predarea în limba română. Se elaborează manuale specifice pentru predarea limbii române la clasele I-IV ale școlilor cu limba de predare maghiară. În total, pentru școlile cu predare în limba maghiară sunt editate 97 de titluri de manuale.

2. Pentru minoritatea germană

Comparativ cu situația existentă în anul 1989, rețeaua învățământului în limba germană a scăzut în anul școlar 1992-1993 cu peste 200 unități și secții (de la 497 în anul școlar 1989-1990 la 290 în acest an școlar), ca urmare a plecării unei părți a populației germane din țară și a concentrării rețelei școlare cu predarea în limba germană în unități mai mari.

În acest an școlar sunt cuprinși în grădinițe, școli primare, gimnaziale, licee și școli postliceale cu predarea în limba germană 20.120 copii și elevi (0,40% din totalul populației școlare), ceea ce reprezintă o scădere a populației școlare care învață în școli cu predarea în această limbă, față de anul școlar 1989-1990, cu 43% (de la 35.079 copii și elevi la 20.120 în acest an școlar). Un număr important de elevi din rândul minorității germane (peste 5.000) învață în școli cu predarea în limba română și pot studia, la cerere, și limba germană, ca obiect de studiu (4 ore săptămânal la clasele I-IV, respectiv 3 ore săptămânal la clasele V-XII).

Elevii beneficiază gratuit de manuale școlare. Manualele de limba și literatura maternă se elaborează de cadre didactice care predau la școlile cu limba de predare germană, iar cele necesare altor discipline (matematică, fizică, chimie, biologie etc.) se traduc în limba germană după manualele editate pentru școlile cu limba de predare română. De asemenea, se elaborează manuale speciale pentru predarea limbii române în clasele I-IV. În total, pentru școlile cu predarea în limba germană sunt în uz 82 de titluri de manuale, iar tipărirea lor este asigurată de Editura Didactică și Pedagogică.

În învățământul cu predare în limba germană funcționează 1003 cadre didactice (0,38% din totalul cadrelor didactice din România).

Încadrarea școlilor cu predare în limba germană cu cadre didactice este, în unele cazuri, în special în mediul rural, deficitară. Pe baza acordului între Ministerul Învățământului din România și ministerul de resort din R.F.Germania, în România predau în școli cu predare în limba germană 40 de cadre didactice din R.F.Germania.

Pregătirea educatoarelor și a învățătorilor pentru învățământul preșcolar și primar cu predarea în limba germană se realizează la Școala Normală "A.Șaguna" din Sibiu, iar a profesorilor de limba germană la universitățile din București, Timișoara, Cluj, Iași și Sibiu.

Conducerea învățământului cu predarea în limba

germană este asigurată de cadre didactice din rândul minorității germane. Inspectorul școlar general de la județul Timiș și inspectorul general adjunct de la județul Sibiu sunt de naționalitate germană.

3. Pentru minoritatea sârbă

Rețeaua de învățământ și populația școlară din rândul minorității sârbe au cunoscut o creștere față de nivelul anului 1989-1990; de la 28 unități și secții cu predare în limba sârbă, frecventate de 990 copii și elevi, la 35 unități și secții cu 1.024 copii și elevi. Rețeaua școlară cuprinde 15 grădinițe, 18 unități de învățământ primar și gimnazial și 2 licee. Cea mai reprezentativă unitate cu predarea în limba sârbă este liceul teoretic "D. Obradovici" din Timișoara. Învățământul cu predarea în limba sârbă este organizat de județele Timiș, Caraș-Severin și Arad. Peste 600 de elevi aparținând minorității sârbe, care învață în școli cu predarea în limba română, studiază, la cerere, și limba maternă ca obiect de studiu (4 ore săptămânal la clasele I-IV, respectiv, 3 ore săptămânal la clasele V-XII).

În învățământul cu predarea în limba sârbă funcționează 96 de cadre didactice (20 educatoare, 27 învățători și 49 profesori). La Inspectoratul Școlar al Județului Timiș funcționează un inspector pentru limba sârbă. Pregătirea educatorilor și învățătorilor se realizează la Școala Normală din Timișoara, iar a profesorilor de limba sârbă la Universitatea din București și Timișoara. De asemenea, un număr de studenți studiază în Serbia.

4. Pentru minoritatea ucraineană

Ca pondere, minoritatea ucraineană ocupă, după recensământul din anul 1992, locul 4, după maghiari, romi și germani.

Pentru elevii aparținând acestei minorități există un număr de 15 unități de învățământ preuniversitar (7 grădinițe, 6 școli cu clasele I-VIII și 2 secții de liceu) în care învață 628 de elevi. În aceste unități învățământul se desfășoară în limba de predare ucraineană, care este asigurată de un număr de 33 cadre didactice. Elevii beneficiază atât de manuale pentru limba maternă, cât și de cele necesare altor discipline - matematică, fizică, chimie etc. care se traduc. Pentru clasele liceale se asigură manualele de literatură ucraineană. În uz există 40 de titluri de manuale.

Pentru elevii de naționalitate ucraineană, care frecventează școlile cu predare în limba română, se asigură, la cerere, predarea limbii materne, în câte 4 ore săptămânal la învățământul primar și câte 3 ore săptămânal la învățământul gimnazial și liceal. Majoritatea elevilor optează pentru această formă de învățare a limbii ucrainene, dovadă fiind numărul lor. Astfel, în anul școlar 1992/1993 sunt cuprinși în învățarea limbii materne 8.064 de elevi, din care la clasele I-IV 3.709, iar la clasele V-XII 4.355 de elevi. Această formă de învățare a limbii materne s-a extins după anul 1990.

Cadrele didactice pentru învățământul preșcolar și primar sunt pregătite pe lângă Școala Normală din Sighetul Marmureș, jud. Maramureș și Școala Normală Suceava, unde periodic funcționează clase speciale pentru minoritatea ucraineană. În anul școlar 1992/1993 se pregătesc la unitățile menționate 87 de elevi.

Profesorii necesari pentru predarea limbii și literaturii ucrainene sunt pregătiți la Universitatea din București, unde funcționează o secție. În ultimii ani, prin Uniunea Ucrainenilor din România, a fost trimis la studii în Ucraina un număr important de absolvenți din rândul acestei minorități.

Majoritatea elevilor de naționalitate ucraineană locuiesc în

județul Maramureș și într-o mai mică măsură în județele Suceava, Caraș-Severin și Tulcea.

5. Pentru minoritatea slovacă

Minoritatea slovacă este concentrată în câteva localități din județele Arad, Bihor, Sălaj și Timiș. Învățământul cu predarea în limba slovacă are o rețea stabilă și cuprinde 38 de unități și secții școlare cu 1.379 de elevi (11 grădinițe, 21 unități cu clasele I-IV, 5 școli generale cu clasele I-VIII și 1 liceu cu clasele I-XII în orașul Nădlac, județul Arad). La liceul din Nădlac, funcționează și o clasă cu profil pedagogic, în care sunt cuprinși 30 de elevi din județele în care funcționează grădinițe și școli primare. Procesul de învățământ este asigurat de 134 cadre didactice. Profesorii necesari pentru limba slovacă sunt pregătiți la Universitatea din București, unde funcționează o secție, precum și la diferite institute de învățământ superior din țară. În ultimii ani, prin Uniunea Democrată a Slovacilor din România au fost trimiși la studii superioare în Slovacia cca. 60 de studenți, bursele fiind asigurate de Ministerul Învățământului din Slovacia.

Elevilor li se asigură gratuit manualele în limba maternă, elaborarea și tipărirea acestora revenind Editurii Didactice și Pedagogice. La clasele I-VIII se tipăresc atât manualele de limba maternă, cât și cele necesare altor discipline – matematică, fizică, chimie etc., care se traduc, iar pentru clasele IX-XII se asigură manualele de literatură slovacă. În uz există 40 de titluri de manuale.

6. Pentru minoritatea cehă

Învățământul cu predare în limba cehă are la nivel preșcolar și primar 2 grădinițe și 5 școli cu clasele I-IV, în care sunt cuprinși 221 de elevi. Unitățile școlare respective sunt situate în județul Caraș-Severin. La aceste unități funcționează 11 cadre didactice, iar pregătirea acestora este asigurată la Liceul din Nădlac (Arad), unde periodic există clase cu profil pedagogic în cadrul cărora sunt școlarizați și elevii de naționalitate cehă. Pentru clasele I-IV se editează manuale de limba cehă și de matematică. Absolvenții învățământului primar frecventează învățământul gimnazial cu limba de predare română, dar la cerere studiază și limba cehă ca obiect de studiu (3 ore săptămânal).

7. Pentru minoritatea bulgară

Pentru copiii de naționalitate bulgară există o grădiniță cu predarea în limba bulgară, în județul Timiș, frecventată de 164 copii, la care predau 6 educatoare. Copiii de vârstă școlară învață în școli cu limba de predare română și studiază, la cerere, limba maternă. Numărul elevilor se ridică la 461 și după anul 1990 există o tendință de creștere a acestora, înființându-se grupe, pe lângă cele existente în județul Timiș și în județele Arad, Giurgiu și municipiul București. Pentru pregătirea specialiștilor care vor predă în limba bulgară, la școlile normale din București și Timișoara există clase (grupe) de elevi care studiază și limba bulgară.

Predarea limbii bulgare se face după manualele editate de Editura Didactică și Pedagogică, care la învățământul primar și gimnazial se tipăresc pe clase; pentru învățământul liceal a apărut o Antologie de texte literare, clasele IX-XII.

8. Pentru minoritatea croată

Minoritatea croată este concentrată în județele Caraș-Severin și Timiș. Până în anul 1989 elevii aparținând acestei minorități frecventau școli cu limba de predare română, iar la cerere li se asigură și studiul limbii materne. După anul 1990, în județul Caraș-Severin, s-au înființat 3

grădinițe și 2 unități cu clasele I-IV cu predare în limba croată, cuprinzând 117 elevi. Editura Didactică și Pedagogică a trecut la elaborarea unui număr de 8 titluri de manuale în limba croată (manualele de limbă maternă și de matematică). Până în prezent au apărut 4 titluri. Un număr de 303 elevi de naționalitate croată, care frecventează școli cu limba de predare română, au optat, în continuare, pentru studiul limbii materne (163 elevi la clasele I-IV și 140 la clasele V-VIII).

9. Pentru celelalte minorități

Înainte de decembrie 1989 turcii, rușii (lipovenii), polonezii și romii au studiat limba maternă în mică măsură sau deloc.

Comunitățile etnice respective au solicitat ca elevii aparținând acestor etnii care învață în școli cu limba de predare română, să poată studia și limba maternă (4 ore săptămânal la clasele I-IV, respectiv, 3 ore săptămânal la clasele V-XII). Dându-se curs acestor cereri, s-au înființat grupe de studiu al limbii materne în numeroase localități, după cum urmează:

- pentru minoritatea turcă și tătară (turco-tătară) s-au înființat grupe de studiu al limbii materne în 49 localități din județele Constanța, Tulcea și Brăila, care cuprind 1.449 elevi; de asemenea, s-au înființat trei secții de învățământ preșcolar cu predare în limba turcă, unde sunt cuprinși 49 de copii; începând cu anul școlar 1990/1991, în cadrul Școlii Normale din Constanța sunt școlarizați 28 elevi care vor deveni învățători pentru a predă limba turcă. Predarea limbii materne se face după manualele editate în țara noastră. Până în prezent s-au editat manuale pentru clasele I-IV, urmând ca, în viitor, să apară și celelalte titluri;

- pentru minoritatea rușilor-lipoveni. Pentru această minoritate care trăiește în unele localități din județele Tulcea, Suceava, Constanța, Brăila, Iași, Botoșani s-au înființat, după anul 1990, grupe de studiu al limbii materne (4 ore săptămânal la clasele I-IV, respectiv, 3 ore săptămânal la clasele V-XII), în care sunt cuprinși 1.386 de elevi. Pentru început, s-a editat un Abecedar și Antologii de texte pentru clasele I-IV și V-VIII, urmând ca din anul 1993 să înceapă editarea manualelor pe clase.

Pentru pregătirea cadrelor necesare, la școlile normale sunt școlarizați 62 de elevi de această naționalitate, cărora li se asigură studiul limbii materne;

- pentru minoritatea polonă - în 5 școli din județul Suceava există clase sau grupe de elevi care studiază limba maternă (4 ore săptămânal la clasele I-IV, respectiv, 3 ore săptămânal la clasele V-VIII și în care sunt cuprinși 458 de elevi.

Pentru predarea limbii polone s-au editat un număr de 8 manuale, câte un titlu pentru fiecare clasă.

Cadrelor didactice necesare se pregătesc la Universitatea din București. În acest an școlar în județul Suceava lucrează și 2 cadre didactice din Polonia;

- pentru minoritatea romilor sunt școlarizați la Școlile Normale din București, Bacău, și Tg. Mureș un număr de 55 de elevi, cărora li se asigură studierea în 3 ore săptămânal a limbii romani. După terminarea școlii aceștia vor fi repartizați în localitățile în care populația respectivă este majoritară. Editura Didactică și Pedagogică pregătește un manual pentru această categorie de elevi, care va apărea în acest an.

Populația după naționalitate

– recensământul 7 ianuarie 1992

Total România	22.760.449	din care:	Slovaci	20.672
Români	20.352.980		Bulgari	9.935
Maghiari	1.620.199		Evrei	9.107
Romi (Țigani)	409.723		Croați	4.108
Germani	119.435		Cehi	5.800
Ucraineni	66.833		Polonezi	4.247
Ruși-lipoveni	38.688		Greci	3.987
Turci	29.533		Armeni	2.023
Sârbi	29.080		Alte naționalități ^{x)}	8.420
Tătari	24.649		Nedeclarați	104

^{x)} Inclusiv persoanele care s-au declarat Carașoveni și Ceangăi (2.775, respectiv 2.100)

10.06.1993

SISTEMUL
de învățământ preuniversitar din România pe limbi de predare în anul 1992/1993

Limba de predare	Total		Total copii și elevi	
	unități și secții	%		%
Total țară	28.926	100	4.397.521	100
Total minorități	2.730	9,4	240.619	5,5
Maghiară	2.336	8,1	216.917	4,9
Germană	290	1,0	20.120	0,5
Ucraineană	15	-	628	-
Sârbă	35	0,1	1.024	-
Bulgară	1	-	164	-
Slovacă	38	0,1	1.379	-
Cehă	7	-	221	-
Croată	5	-	117	-
Turcă	3	-	49	-

SISTEMUL

de învățământ preuniversitar din România, pe cicluri de învățământ și limbi de predare, în anul școlar 1992/1993

Limba de predare	Unități	Secții	Total u + s	%	Total copii și elevi	%
I. Învățământ preșcolar						
Total țară	11.977	626	12.603	100	752.063	100
Total minorități	639	626	1.265	10,0	57.678	7,7
Maghiară	589	481	1.070	8,4	49.255	6,5
Germană	22	131	153	1,2	7.051	0,9
Ucraineană	5	2	7	-	305	0,1
Sârbă	6	9	15	0,1	368	0,1
Bulgară	1	-	1	-	164	-
Slovacă	11	-	11	0,1	321	0,1
Cehă	2	-	2	-	89	-
Croată	3	-	3	-	76	-
Turcă	-	3	3	-	49	-
II. Învățământ primar						
Total țară	5.999	150	6.149	100	1.201.229	100
Total minorități	353	150	503	8,1	68.246	5,7
Maghiară	329	78	407	6,6	60.726	5,1
Germană	3	57	60	1,0	6.370	0,4
Ucraineană	-	4	4	-	145	-
Sârbă	2	2	4	-	319	0,1
Slovacă	17	4	21	0,3	513	0,1
Cehă	2	3	5	-	132	-
Croată	-	2	2	-	41	-
III. Învățământ gimnazial						
Total țară	7.103	527	7.630	100	1.339.555	100
Total minorități	252	527	779	10,3	73.201	5,5
Maghiară	241	455	696	9,1	68.153	5,1
Germană	5	57	62	0,8	4.423	0,3
Ucraineană	-	2	2	-	65	-
Sârbă	1	13	14	0,2	138	-
Slovacă	5	-	5	0,1	422	0,1
IV. Învățământ liceal						
Total țară	1.108	130	1.238	100	714.013	100
Total minorități	39	130	169	13,7	33.288	4,7
Maghiară	33	118	151	12,2	31.196	4,4
Germană	5	8	13	1,1	1.657	0,3
Ucraineană	-	2	2	0,2	113	-
Sârbă	1	1	2	0,2	199	-
Slovacă	-	1	1	-	123	-
V. Învățământ profesional și postliceal						
Total țară	1.306	-	1.306	100	390.661	100
Total minorități	-	14 x)	14	1,0	8.206	2,5
Maghiară	-	12	12	1,0	7.587	1,9
Germană	-	2	2	-	619	0,3

x) Clasele de la învățământul profesional frecventează în cadrul grupurilor școlare și sunt incluse în numărul de unități de la învățământul liceal. Cele 14 unități sunt de nivel postliceal.

CADRE DIDACTICE

pe cicluri și limbi de predare din învățământul preuniversitar în anul școlar 1992/1993

Limba de predare	Total general	din care:		Profesori
		Educatoare	Învățători	
Total țară	259.263	36.447	55.176	167.640
Total minorități	15.132	2.729	3.630	8.773
Maghiară	13.843	2.371	3.239	8.233
Germană	1.003	297	304	402
Ucraineană	33	13	16	4
Sârbă	94	20	25	49
Slovacă	134	14	35	85
Cehă	11	2	9	-
Bulgară	6	6	-	-
Turcă	3	3	-	-
Croată	5	3	2	-

SITUAȚIA

apariției manualelor în limbile de predare ale minorităților naționale

Limba de predare	Anul școlar 1992/1993	Anul școlar 1993/1994	Nr. titluri	Tiraj
	Nr. titluri	Tiraj		
Maghiară	64	610.300	91	650.000
Germană	12	11.590	49	71.400
Sârbă	2	700	19	4.000
Ucraineană	4	3.400	22	8.000
Slovacă	6	1.900	12	4.000
Cehă	3	320	3	400
Bulgară	1	100	4	400
Turcă	-	-	4	2.000
Croată	1	150	5	800
polonă	-	-	4	600
Rusă (lipoveni)	2	3.000	4	4.000
Romani	-	-	1	5.000
Total	95	631.460	208	750.600

NOTĂ : Manualele în limba maghiară se tipăresc anual, cele în limba germană din doi în doi ani, iar pentru celelalte minorități la interval de 4-5 ani datorită numărului redus de elevi.

10.06.1993

LISTA

LICEELOR ȘI SECȚIILOR CU PREDAREA ÎN LIMBILILE
MINORITĂȚILOR NAȚIONALE ÎN ANUL ȘCOLAR 1992/1993

LIMBA MAGHIARA

A. Licee în limba maghiară

JUDEȚUL ALBA

1. Liceul Teoretic "Bethlen Gábor", orașul Aiud
2. Seminar Romano-Catolic, municipiul Alba-Iulia

JUDEȚUL ARAD

Grupul Școlar Industrial "Csiki Gergely", municipiul Arad

JUDEȚUL BIHOR

1. Liceul Teoretic "Ady Endre", municipiul Oradea
2. Seminarul Teologic Reformat, municipiul Oradea
3. Seminarul Romano-Catolic, municipiul Oradea

JUDEȚUL BRAȘOV

1. Liceul Teoretic "Aprily Lajos", municipiul Brașov
2. Liceul Teoretic "Zajzoni Rab István", orașul Săcele

JUDEȚUL CLUJ

1. Liceul Teoretic nr. 2, municipiul Cluj
2. Seminarul Reformat, municipiul Cluj

JUDEȚUL COVASNA

1. Liceul Teoretic "Székely Miko", municipiul Sf. Gheorghe
2. Liceul Teoretic "Mikes Kelemen", municipiul Sf. Gheorghe
3. Școala Normală "Bod Péter", orașul Tg. Secuiesc
4. Liceul Teoretic "Nagy Mózes", orașul Tg. Secuiesc

JUDEȚUL HARGHITA

1. Liceul Teoretic "Márton Áron", municipiul Miercurea-Ciuc
2. Liceul Teoretic "Tamási Áron", municipiul Odorheiu-Secuiesc
3. Liceul Teoretic "Órban Balázs", orașul Cristuru Secuiesc
4. Liceul Teoretic "Salamon Ernő" orașul Gheorghieni
5. Liceul Teoretic "Puskás Tivadar", municipiul Odorheiu-Secuiesc
6. Liceul Teoretic "Petőfi Sándor", Municipiul Miercurea-Ciuc
7. Liceul Teoretic, comuna Corund
8. Liceul de Artă, municipiul Miercurea Ciuc
9. Școala Normală "Benedek Elek" municipiul Odorheiu-Secuiesc
10. Grupul școlar Industria Lemnului, municipiul Miercurea-Ciuc
11. Grupul Școlar Industrial "Bánay János", municipiul Odorheiu-Secuiesc
12. Grupul Școlar Agricol, comuna Sânmartin
13. Grupul Școlar Sanitar, municipiul Odorheiu-Secuiesc
14. Grupul Școlar Industrial, orașul Vlăhița
15. Grupul Școlar Industrial, comuna Joseni

JUDEȚUL SATU MARE

Liceul Teoretic "Kölcsey Ferenc", municipiul Satu-Mare

JUDEȚUL SĂLAJ

Seminarul Liceal Reformat, municipiul Zalău

JUDEȚUL SĂLAJ

Seminarul Liceal Reformat, municipiul Zalău

JUDEȚUL TIMIȘ

Liceul Teoretic "Bartók Béla", municipiul Timișoara

MUNICIPIUL BUCUREȘTI

Liceul Teoretic "E. Ady", municipiul București

B. Licee cu secții și în limba maghiară

JUDEȚUL ARAD

1. Liceul Teoretic, comuna Pecica
2. Școala nr. 2, comuna Pecica

JUDEȚUL BIHOR

1. Liceul Teoretic "M. Eninescu", municipiul Oradea
2. Liceul Teoretic, orașul Valea lui Mihai
3. Liceul Teoretic "Petőfi Sándor", orașul Săcuieni
4. Grupul Școlar I.C.M. "Infrățirea", municipiul Oradea
5. Liceul Industrial Construcții-Montaj, municipiul Oradea
6. Grupul Școlar Industrial, orașul Salonta
7. Grupul Școlar Industrial, orașul Marghita
8. Grupul Școlar Agricol, municipiul Oradea
9. Grupul Școlar Agricol orașul Valea lui Mihai
10. Liceul de Artă, municipiul Oradea
11. Grupul Școlar Sanitar "E. Costrăș", municipiul Oradea
12. Școala Normală "I. Vulcan", municipiul Oradea
13. Grupul Școlar Agricol, orașul Salonta

JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂȘĂUD

Liceul "A. Mureșanu", municipiul Bistrița

JUDEȚUL BRAȘOV

1. Grupul Școlar Energetic, municipiul Brașov
2. Grupul Școlar Industrial, municipiul Brașov
3. Grupul Școlar "Electroprecizia", orașul Săcele
4. Grupul Școlar Materiale de Construcții, orașul Rupea
5. Grupul Școlar Construcții de Mașini Brașov

JUDEȚUL CLUJ

1. Liceul Teoretic "S. Brassai", municipiul Cluj
2. Liceul Teoretic nr 3, municipiul Cluj
3. Liceul Teoretic nr. 4, municipiul Cluj
4. Liceul Teoretic "A. Mureșanu", orașul Dej
5. Liceul Teoretic "P. Mior", orașul Gherla
6. Liceul Teoretic "Mihai Viteazu", orașul Turda
7. Liceul "O. Goga", orașul Huedin
8. Liceul de Muzică, municipiul Cluj
9. Liceul Sanitar, municipiul Cluj
10. Grupul Școlar "Clujana", municipiul Cluj
11. Grupul Școlar Electrotehnic, municipiul Cluj

JUDEȚUL COVASNA

1. Grupul Școlar "T. Puskás", municipiul Sf. Gheorghe
2. Liceul Industrial "Oltu", municipiul Sf. Gheorghe
3. Liceul de Artă, municipiul Sf. Gheorghe
4. Liceul Economic, Administrativ și de Drept, municipiul Sf. Gheorghe
5. Grupul Școlar Agricol, municipiul Sf. Gheorghe
6. Grupul Școlar Agricol "A. Gábor", orașul Tg. Secuiesc
7. Liceul Agricol, orașul Tg. Secuiesc
8. Grupul Școlar, orașul Covasna

9. Grupul Școlar "Baróti Szabo David", Baraolt
10. Școala Profesională nr. 3, municipiul Sf. Gheorghe

JUDEȚUL HARGHITA

1. Liceul Teoretic "O.C. Tăslăuanu", orașul Toplița
2. Grupul Școlar Construcții de Mașini, municipiul Miercurea-Ciuc
3. Grupul Școlar Industrial, orașul Bălan
4. Grupul Școlar de Chimie, municipiul Odorheiu-Secuiesc
5. Grupul Școlar Construcții de Mașini, orașul Gheorgheni
6. Grupul Școlar Agricol, municipiul Odorheiu-Secuiesc
7. Grupul Școlar Agricol, orașul Gheorgheni
8. Grupul Școlar Economic, municipiul Miercurea-Ciuc
9. Liceul Teoretic, orașul Gheorgheni
10. Liceul Teoretic, comuna Dănești
11. Liceul de Artă și Muzică, municipiul Odorheiu-Secuiesc

JUDEȚUL HUNEDOARA

1. Grupul Școlar Miner, municipiul Petroșani
2. Liceul Teoretic nr. 2, Deva

JUDEȚUL MARAMUREȘ

1. Liceul Teoretic "Gh. Șincai", municipiul Baia Mare
2. Liceul Teoretic "M. Eminescu", municipiul Baia Mare
3. Liceul Teoretic "V. Socaci", municipiul Baia Mare
4. Grupul Școlar Industrial Construcții-Montaj, municipiul Baia Mare
5. Liceul Teoretic "Dragoș Vodă", orașul Sighetu Marmăției
6. Grupul Școlar de Transport Auto, Baia Mare

JUDEȚUL MUREȘ

1. Liceul Teoretic "Al. Papiu Ilarian", municipiul Tg. Mureș
2. Liceul Teoretic "F. Bolyai", municipiul Tg. Mureș
3. Liceul Teoretic "Unirea", municipiul Tg. Mureș
4. Grupul Școlar Industrial "Electromureș", municipiul Tg. Mureș
5. Grupul Școlar Industrial "Gh. Șincai", municipiul Tg. Mureș
6. Grupul Școlar de Industrie Ușoară, municipiul Tg. Mureș
7. Grupul Școlar de Chimie Industrială, municipiul Tg. Mureș
8. Grupul Școlar de Prelucrarea Lemnului, municipiul Tg. Mureș
9. Grupul Școlar Construcții-Montaj, municipiul Tg. Mureș
10. Grupul Școlar Industrial nr. 1, municipiul Tg. Mureș
11. Grupul Școlar Agricol, municipiul Tg. Mureș
12. Școala Normală, municipiul Tg. Mureș
13. Liceul de Artă, municipiul Tg. Mureș
14. Liceul Teoretic "Mircea Eliade", municipiul Tg. Mureș
15. Grupul Școlar Industrial, orașul Luduș
16. Liceul Teoretic, orașul Reghin
17. Grupul Școlar Construcții de Mașini, orașul Reghin
18. Grupul Școlar Industrial, orașul Sovata
19. Liceul Teoretic, orașul Târnăveni
20. Liceul Teoretic, comuna Band
21. Liceul Teoretic, comuna Sângeorgiu de Pădure
22. Liceul Teoretic, comuna Miercurea Nirajului
23. Grupul Școlar Industrial, orașul Iernut
24. Grupul Școlar Agricol, orașul Reghin
25. Școala Profesională, municipiul Tg. Mureș
26. Liceul Teoretic, comuna Sângeorgiu de Pădure
27. Grupul Școlar, orașul Târnăveni

JUDEȚUL SATU MARE

1. Liceul Teoretic "Ioan Slavici", municipiul Satu-Mare
2. Liceul Teoretic, orașul Tășnad
3. Liceul Teoretic, orașul Carei
4. Grupul Școlar Construcții-Montaj, municipiul Satu-Mare
5. Grupul Școlar de Industrializarea Lemnului, municipiul Satu-Mare

6. Grupul Școlar de Construcții-Mașini nr. 3, municipiul Satu Mare
7. Grupul Școlar Construcții de Mașini, orașul Carei
8. Liceul Sanitar, municipiul Satu-Mare
9. Grupul Școlar Agricol, orașul Carei
10. Grupul Școlar Agricol, comuna Livada
11. Liceul Teoretic "Doamna Stanca", municipiul Satu-Mare
12. Școala Normală, municipiul Satu-Mare

JUDEȚUL SĂLAJ

1. Liceul Teoretic, municipiul Zalău
2. Liceul Teoretic "S. Bărnăuțiu", orașul Șimleu-Silvaniei
3. Liceul Teoretic, comuna Crăciuna
4. Grupul Școlar de Construcții de Mașini, municipiul Zalău
5. Grupul Școlar de Chimie Industrială, municipiul Zalău
6. Școala Normală, municipiul Zalău
7. Grupul Școlar de Industrializare a Lemnului, orașul Cehu-Silvaniei
8. Grupul Școlar de Industrializare a Metalului, orașul Cehu-Silvaniei
9. Grupul Școlar Agricol, orașul Șimleu-Silvaniei
10. Grupul Școlar Industrial Sirmășag

JUDEȚUL SIBIU

1. Liceul Teoretic "O. Goga", municipiul Sibiu
2. Liceul Teoretic "St. L. Ricti", orașul Mediaș

JUDEȚUL TIMIȘ

1. Liceul "I. Hașdeu", orașul Lugoj
2. Grupul Școlar "Electromotc", municipiul Timișoara
3. Grupul Școlar Industrial Auto, municipiul Timișoara
4. Grupul Școlar de Industrie Ușoară, municipiul Timișoara

LIMBA GERMANĂ

A. Licee în limba germană

JUDEȚUL ARAD

Liceul German Arad

JUDEȚUL BRAȘOV

Liceul Teoretic "Johanes Horterus", Brașov

JUDEȚUL SIBIU

Liceul Teoretic "Brukhenta", Sibiu

JUDEȚUL TIMIȘ

Liceul Teoretic "N. Lenau", Timișoara

MUNICIPIUL BUCUREȘTI

Liceul Teoretic "H. Oberth", București

B. Licee cu secții și în limba germană

JUDEȚUL ALBA

Liceul Teoretic Sebeș

JUDEȚUL BRAȘOV

Grup Școlar Industrial Energetic, municipiul Brașov

JUDEȚUL CLUJ

Liceul Teoretic "George Coșbuc", municipiul Cluj-Napoca

JUDEȚUL SATU MARE

Liceul Teoretic "M. Eminescu", municipiul Satu-Mare

JUDEȚUL MUREȘ

Liceul Teoretic "Joseph Haltrich", municipiul Sighișoara

JUDEȚUL SIBIU

1. Școala Normală "A. Șaguna", municipiul Sibiu
2. Liceul "Axente Sever", municipiul Mediaș

JUDEȚUL TIMIȘ

Liceul Teoretic "C. Brediceanu", municipiul Lugoj

LIMBA SLOVACĂ

- A. Licee cu secții și în limba slovacă

JUDEȚUL ARAD

Liceul Teoretic "J. Grigor-Tajovsky", orașul Nădlac

LIMBA SÂRBĂ

- A. Licee în limba sârbă

JUDEȚUL TIMIȘ

Liceul Teoretic "Dositei Obradovici", municipiul Timișoara

- B. Licee cu secții și în limba sârbă

JUDEȚUL CARAȘ-SEVERIN

Grupul Școlar Industrial, orașul Moldova-Nouă

LIMBA UCRAINEANĂ

- A. Licee cu secții și în limba ucraineană

JUDEȚUL MARAMUREȘ

Școala Normală, municipiul Sighetu Marmăției

Liceul Teoretic "Dragoș-Vodă", municipiul Sighetu Marmăției

**Plan de învățământ
Clasele I – IV**

Cu predare în limbi ale minorităților naționale

Nr. crt.	Obiecte de studiu	Numărul de ore pe săptămână			
		I	II	III	IV
A	# Educația umanistă și socială	13	14	15	15
1.	* Limba română, din care:				
	- Citire – scriere	-	4	-	-
	- Dezvoltare a vorbirii și a gândirii	4	1	-	-
	- Gramatica	-	-	1	1
	- Citire – lectură	-	-	3	3
	- Compunere – expunere	-	-	1	1
2.	* Limba maternă				
	- Citire – scriere	7	-	-	-
	- Dezvoltare a vorbirii și a gândirii	1	1	-	-
	- Gramatica	-	1	2	2
	- Citire – lectură	-	3	3	2
	- Compunere – expunere	-	1	1	1
3.	* Limba modernă	-	2	2	2
4.	* Geografia și Istoria României	-	-	-	1,5
5.	* Educația moral-civică	-	-	1	0,5
6.	* Educație religioasă *	1	1	1	1
B	# Educație științifică de bază	4	5	5	6
1.	* Matematica	4	4	4	4
2.	* Cunoașterea mediului înconjurător	-	1	1	2
C	# Educație artistică	3	4	3	3
1.	* Educație plastică	1	1	1	1
2.	* Compoziții aplicative (lucru manual)	1	1	1	1
3.	* Caligrafie	-	1	-	-
4.	* Educație muzicală	1	1	1	1
D.	# Educație fizică	2	2	2	2
&	Total ore	22	25	25	26

* A se vedea explicația dată la școlile cu predare în limba română

Clasele V – VIII
Cu predare în limbi ale minorităților naționale

Nr. crt.	Obiecte de studiu	Numărul de ore pe săptămână			
		V	VI	VII	VIII
A.	# Educația umanistă și socială	15	13	14	15
1.	* Limba și literatura română	5	4	4	4
2.	* Limba și literatura maternă	5	4	4	4
3.	* Limba latină	–	–	–	1
4.	* Istoria modernă 1	2	2	2	2
5.	* Istorie	2	2	2	2
6.	* Cultura civică *)	–	–	1	1
7.	* Educație religioasă **)	1	1	1	1
B	# Educație științifică de bază	8	11	12	12
1.	* Matematica	4	5	4	4
2.	* Fizica	–	2	2	2
3.	* Chimie	–	–	2	2
4.	* Biologie	2	2	2	2
5.	* Geografie	2	2	2	2
C	# Educație estetică	2	2	2	2
1.	* Educația muzicală	1	1	1	1
2.	* Desen artistic și educație plastică	1	1	1	1
D	# educație tehnologică ***)	2	2	–	–
E	# Educație fizică	2	2	2	2
F	# Dirigenție	1	1	1	1
G	# Pregătire opțională	–	–	2	2
&	Total ore	30	31	33	34

*) **, ***) A se vedea explicațiile și notele adăugate pentru școlile gimnaziale cu predare în limba română, valabile și la acest tip de școli

Învățământul liceal

Cu predarea în limbile minorităților naționale profil umanist

Filologie

Nr. crt.	Obiecte de studiu	Număr de ore pe săptămână			
		IX	X	XI	XII
A.	# Educația umanistă și socială	21	21	22	22
1.	* Limba și literatura română	5	5	4	4
2.	* Limba și literatura maternă	5	5	4	4
3.	* Limba modernă I	3	3	3	3
4.	* Limba modernă II	2	2	2	2
5.	* Limba latină	2	2	3	3
6.	* Literatură universală	-	-	2	2
7.	* Istoria	2	2	2	2
8.	* Psihologie	-	2	-	-
9.	* Logică	2	-	-	-
10.	* Economie	-	-	2	-
11.	* Filozofie	-	-	-	2
B	# Educația științifică de bază	6	6	5	6
1.	* Matematica	2	2	2	2
2.	* Fizica	1	1	1	1
3.	* Chimia	1	1	-	-
4.	* Geografia	1	1	1	2
5.	* Biologia	1	1	1	1
C	# Educația fizică	2	2	2	2
D	# Pregătire opțională	2	2	2	2
E	# Dirigenția	1	1	1	1
& Total ore		32	32	32	33

Pregătire opțională

A	# Stenodactilografie	2	2	2	2
1.	* Stenografie	1	1	1	1
2.	* Dactilografie și corespondență	1	1	1	1
B	# Biblioteconomie și lucrări de arhivă	2	2	2	2
1.	* Lucrări de arhivă și biblioteconomie	1	1	2	2
2.	* Recondiționare și restaurare de cărți	1	1	-	-
C	# Difuzarea cărții	-	2	2	2
1.	* Tehnica prezentării, difuzării și contabilizării cărții	1	1	1	1
2.	* Practica	1	1	1	1
D	# Lingvistica generală și teorie literară	2	2	2	2
1.	* Elemente de lingvistică generală	1	1	1	1
2.	* Elemente de teorie literară	1	1	1	1
E	# Istoria culturii	2	2	2	2
1.	* Istoria religiilor	1	1	-	-
2.	* Istoria artei	1	1	2	2

Profil realizat

Matematică – Fizică

Nr. crt,	Obiecte de studiu	Număr de ore pe săptămână			
		IX	X	XI	XII
A	# Educația umanistă și socială	13	13	12	12
1.	* Limba și literatura română	3	3	3	3
2.	* Limba și literatura maternă	3	3	3	3
3.	* Limba modernă I	2	2	2	2
4.	* Limba modernă II	1	1	1	1
5.	* Limba latină	1	1	-	-
6.	* Istoria	2	2	1	2
7.	* Psihologia	-	1	-	-
8.	* Logica, sociologia	1	-	-	-
9.	* Economia	-	-	2	-
10.	* Filozofia	-	-	-	1
B	# Educația științifică de bază	14	14	15	14
1.	* Matematica	5	5	5	5
2.	* Fizica	4	4	4	4
3.	* Chimia	2	2	2	2
4.	* Biologia	2	2	2	1
5.	* Geografia	1	1	1	1
6.	* Geologia	-	-	1	1
7.	* Astronomie, astrofizică	-	-	-	1
C	# Educație fizică	2	2	2	2
D	# Pregătirea opțională	2	2	2	2
E	# Dirigenția	-	1	1	1
&	Total ore	32	32	32	31

Notă : Sunt valabile notele inserate la același tip de școli cu predare în limba română.

Pregătire opțională

Nr. crt,	Obiecte de studiu	Număr de ore pe săptămână			
		IX	X	XI	XII
A	# Tehnica de calcul și informatica	2	2	2	2
1.	* Bazele informaticii	1	1	1	1
2.	* Tehnica de calcul	1	1	1	1
B	# Pregătire tehnică generală	2	2	2	2
1.	* Desen geometric și proiectiv	2	-	-	-2.
2.	* Cunoștințe tehnice și desen tehnic	-	2	2	2
C	# Tehnici de laborator	2	2	2	2
1.	* Tehnici de laborator aplicate în fizică și prelucrarea datelor experimentale	2	2	2	2
D	# Matematici aplicate	2	2	2	2
1.	* Matematica aplicată în activități socio-economice	2	2	2	2
F	# Istoria culturii	2	2	2	2
1.	* Istoria religiilor	1	1	-	-
2.	* Istoria artei	1	1	2	2
G	# Economia producției agricole	2	2	2	2
1.	* Cunoștințe agricole	1	1	1	1
2.	* Lucrări practice	1	1	1	1

ÎNVĂȚĂMÂNTUL CU PREDAREA
ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR
NAȚIONALE DIN ROMÂNIA
■ ÎN ANUL ȘCOLAR 1992/ 1993

THE EDUCATION SYSTEM IN ROMANIA:
TUITION IN THE LANGUAGES
OF ETHNIC MINORITIES
■ THE SCHOOL YEAR 1992/ 1993

L'ENSEIGNEMENT DISPENSÉ
DANS LES LANGUES DES MINORITÉS
NATIONALES DE ROUMANIE
■ L'ANNÉE SCOLAIRE 1992/ 1993

LA CONSTITUTION DE LA ROUMANIE

La Constitution de la Roumanie, adoptée par référendum, le 8 décembre 1991, prévoit ce qui suit concernant les droits des minorités:

Titre I – Principes généraux

Article 4 – L'Unité du peuple et l'égalité entre les citoyens

(2) La Roumanie est la patrie commune et indivisible de tous ses citoyens, sans distinction de race, nationalité, origine ethnique, langue, religion, sexe, opinion, appartenance politique, fortune ou origine sociale.

Article 6 – Le Droit à l'identité

(1) L'Etat reconnaît et garantit aux personnes appartenant aux minorités nationales le droit à la préservation, au développement et à l'expression de leur identité ethnique, culturelle, linguistique et religieuse.

(2) Les mesures de protection prises par l'Etat afin de préserver, développer et exprimer l'identité des personnes appartenant aux minorités nationales doivent être en concordance avec les principes d'égalité et de non-discrimination par rapport aux autres citoyens roumains.

Titre II – Droits, libertés et obligations fondamentaux

Chapitre I – Dispositions communes

Article 16 – Egalité des droits

(1) Les citoyens sont égaux devant la loi et les autorités publiques, sans privilèges et sans discriminations.

Article 20 – Traités internationaux concernant les droits de l'homme

(1) Les dispositions constitutionnelles concernant les libertés des citoyens seront interprétées et appliquées en concordance avec la Déclaration universelle des droits de l'homme, avec les conventions et les autres traités auxquels la Roumanie est partie.

(2) S'il y a désaccord entre les conventions et les traités sur les droits fondamentaux de l'homme auxquels la Roumanie est partie et les lois internes, les réglementations internationales ont priorité.

Chapitre II – Droits et libertés fondamentaux

Article 29 – Liberté de conscience

(1) La liberté de pensée et d'opinion, ainsi que la liberté des croyances religieuses ne peuvent être limitées sous aucune forme. Personne ne peut être contraint d'adopter une opinion ou d'adhérer à une religion contraires à ses convictions.

(2) La liberté de conscience est garantie; elle doit se manifester par l'esprit de tolérance et le respect réciproque.

(3) Les cultes religieux sont libres et s'organisent conformément à leurs propres statuts, selon la loi.

(4) En ce qui concerne les relations entre les cultes, tous les actes, moyens, formes ou actions qui sèmeraient la discorde religieuse sont interdits.

22

(5) Les cultes religieux sont autonomes face à l'Etat et jouissent de son soutien, y compris concernant l'assistance religieuse dans l'armée, les hôpitaux, les pénitenciers, les asiles et les orphelinats.

(6) Les parents ou les tuteurs ont le droit d'assurer, conformément à leurs convictions, l'éducation des enfants mineurs qui sont à leur charge.

Article 30 – Liberté d'expression

(7) La loi interdit la diffamation du pays et de la nation, l'incitation à la guerre et à l'agression, à la haine nationale, raciale, religieuse ou de classe, l'incitation à la discrimination, au séparatisme territorial ou à la violence publique, ainsi que la conduite obscène, contraire aux bonnes moeurs.

Article 32 – Droit à l'enseignement

(3) Le droit des personnes appartenant aux minorités nationales d'apprendre leur langue maternelle et le droit à un enseignement dispensé en leur langue maternelle sont garantis; les modalités d'exercer ces droits sont établies par la loi.

(4) L'enseignement public est gratuit, conformément à la loi.

(7) L'Etat assure la liberté de l'enseignement religieux, conformément aux exigences spécifiques à chaque culte (...).

Article 37 – Droit d'association

(1) Les citoyens peuvent s'associer librement dans des partis politiques, syndicats et d'autres formes d'association.

(2) Les partis ou les organisations qui, par leurs objectifs ou par leurs activités, militent contre le pluralisme politique, les principes de l'Etat de droit ou la souveraineté, l'intégrité ou l'indépendance de la Roumanie sont non-constitutionnels.

Chapitre III – Obligations fondamentales

Article 50 – Fidélité envers le pays

(1) La fidélité envers le pays est sacrée.

Article 51 – Respect de la Constitution et des lois.

Le respect de la Constitution, de sa suprématie et des lois est obligatoire.

Titre III – Autorités publiques

Chapitre I – Parlement

Article 59 – Election des Chambres

(2) Les organisations des citoyens appartenant aux minorités nationales qui ne réunissent pas aux élections le nombre de votes nécessaire pour être représentées au Parlement ont droit chacune à une place de député, dans les conditions de la loi électorale. Les citoyens appartenant à une minorité nationale ne peuvent être représentés que par une seule organisation.

24

Chapitre V – Administration publique
Section II – Administration publique locale
Article 119 – Principes de base

L'administration publique des unités administratives territoriales est fondée sur le principe de l'autonomie locale et celui de la descentralisation des services publics.

Chapitre VI – Autorité judiciaire
Article 127 – Droit à l'interprète

- (1) La procédure judiciaire se déroule en langue roumaine.
- (2) Les citoyens appartenant aux minorités nationales ainsi que les personnes qui ne comprennent ou ne parlent pas la

langue roumaine ont le droit de prendre connaissance de tous les documents de leur dossier, de parler devant l'instance et de formuler des conclusions par l'intermédiaire d'un interprète; dans les procès pénaux, ce droit est assuré gratuitement.

Titre VI – Révision de la Constitution

Articles 148 – Limites de la révision

(1) Les dispositions de la présente Constitution concernant le caractère national, indépendant, unitaire et indivisible de l'Etat roumain, la forme républicaine de gouvernement, l'intégrité du territoire, l'indépendance de la justice, le pluralisme politique et la langue officielle ne peuvent constituer l'objet d'une révision.

Les classes de langue maternelle enseignées par les professeurs au-delà de leur norme de travail obligatoire seront rétribuées à l'heure. Les classes peuvent également être attribuées aux professeurs qui ne bénéficient pas d'une norme de travail entière.

IV. Concernant le contenu de l'enseignement de la langue maternelle

L'enseignement de la langue maternelle pour les élèves de diverses nationalités qui fréquentent des écoles où l'enseignement est dispensé en roumain sera en conformité avec les programmes et les manuels de langue maternelle en vigueur, tenant compte des précisions suivantes:

En première, l'enseignement de la langue maternelle commence par un cours introductif oral qui s'étend jusqu'au 1 février et qui comprend:

a) des leçons dont l'objectif est le développement de la capacité des élèves à s'exprimer oralement, attirantes et ayant un contenu riche, groupées sur des thèmes liés à l'école, à la famille, à la maison paternelle, aux métiers des parents, au travail à la campagne et dans les villes, aux caractéristiques des saisons etc.;

b) en ce qui concerne la préparation des élèves pour apprendre à lire et à écrire dans la langue maternelle, seront prises en considération les connaissances et les habiletés acquises par les élèves dans la période pré-abécédaire.

La répartition des cours de langue maternelle pour les classes II - IV sera faite comme suit: 2 heures par semaine pour l'enseignement de la lecture et 2 heures par semaine pour l'enseignement des connaissances de langue, d'orthographe et de rédaction. La lecture littéraire, pour les classes V à VIII, et les connaissances d'histoire, de la littérature maternelle pour les classes IX à XII, seront enseignées deux heures par semaine et les connaissances de langue - une heure par semaine.

Pour la *lecture* (classes II à IV) les instituteurs choisiront dans les manuels de langue maternelle destinés aux écoles où l'enseignement est dispensé dans les langues des minorités nationales, les textes les plus attractifs, à cette étape l'objectif principal étant d'apprendre aux élèves à lire de manière cursive, correcte et expressive. Les autres textes des manuels qui ne pourront pas être étudiés pendant les classes prévues, seront recommandés pour la lecture individuelle.

En ce qui concerne les *connaissances de langue* (classes II-IV), seront enseignées les notions prévues dans le

programme en vigueur, mettant l'accent sur les problèmes spécifiques de la langue maternelle afin de former aux élèves l'habileté d'écrire et de s'exprimer correctement. Dans ce but sera résolu le plus grand nombre possible d'exercices d'orthographe et d'ortophonie.

En classe de *rédaction*, vu que les élèves acquièrent les connaissances et les habiletés nécessaires à la rédaction en classe de roumain, en classe de langue maternelle les professeurs insisteront notamment sur l'expression écrite et orale correcte et sur l'enrichissement du vocabulaire.

Pour ce qui est de la *lecture littéraire* (classes V à VIII) et des *connaissances d'histoire de la littérature maternelle* (cls. IX à XII), les textes littéraires qui ne pourront pas être étudiés pendant les classes prévues seront recommandés pour la lecture individuelle, hors classe. En ce qui concerne les *connaissances de langue* (classes V à XII), étant donné le nombre réduit de classes, ne seront enseignées que les connaissances de base de l'expression orale et écrite, nécessaires à l'utilisation correcte de la langue maternelle et certains détails ou les reprises d'une classe à l'autre seront éliminés.

Les professeurs mettront l'accent sur les aspects pratiques afin que les élèves acquièrent des connaissances utiles dans la vie quotidienne.

V. Concernant les manuels scolaires

La langue maternelle sera étudiée sur la base de manuels scolaires inscrits dans le catalogue des manuels valables, qui sont édités chaque année scolaire.

Si les élèves ont opté pour l'étude de la langue maternelle, celle-ci deviendra discipline obligatoire, étant inscrite dans le catalogue scolaire comme toutes les autres disciplines. À partir de la cinquième, les élèves passeront une épreuve écrite trimestrielle. Les moyennes trimestrielles seront prises en compte dans le calcul de la moyenne générale.

Les inspecteurs scolaires et les responsables des écoles accorderont une attention particulière à la mise en oeuvre des instructions ci-dessus afin que les cours de langue maternelle soient enseignés dans des conditions appropriées et avec une efficacité maximale.

Les directions des écoles où l'enseignement est dispensé en roumain et qui sont fréquentées aussi par des élèves appartenant aux minorités nationales ont l'obligation de faire connaître aux intéressés la possibilité d'apprendre la langue maternelle en tant que discipline scolaire et de prendre des mesures pour assurer les programmes et les manuels scolaires nécessaires ainsi que pour organiser l'enseignement.

LA RÉSEAU ET LA SCOLARISATION

Dans les localités à population appartenant aux diverses ethnies, l'État assure l'organisation et le fonctionnement de l'enseignement dispensé dans les langues des minorités nationales. Le système de l'enseignement pour les minorités nationales correspond à l'enseignement général de Roumanie, réglementé par une décision du Gouvernement et comprend: des écoles maternelles, des écoles primaires, des collèges, des lycées, des écoles professionnelles et d'apprentissage et des écoles post-lycée.

Dans l'enseignement supérieur, sur la demande des étudiants des nationalités magyare et allemande, certains cours sont soutenus dans les langues respectives.

Pour l'année 1992/1993, dans l'enseignement de tous les niveaux sont compris 4.633.190 élèves et étudiants, ce qui représente 20,4% de la population de la Roumanie, dont plus de 250.000 enfants, élèves et étudiants (5,4%) fréquentent des établissements scolaires où l'enseignement est dispensé dans leur langue maternelle.

L'enseignement préuniversitaire comprend 28.926 établissements dont 2.730 où l'enseignement est dispensé dans les langues des minorités nationales ou possèdent des sections dans les langues respectives (9,4%). Du nombre total des établissements et des sections où l'enseignement est dispensé dans les langues des minorités nationales, dans 85,6% la langue d'enseignement est le hongrois.

L'enseignement dans les langues maternelles est dispensé dans des établissements indépendants (1.283) et dans des sections roumaine et magyare, roumaine et allemande, roumaine et serbe etc. (1.447).

Tant dans les établissements indépendants que dans les sections, l'enseignement est dispensé dans les langues maternelles.

Dans ces plus de 1.400 sections (établissements mixtes), la base matérielle – salles de classe, laboratoires, bibliothèques etc. – est utilisée en commun, la direction de l'école est unique et une série d'activités périscolaires sont organisées soit en roumain, soit dans les deux langues (roumain + langue de la minorité respective).

Dans l'enseignement préuniversitaire sont scolarisées 4.397.521 élèves, dont 240.619 (5,5%) étudient dans leur langue maternelle. Par cycle d'enseignement, la situation pour l'année scolaire 1992/1993 se présente comme suit:

– l'enseignement préscolaire comprend 12.603 établissements ou sont englobés 752.063 enfants; dans 11.338 de ces établissements (90%) l'enseignement est dispensé en roumain et le nombre total d'enfants qui les fréquentent monte à 694.385 (92,3%); dans 1.265 établissements et sections (10%) l'enseignement est dispensé dans les langues des minorités nationales et le nombre total d'enfants qui les fréquentent monte à 57.678 (7,7%);

– l'enseignement primaire comprend 6.149 établissements fréquentés par 1.201.229 élèves, dans 5.646 de ces établissements (91,9%) l'enseignement est dispensé en roumain et le nombre d'élèves qui y étudient monte à 1.132.983 élèves (94,3%), dans 5.503 établissements et sections (8,1%) l'enseignement est dispensé dans les langues des minorités nationales et le nombre d'élèves qui étudient monte à 68.246 (5,7%);

– l'enseignement secondaire du premier cycle (collèges) comprend 7.630 établissements fréquentés par 1.339.558 élèves; dans 6.851 de ces établissements (89,7%)

l'enseignement est dispensé en roumain et le nombre d'élèves qui y étudient monte à 1.266.354 (94,5%); dans 779 établissements et sections (10,3%) l'enseignement est dispensé dans les langues des minorités nationales et le nombre d'élèves qui y étudient monte à 73.201 (5,5%);

– l'enseignement secondaire du deuxième cycle (lycées) comprend 1.238 établissements fréquentés par 714.013 élèves; dans 1.069 établissements (86,3%) l'enseignement est dispensé en roumain et le nombre d'élèves qui y étudient monte à 680.725 (95,3%); dans 169 établissements et sections (13,7%) l'enseignement est dispensé dans les langues des minorités nationales et le nombre d'élèves qui y étudient monte à 33.288 (4,7%);

– l'enseignement professionnel, complémentaire, post-lycées et celui pour apprentis est fréquenté par 390.661 élèves, dont 382.455 (97,5%) étudient en roumain et 8.206 (2,5%), dans les langues des minorités nationales;

– l'enseignement supérieur est fréquenté par 235.669 étudiants dont environ 8.000 appartenant à la minorité magyare.

Le réseau scolaire et le nombre d'enfants et d'élèves, par cycle et langue d'enseignement sont présentés dans les annexes.

Le contenu de l'enseignement

Les plans d'enseignement, les programmes et les manuels scolaires nécessaires dans le processus didactique sont assurés par le Ministère de l'Enseignement.

Pour l'enseignement primaire, secondaire premier cycle et deuxième cycle sont élaborés des plans d'enseignement spéciaux, destinés aux établissements où l'enseignement est dispensé dans les langues des minorités nationales.

Dans le cycle primaire, 73,5% des disciplines prévues dans le plan d'enseignement sont enseignées dans la langue maternelle, dans les collèges 75,4% et dans les lycées, de 60,2% à 82,8%, en fonction du profil du lycée – humaniste, scientifique, industriel etc.

L'enseignement de la langue maternelle et de la langue roumaine occupe une place importante dans les plans d'enseignement. Ainsi, dans les collèges et les lycées, l'enseignement de la langue et littérature maternelles occupe la même place que l'enseignement du roumain dans les écoles où la langue d'enseignement est le roumain. La bonne connaissance de la langue maternelle exerce une influence directe sur l'acquisition des connaissances dans toutes les disciplines scolaires, étant en même temps un moyen important dans la création de valeurs culturelles, de la littérature propre, ainsi que dans la réception des valeurs littéraires universelles.

L'apprentissage de la langue roumaine, langue officielle d'Etat, par tous les citoyens de la Roumanie constitue l'instrument qui assure les prémisses nécessaires à la coopération et à la communication entre les Roumains et les minorités nationales. La connaissance de la langue roumaine comme moyen de communication entre tous les citoyens de notre pays, sans distinction de nationalité, acquiert des valeurs particulières dans la réalisation de l'égalité des droits. C'est pour cela que la langue et la littérature roumaines sont des disciplines étudiées dans tous les cycles, formes et

profils de l'enseignement préuniversitaire. Durant le cycle primaire le roumain est enseigné 19 heures par trimestre, durant le collège 17 heures et durant le lycée 12 heures.

Pour le collège et le lycée, le nombre d'heures est égal à celui prévu pour les écoles où l'enseignement est dispensé en roumain.

Les programmes de langue et littérature maternelles, par lesquels sont établis les objectifs et les tâches didactiques pour chaque classe et chaque niveau de l'enseignement, sont élaborés par le Ministère de l'Enseignement en coopération avec de nombreux groupes d'enseignants de tous les niveaux, des écrivains, des critiques littéraires etc. Tous les programmes de langues maternelles ont été révisés de manière substantielle pendant les années 1991 et 1992.

Les programmes pour le cycle primaire et les collèges prévoient des lectures littéraires dont la thématique est directement liée à la vie et à l'activité des enfants de cet âge. Ces lectures sont choisies dans le trésor de la littérature classique ainsi que des oeuvres littéraires contemporaines écrites dans la langue de la minorité respective.

Au lycée, l'étude de la littérature dans la langue maternelle se fait sur la base des principes linéaire et concentrique, de sorte que chaque élève prend contact et acquiert des connaissances sur les plus importantes oeuvres littéraires dans sa langue maternelle. Les programmes pour le lycée contiennent également les oeuvres littéraires écrites en Roumanie dans les langues des minorités nationales, oeuvres qui font partie intégrante de la culture de notre pays.

Un objectif de première importance de l'enseignement de la langue maternelle – le développement des capacités d'expression – est réalisé par les leçons de rédaction, de grammaire ou celles qui traitent de problèmes d'orthographe et d'orthophonie ainsi que par les leçons de sémantique. Les exercices d'expression écrite visent la construction logique des propositions et des phrases, la corrélation entre le contenu de la proposition et la réalité etc.

Les notions de langue sont généralement ordonnées sur la base du principe concentrique d'enseignement dans le cadre des divers niveaux scolaires, le bagage de connaissances des élèves s'enrichissant chaque année de nouveaux aspects.

L'enseignement des notions linguistiques ne se réduit pas seulement à l'explication des phénomènes grammaticaux, mais il est centré notamment sur des applications pratiques, faisant en même temps des références aux phénomènes de langue, tant sous leur aspect scientifique que sous l'aspect de la correction de l'expression.

Par l'enseignement et l'apprentissage de la langue et de la littérature maternelles par les élèves se réalise – au-delà des objectifs communs à tous les disciplines scolaires – l'objectif spécifique de cette matière, c'est-à-dire susciter l'intérêt de tous les jeunes pour la littérature, développer leur capacité de réception au beau artistique, d'émettre des jugements de valeur sur une oeuvre d'art etc., en dernière instance, de faire en sorte que l'amour de la lecture les accompagne tout le long de leur vie.

Aux élèves appartenant aux minorités nationales qui selon leur désir ou celui de leurs parents, fréquentent des écoles où l'enseignement est dispensé en roumain est assurée l'étude de la langue maternelle dans tous les cycles de l'enseignement: pour les classes I à IV, 4 heures par semaine et pour les classes V à XII, 3 heures par semaine.

L'enseignement se fait par groupes composés de 15 à 30 élèves. Dans le cas où le nombre total d'élèves désireux d'étudier la langue maternelle est au-dessous de 15, des groupes de 7 élèves peuvent être organisés. Un groupe peut être composé d'élèves provenant de la même classe ou de classes différentes. Si les groupes sont composés d'élèves provenant de diverses classes, ils peuvent réunir des élèves des classes du même niveau ou du même cycle scolaire (I-IV, V-VIII, IX-XII).

Dans l'année scolaire 1992/1993, des 70.000 élèves qui fréquentent les écoles où l'enseignement est dispensé en roumain, une partie étudie également la langue maternelle (environ 20.000 Magyars, 1.000 Allemands, 8.064 Ukrainiens, 1.386 Russes – «Iipoveni», 1.449 Turcs, 621 Polonais, 461 Bulgares, 55 Tziganes etc.).

Dans l'enseignement préscolaire et primaire, pour l'étude de la langue roumaine il y a des programmes spécifiques, au collège et au lycée les programmes sont uniques – les mêmes programmes, quelle que soit la langue d'enseignement.

Pour tous les élèves des écoles où l'enseignement est dispensé dans les langues des minorités nationales, les manuels en langue maternelle pour les disciplines prévues dans les plans d'enseignement sont assurés gratuitement. Dans les écoles en langue magyare et allemande sont assurés des manuels en langue maternelle pour toutes les disciplines étudiées dans les classes I à XII, dans les écoles en langue serbe, slovaque et ukrainienne, pour les disciplines prévues dans les plans d'enseignement pour les classes I à VIII, ainsi que des manuels de littérature maternelle pour les classes IX à XII. Dans les écoles en langue croate et tchèque, sont assurés les manuels nécessaires aux élèves des classes I à IV, correspondant au niveau auquel l'enseignement est dispensé dans la langue maternelle. De même, sont assurés les manuels de langue et littérature maternelles aux élèves des écoles où l'enseignement est dispensé en roumain et qui ont demandé d'étudier la langue maternelle – turque, bulgare, polonaise, russe, romani.

Les manuels de langue et littérature maternelles et, selon le cas, de musique, sont élaborés par des professeurs qui enseignent dans les écoles où l'enseignement est dispensé dans les langues des minorités nationales ou qui font partie des chaires de langue et littérature maternelles des universités. Les manuels pour les autres disciplines (mathématiques, physique, chimie, biologie etc.) sont traduits du roumain. De même, sont élaborés des manuels spécifiques à l'enseignement de la langue roumaine dans les classes I à IV, avec des vocabulaires bilingues: roumain – magyar, roumain – allemand, roumain – slovaque, roumain – serbe, roumain – ukrainien, roumain – tchèque. L'édition des manuels revient aux Editions Didactiques et Pédagogiques où il y a deux rédactions pour les manuels en langues des minorités qui ont deux filiales à Cluj-Napoca et à Timișoara.

Des quelque 1000 titres publiés pour l'enseignement préuniversitaire, plus de 330 titres de manuels sont destinés aux écoles où l'enseignement est dispensé dans les langues des minorités nationales. Pour l'année scolaire 1992/1993 ont été imprimés 95 titres, ayant un tirage de 631.460 exemplaires et pour l'année 1993/1994 vont paraître 208 titres, ayant un tirage de 750.600 exemplaires.

La formation et le perfectionnement des enseignants

Pour l'année scolaire 1992/1993, dans l'enseignement préuniversitaire fonctionnent 259.253 enseignants, dont 15.132 dans les écoles en langues des minorités nationales (2.729 monitrices de maternelle, 3.630 instituteurs et 8.773 professeurs).

La formation des monitrices et des instituteurs s'effectue dans les écoles normales en langues magyare et allemande, où pour l'année 1992/1993, étaient inclus 2150 élèves magyars et 270 élèves allemands. Pour les autres nationalités périodiquement, il y a des classes à profil pédagogique auprès d'autres lycées. À présent, sont formés ainsi 87 élèves ukrainiens, 30 slovaques, 28 turcs, 52 russes – «lipoveni» – 55 tziganes et 45 bulgares.

Le personnel nécessaire dans l'enseignement secondaire du premier et deuxième cycle (collèges et lycées) et de l'enseignement professionnel est formé dans les établissements d'enseignement supérieur de Roumanie. Les professeurs de langue et littérature maternelles pour toutes les écoles en langues des minorités nationales sont instruits par les professeurs de spécialité des universités de

Cluj-Napoca, București, Timișoara, Sibiu.

Dernièrement, un nombre important d'étudiants des diverses nationalités étudient à l'étranger en Hongrie, Ukraine, Bulgarie, Slovaquie, Serbie, Croatie.

Le perfectionnement des enseignants ainsi que les épreuves des examens pour l'obtention des grades didactiques sont soutenus, sur la demande des candidats, dans leur langue maternelle.

Au niveau des établissements et sections scolaires, un nombre important d'enseignants provenant des minorités nationales occupent des fonctions de direction – directeurs ou directeur adjoints. En fonction du nombre d'élèves et d'enseignants dans certains Inspectorats de département sont encadrés des inspecteurs de spécialité provenant de leur minorité, y compris dans des fonctions de direction. Dans le cadre du Ministère de l'Enseignement existe une Direction pour l'Enseignement des Minorités Nationales, où travaillent des spécialistes de diverses ethnies, chargés de la coordination et du suivi de l'enseignement dispensé dans les langues des minorités.

PRÉSENTATION DE L'ENSEIGNEMENT POUR LES MINORITÉS NATIONALES

1. L'enseignement de la minorité hongroise

L'enseignement en hongrois est dispensé dans des maternelles, des écoles primaires, des collèges, des lycées, des écoles professionnelles, des écoles post-lycée et universités, donc à tous les niveaux d'enseignement existant en Roumanie. Dans l'enseignement préuniversitaire le réseau scolaire contient, en tout, 2336 établissements et sections scolaires. Le pourcentage des établissements et des sections où l'enseignement est dispensé en hongrois est de 8,1% du total du réseau scolaire de Roumanie. Le réseau des écoles où l'enseignement est dispensé en hongrois détient un pourcentage de 8,5% dans l'enseignement préscolaire, 8% dans l'enseignement primaire et les collèges et 6,4% dans les lycées. Par rapport à l'année scolaire 1991-1992, cette année le réseau des lycées s'est enrichi de onze établissements où il n'y a que des classes où l'enseignement est dispensé en hongrois et d'une section hongroise. Le développement du réseau des lycées s'est fait surtout par la création de lycées théologiques catholiques et réformés. Le réseau s'est réduit dans l'enseignement préscolaire, primaire et dans les collèges, en tout de 40 établissements et de 11 sections scolaires.

Sur l'ensemble des établissements et sections scolaires où l'enseignement est dispensé dans les langues des minorités nationales, un pourcentage de 85,6 est détenu par les écoles hongroises. Sur l'ensemble des citoyens appartenant aux minorités nationales, le pourcentage de la population hongroise est, conformément au recensement de 1992, de 67,3%.

Les étudiants appartenant à la minorité hongroise, peuvent étudier certaines disciplines en langue hongroise, à l'Université «Babeș-Bolyai» de Cluj-Napoca, à l'Université de Bucarest, à l'Université de Médecine et Pharmacie et à l'Académie d'Art théâtral de Târgu Mureș. Sur la demande des étudiants ont été créés de nouveaux groupes d'études en langue hongroise (mathématiques, physique, chimie,

histoire etc.) dans le cadre de l'Université «Babeș-Bolyai» de Cluj-Napoca.

L'enseignement dispensé en hongrois inclut 216.917 enfants et élèves, 5,1% de moins par rapport à l'année précédente, ce qui représente une diminution de 2,7%. Dans l'ensemble du réseau scolaire de Roumanie, par rapport à l'année précédente, est enregistrée une diminution de 162.089 enfants et élèves.

Le pourcentage des élèves de nationalité hongroise qui suivent des études en langue maternelle représente 4,9% du montant de la population scolaire de Roumanie.

Echelonnée en fonction de chaque niveau d'enseignement, la situation se présente comme suit: dans l'enseignement préscolaire – 6,5%; dans l'enseignement primaire et les collèges – 5,1%; dans les lycées – 4,4%; dans l'enseignement professionnel et post-lycée – 3,2%. Durant l'année scolaire 1992-1993, dans l'enseignement préscolaire ont été intégré 49.255 enfants, dans l'enseignement primaire et dans les collèges – 128.879 élèves, dans l'enseignement lycéal – 31.196, dans l'enseignement professionnel – 6.707 et dans les classes post-lycée – 880. Dans tous ces cas l'enseignement est dispensé en hongrois.

En ce qui concerne la scolarisation dans les lycées hongrois en fonction des divers profils de ces lycées, la situation se présente comme suit: dans les séminaires théologiques – 19,8%; dans les écoles normales – 10,2%; dans les lycées d'art – 7,2%; dans les lycées d'études générales – 5,9%; dans les lycées d'informatique – 3,5%; dans les lycées sylviques – 3,4%; dans les lycées sanitaires – 3,3%; dans les lycées agricoles – 2,9%; dans les lycées industriels – 2,8%; dans les lycées économiques, d'administration et service – 2,3%. Dans les lycées à profil météorologique, militaires ou spéciaux pour les déficients il n'y a pas de classes où l'enseignement soit dispensé en hongrois. Un nombre important d'enfants hongrois, environ 60.000, c'est-à-dire 28% du nombre total, fréquentent des classes où l'enseignement est dispensé en roumain. Une

partie de ceux derniers étudie aussi leur langue maternelle.

Dans l'année scolaire 1991-1992, dans l'enseignement supérieur ont été inclus 8.777 étudiants de plus par rapport à l'année 1989. Par rapport au nombre total d'étudiants de nationalité roumaine, les étudiants d'origine hongroise représentent 4,5%. Nous mentionnons qu'en Hongrie étudiant actuellement plus de 1.000 étudiants hongrois qui ont poursuivi leurs études préuniversitaires dans les écoles de Roumanie.

L'activité didactique dans l'enseignement en langue hongroise est assurée par 13.843 enseignants, 1129 de plus par rapport à l'année précédente (le nombre du personnel didactique travaillant dans l'enseignement préscolaire s'élève à 2.374, le nombre des instituteurs à 3.239 et celui de professeurs et des contraîtres à 8.233). De ce personnel didactique il n'y a que 10.391 personnes qui ont une formation adéquate à l'emploi. De la direction des 2.336 établissements et sections scolaires où l'enseignement est dispensé en hongrois font partie 1.527 directeurs et directeurs adjoints (1.298 directeurs et 229 directeurs adjoints). Dans toutes les écoles où l'enseignement est dispensé en hongrois il y a des directeurs et des directeurs adjoints de nationalité hongroise. De même les inspecteurs régionaux généraux des départements de Covasna et Harghita et un des inspecteurs généraux adjoints des départements: Arad, Bihor, Braşov, Cluj, Mureş et Satu Mare sont de nationalité hongroise. Plus de 80 inspecteurs de nationalité hongroise assurent la direction et le contrôle direct de l'enseignement de la minorité hongroise de Roumanie.

Les élèves bénéficient de manuels scolaires gratuits. Les manuels de langue et littérature maternelle et de musique sont élaborés par des professeurs qui enseignent dans les écoles hongroises de Roumanie ou qui font partie des chaires de langue et littérature ou des académies de musique. Les manuels pour les autres disciplines (mathématiques, physique, chimie, biologie etc.) sont traduits en hongrois d'après les manuels élaborés pour les écoles où l'enseignement est dispensé en roumain. Pour l'enseignement du roumain dans le cycle primaire des écoles hongroises sont élaborés des manuels spéciaux. En tout, pour les écoles où l'enseignement est dispensé en hongrois sont imprimés 97 manuels scolaires.

2. L'enseignement de la minorité allemande

Par rapport à la situation de 1989, le réseau de l'enseignement dispensé en langue allemande a diminué, pendant l'année scolaire 1992-1993, de plus de 200 établissements et sections (de 497 pendant l'année scolaire 1989-1990 à 290 au cours de cette année scolaire) à la suite du départ d'une partie de la population allemande et de la concentration du réseau scolaire en allemand dans des établissements plus grands.

Pendant cette année scolaire, 20.120 enfants et élèves (0,40% du total de la population scolaire) ont été scolarisés dans les maternelles, les écoles primaires, les collèges et les écoles post-lycée de langue allemande; cela représente une diminution de la population scolaire qui apprend dans les écoles où l'enseignement est dispensé dans cette langue, par rapport à la période 1989-1990, de 43% (de 35.079 enfants et élèves à 20.120 pendant cette année scolaire). Un nombre important d'élèves appartenant à la minorité allemande (plus de 5.000) apprennent dans des écoles où l'enseignement est dispensé en langue roumaine et peuvent étudier aussi, sur demande, la langue allemande comme

discipline scolaire (4 heures par semaine dans les classes I-IV et respectivement 3 heures par semaine dans les classes V-XII).

Les élèves bénéficient gratuitement de manuels scolaires. Les manuels de langue et de littérature maternelles sont élaborés par des professeurs qui enseignent dans les écoles allemandes et les manuels nécessaires aux autres disciplines (mathématiques, physique, chimie, biologie etc.) sont traduits en allemand d'après les manuels édités pour les écoles où l'enseignement est dispensé en langue roumaine.

En même temps, on élabore des manuels spéciaux pour l'enseignement de la langue roumaine pour les classes I à IV. Pour les écoles allemandes il y a, en tout, 82 titres de manuels en usage à présent, leur impression étant assurée par les Editions didactiques et pédagogiques.

Dans l'enseignement dispensé en allemand travaillent 1003 enseignants (0,38% du total des enseignants qui existent en Roumanie).

Dans certains cas et notamment dans le milieu rural, l'encadrement des enseignants qualifiés dans les écoles où l'enseignement est dispensé en allemand est déficitaire.

Conformément à l'accord conclu entre le Ministère de l'Enseignement de Roumanie et le ministère correspondant de l'Allemagne, en Roumanie il y a 40 professeurs allemands qui enseignent dans les écoles où l'enseignement est dispensé en langue allemande.

La formation des monitrices de l'école maternelle et des instituteurs pour l'enseignement préscolaire et primaire dispensé en langue allemande est réalisée à l'École Normale «A. Şaguna» de Sibiu et la formation des professeurs de langue allemande est possible dans les Universités de Bucarest, Timişoara, Cluj-Napoca, Iaşi et Sibiu.

La direction de l'enseignement dispensé en langue allemande est assurée par des enseignants appartenant à la minorité allemande. L'inspecteur scolaire général du département de Timiş et l'inspecteur général adjoint du département de Sibiu sont de nationalité allemande.

3. Pour la minorité serbe

Le réseau de l'enseignement et la population scolaire appartenant à la minorité serbe ont enregistré un accroissement par rapport à la période 1989-1990; des 28 établissements et sections en langue serbe, fréquentés par 990 enfants et élèves, à 35 établissements et sections, avec 1024 enfants et élèves. Le réseau scolaire comprend 15 écoles maternelles, 18 écoles primaires et collèges et 2 lycées.

L'établissement le plus représentatif de l'enseignement dispensé en langue serbe est le lycée d'études générales «D. Obradovici» de Timişoara. L'enseignement en langue serbe est organisé dans les départements de Timiş, Caraş-Severin et Arad. Plus de 600 élèves appartenant à la minorité serbe qui apprennent dans les établissements où l'enseignement est dispensé en langue roumaine, étudient, aussi, sur demande, leur langue maternelle comme discipline (4 heures par semaine dans les classes I à IV et respectivement 3 heures par semaine dans les classes V à XII).

Les élèves bénéficient gratuitement de manuels rédigés dans leur langue maternelle.

Ainsi, pour les classes I à VIII on été imprimés aussi bien des manuels en langue maternelle que des manuels nécessaires aux autres disciplines (mathématiques, physique, chimie, biologie etc.) qui sont traduits. Pour les classes du lycée sont assurés les manuels de littérature serbe.

Dans l'enseignement dispensé en langue serbe travaillent 96 personnes (20 monitrices d'école maternelle, 27 instituteurs et 49 professeurs).

À l'Inspectorat scolaire du département de Timiș travaille un inspecteur de serbe. La formation des monitrices et des instituteurs se réalise dans l'École Normale de Timișoara et la formation des professeurs de langue serbe dans les Universités de Bucarest et de Timișoara. En même temps, il y a un certain nombre d'étudiants qui poursuivent des études en Serbie.

4. Pour la minorité ukrainienne

Du point de vue du nombre, la minorité ukrainienne occupe, selon le recensement de 1992, la 4ème position, après les Hongrois, les Tziganes et les Allemands.

Pour les élèves appartenant à cette minorité il y a 15 établissements d'enseignement préuniversitaire (7 écoles maternelles, 6 écoles avec les classes I à VIII et 2 sections de lycée) dans lesquelles apprennent 628 élèves. Dans ces établissements l'enseignement est dispensé en langue ukrainienne, étant assuré par 33 enseignants.

Les élèves bénéficient aussi bien de manuels dans leur langue maternelle que de manuels nécessaires aux autres disciplines (mathématiques, physique, chimie etc.), qui sont traduits.

Pour les classes du lycée on assure les manuels de littérature ukrainienne. Il y a à présent 40 titres de manuels en vigueur.

Pour les élèves de nationalité ukrainienne qui suivent les cours des établissements en langue roumaine, on assure, sur demande, l'enseignement de la langue maternelle pendant 4 heures par semaine à l'école primaire et respectivement 3 heures par semaine au collège et au lycée.

La plupart des élèves choisissent cette forme d'apprentissage de la langue ukrainienne, leur nombre en étant une preuve. Ainsi, pendant l'année scolaire 1992/1993 il y a 8064 élèves inscrits dans les classes I à IV qui apprennent la langue maternelle et 4355 élèves inscrits dans les classes V à XII.

Cette forme d'apprentissage de la langue maternelle a connu une extension après 1990.

Les enseignants des cycles préscolaire et primaire sont formés à l'École Normale de Suceava où fonctionnent périodiquement des classes spéciales pour la minorité ukrainienne. Pendant l'année scolaire 1992/1993, il y a 87 élèves qui apprennent dans les établissements mentionnés ci-dessus.

Les professeurs nécessaires pour l'enseignement de la langue et de la littérature ukrainiennes sont formés à l'Université de Bucarest où il y a une section de ce profil.

Les dernières années, par l'intermédiaire de l'Union des Ukrainiens de Roumanie, un nombre important de ressortissants ont été envoyés en Ukraine afin de poursuivre leurs études.

La plupart des élèves de nationalité ukrainienne habitent dans le département de Maramureș et dans une mesure réduite dans les départements de Suceava, Caraș-Severin et Tulcea.

5. Pour la minorité slovaque

La minorité slovaque est concentrée dans quelques localités dans les départements d'Arad, Bihor, Sălaj et Timiș. L'enseignement dispensé en langue slovaque a un réseau stable et comprend 38 établissements et sections scolaires avec 1379 élèves (11 écoles maternelles, 21 établissements 30

avec les classes I à IV, 5 écoles générales avec les classes V à VIII et 1 lycée avec les classes I à XII dans la ville de Nădlac, le département d'Arad). Au lycée de Nădlac, il y a aussi une classe ayant un profil pédagogique où sont inscrits 30 élèves provenant des départements dans lesquels il y a des écoles maternelles et des écoles primaires en langue slovaque.

Le processus d'enseignement est assuré par la présence de 135 enseignants. Les professeurs nécessaires pour la langue slovaque sont formés à l'Université de Bucarest, où il y a une section, et aussi dans les différents instituts d'enseignement supérieur du pays. Pendant les dernières années, par l'intermédiaire de l'Union Démocratique des Slovaques, environ 60 étudiants ont été envoyés en Slovaque pour des études supérieures, les bourses étant octroyées par le Ministère de l'Enseignement de Slovaque.

Les élèves bénéficient gratuitement de manuels dans la langue maternelle, dont l'élaboration et l'impression sont assurées par les Editions didactiques et pédagogiques. Pour les classes I à VIII ont été imprimés aussi bien des manuels dans la langue maternelle que des manuels nécessaires aux autres disciplines: mathématiques, physique, chimie qui sont traduits, et pour les classes IX à XII on assure les manuels de littérature slovaque. Il y a à présent 40 titres de manuels en vigueur.

6. Pour la minorité tchèque

L'enseignement dispensé en langue tchèque comprend au niveau préscolaire et primaire 2 écoles maternelles et 5 écoles avec les classes I à IV où sont inscrits 221 élèves. Ces établissements sont situés dans les départements de Caraș-Severin. Ici, travaillent 11 enseignants, leur formation étant assurée par le lycée de Nădlac (Arad) où périodiquement il y a des classes de profil pédagogique pour les élèves de nationalité tchèque. Pour les classes I à IV ont été imprimés des manuels de langue tchèque et de mathématiques. Les élèves qui ont fini le cycle primaire poursuivent les cours dans les collèges où l'enseignement est dispensé en langue roumaine, mais, sur demande, ils peuvent étudier aussi la langue tchèque comme discipline scolaire (3 heures par semaine).

7. Pour la minorité bulgare

Pour les enfants de nationalité bulgare il y a une école maternelle en langue bulgare dans le département de Timiș, fréquentée par 164 enfants où enseignent 6 monitrices. Les enfants ayant l'âge scolaire apprennent dans les établissements où l'enseignement est dispensé en roumain et ils étudient, sur demande, leur langue maternelle. Le nombre d'élèves avait atteint 461 et après 1990 il y a une tendance d'accroissement; c'est pourquoi, à part les groupes existant déjà dans le département de Timiș ont été créés d'autres groupes dans les départements d'Arad et de Giurgiu et dans la ville de Bucarest.

Pour la formation des spécialistes qui vont enseigner la langue bulgare, dans les écoles normales de Bucarest et de Timișoara ont été créées des classes (groupes) où les élèves étudient aussi la langue bulgare.

L'enseignement de la langue bulgare se guide d'après les manuels parus aux Editions didactiques et pédagogiques. Pour le cycle primaire et le collège, les manuels sont élaborés en fonction de chaque niveau (classe) d'étude, tandis que pour le lycée il y a seulement une «Antologie de textes littéraires», cls. IX-XII.

8. L'enseignement de la minorité croate

La minorité croate est concentrée dans les départements de Caraș-Severin et Timiș. Jusqu'en 1989, les élèves provenant de cette minorité fréquentaient les écoles où l'enseignement était dispensé en roumain et sur leur demande, ils pouvaient aussi étudier la langue maternelle. À partir de 1990, dans le département de Caraș-Severin ont été créées trois maternelles et deux écoles primaires où étudient 117 enfants. Les Editions pédagogiques et didactiques sont en train d'élaborer 8 titres de manuels en langue croate (les manuels de langue maternelle et mathématique). Jusqu'à présent 4 titres sont déjà parus. 303 élèves de nationalité croate qui fréquentent des écoles où l'enseignement est dispensé en roumain ont demandé d'étudier aussi la langue maternelle en tant que discipline scolaire (163 dans l'enseignement primaire et 140 au collège).

9. L'enseignement des autres minorités

Avant décembre 1989, les Turcs, les Russes (ceux du nord de la Dobroudja), les Polonais et les Tziganes ont étudié moins ou presque pas leur langue maternelle.

Ces communautés ethniques ont sollicité que les élèves provenant de leurs rangs qui étudient dans des écoles où l'enseignement est dispensé en roumain puissent aussi étudier leur langue maternelle (4 heures de cours par semaine pour les classes I à IV et 3 heures de cours par semaine pour les classes V à XII). En réponse à leur demande, des groupes d'étude de la langue maternelle ont été créés dans de nombreuses localités, comme suit:

- pour la minorité turque: ont été créés des groupes d'étude dans 49 localités des départements: Constanța, Tulcea et Brăila, qui comprennent environ 1449 élèves; de même ont été créés trois sections d'enseignement préscolaire en langue turque, qui comprennent 49 élèves; à partir de l'année scolaire 1990-1991, dans le cadre de l'École Normale de Constanța étudient 28 élèves qui se préparent à enseigner en langue turque, en tant qu'instituteurs.

L'enseignement de la langue maternelle suit les manuels

élaborés et imprimés en Roumanie. Jusqu'à présent sont parus les manuels pour les classes I à V, ceux pour les autres classes étant en cours de parution.

- pour la minorité russe: Après 1990, pour cette minorité d'origine russe qui vit dans les localités des départements de Tulcea, Suceava, Constanța, Brăila, Iași et Botoșani ont été créés des groupes d'étude de la langue maternelle (4 heures de cours par semaine pour les classes I à IV, 3 heures pour les classes V à XII) qui contiennent 1386 élèves. Pour le début, a été imprimé un livre de lecture (un abécédaire) et des anthologies de textes pour les classes I à IV et V à VIII. La parution des manuels élaborés par niveaux d'étude (classes) est envisagée pour 1993.

Pour former le personnel enseignant, dans les écoles normales ont été scolarisés 62 élèves de nationalité russe auxquels on assure l'enseignement de la langue maternelle.

- pour la minorité polonaise: dans 5 écoles du département de Suceava fonctionnent des classes ou des groupes d'élèves qui étudient leur langue maternelle (4 heures de cours par semaine pour les classes I à IV et 3 heures pour les classes V à VIII). Dans l'ensemble, ces groupes et classes contiennent 458 élèves.

Pour faciliter l'enseignement de la langue polonaise ont été imprimés 8 titres de manuels, un pour chaque classe de I à VIII.

Le personnel enseignant nécessaire est formé dans le cadre de l'Université de Bucarest. Depuis cette année, dans le département de Suceava travaillent aussi deux enseignants venus de Pologne.

- pour la minorité tzigane: 55 élèves sont scolarisés dans les écoles normales de București, Bacău et Târgu-Mureș, auxquels on assure l'étude de la langue romani (3 heures de cours par semaine).

Après le bac, ces élèves vont enseigner dans les localités où la population tzigane est majoritaire. Les Editions didactiques et pédagogiques élaborent un manuel destiné à cette catégorie d'élèves. Sa parution est envisagée pour cette année.

PLAN D'ENSEIGNEMENT

POUR LES CLASSES I – IV OU L'ENSEIGNEMENT EST DISPENSÉ DANS LES LANGUES DES MINORITÉS NATIONALES

Disciplines scolaires	Nombre d'heures par semaine			
	I	II	III	IV
A. Education humaniste et sociale	13	14	15	15
1. Langue roumaine, dont:				
lecture – expression écrite	–	4	–	–
développement de l'expression orale et de la pensée	4	1	–	–
grammaire	–	–	1	1
lecture	–	–	3	3
rédaction	–	–	1	1
2. Langue maternelle, lecture – expression écrite	7	–	–	–
développement de l'expression orale et de la pensée	1	1	–	–
grammaire	–	1	2	2
lecture	–	3	3	2
rédaction	–	1	1	1
3. Langue moderne	–	2	2	2
4. Géographie et histoire de la Roumanie	–	–	–	1,5
5. Education morale et civique	–	–	1	0,5
6. Education religieuse...	1	1	1	1
B. Education scientifique de base	4	5	5	6
1. Mathématiques	4	4	4	–
2. Connaissance de l'environnement	–	1	1	2
C. Education artistique	3	4	3	–
1. Education plastique	1	1	1	1
2. Travaux manuels	1	1	1	1
3. Calygraphie	–	1	–	–
4. Education musicale	1	1	1	1
D. Education physique	2	2	2	2
Total heures	22	25	25	26

* Voir l'explication donnée pour les écoles où l'enseignement est dispensé en roumain

CLASSES V-VIII

DE L'ENSEIGNEMENT DISPENSÉ EN LANGUES DES MINORITÉS NATIONALES

Disciplines scolaires	Nombre d'heures par semaine			
	V	VI	VII	VIII
A. Education humaniste et sociale	15	13	14	15
1. Langue et littérature roumaines	5	4	4	4
2. Langue et littérature maternelles	5	4	4	4
3. Langue latine	-	-	-	1
4. Langue moderne 1	2	2	2	2
5. Histoire	2	2	2	2
6. Culture civique*	-	-	1	1
7. Education religieuse **	1	1	1	1
B. Education scientifique de base	8	11	12	12
1. Mathématiques	4	5	4	4
2. Physique	-	2	2	2
3. Chimie	-	-	2	2
4. Biologie	2	2	2	2
5. Géographie	2	2	2	2
C. Education esthétique	2	2	2	2
1. Education musicale	1	1	1	1
2. Dessin artistique et éducation plastique	1	1	1	1
D. Education technologique***	2	2	-	-
E. Education physique	2	2	2	2
F. Classe de conduite	1	1	1	1
G. Formation optionnelle	-	-	2	2
Total heures	30	31	33	34

*), **), ***), Voir les explications et les notes ajoutées pour les collèges où l'enseignement est dispensé en roumain, valablès également pour ce type d'école

LES CLASSES DE LYCÉE OÙ L'ENSEIGNEMENT EST DISPENSÉ DANS LES LANGUES
DES MINORITÉS NATIONALES
PROFIL HUMANISTE
LETTRES

Disciplines scolaires	Nombre d'heures par semaine			
	IX	X	XI	XII
A. Education humaniste et sociale	21	21	22	22
1. Langue et littérature roumaines	5	5	4	4
2. Langue et littérature maternelles	5	5	4	4
3. Langue moderne 1	3	3	3	3
4. Langue moderne 2	2	2	2	2
5. Langue latine	2	2	3	3
6. Littérature universelle	-	-	2	2
7. Histoire	2	2	2	2
8. Psychologie	-	2	-	-
9. Logique	2	-	-	-
10. Economie	-	-	2	-
11. Philosophie	-	-	-	2
B. Education scientifique de base	6	6	5	6
1. Mathématiques	2	2	2	2
2. Physique	1	1	1	1
3. Chimie	1	1	-	-
4. Géographie	1	1	1	2
5. Biologie	1	1	1	1
C. Education physique	2	2	2	2
D. Formation optionnelle	2	2	2	2
E. Classe de conduite	1	1	1	1
Total heures	32	32	32	33

FORMATION OPTIONNELLE

Disciplines scolaires	Nombre d'heures par semaine			
	IX	X	XI	XII
A. Sténodactylographie	2	2	2	2
1. Sténographie	1	1	1	1
2. Dactylographie et correspondance	1	1	1	1
B. Bibliothéconomie et travaux d'archivage	2	2	2	2
1. Travaux d'archivage et bibliothéconomie	1	1	2	2
2. Reconditionnement et restauration des livres	1	1	-	-
C. Diffusion du livre	-	2	2	2
1. Technique de la présentation, diffusion et comptabilité du livre	1	1	1	1
2. Pratique	1	1	1	1
D. Linguistique générale et théorie littéraire	2	2	2	2
1. Eléments de linguistique générale	1	1	1	1
2. Eléments de théorie littéraire	1	1	1	1
E. Histoire de la culture	2	2	2	2
1. Histoire des religions	1	1	-	-
2. Histoire de l'art	1	1	2	2

**PROFIL SCIENTIFIQUE
MATHÉMATIQUES – PHYSIQUE**

Disciplines scolaires	Nombre d'heures par semaine			
	IX	X	XI	XII
A. Education humaniste et sociale	13	13	12	12
1. Langue et littérature roumaines	3	3	3	3
2. Langue et littérature maternelles	3	3	3	3
3. Langue moderne I	2	2	2	2
4. Langue moderne II	1	1	1	1
5. Langue latine	1	1	-	-
6. Histoire	2	2	1	2
7. Psychologie	-	1	-	-
8. Logique, Sociologie	1	-	-	-
9. Economie	-	-	2	-
10. Philosophie	-	-	-	1
B. Education scientifique de base	14	14	15	14
1. Mathématiques	5	5	5	5
2. Physique	4	4	4	4
3. Chimie	2	2	2	2
4. Biologie	2	2	2	1
5. Géographie	1	1	1	1
6. Géologie	-	-	1	1
7. Astronomie, astrophysique	-	-	-	1
C. Education physique	2	2	2	2
D. Formation optionnelle	2	2	2	2
E. Classe de conduite	1	1	1	1
TOTAL heures	32	32	32	31

NOTE: Sont valables les notes insérées dans la présentation du même type d'écoles mais où l'enseignement est dispensé en roumain

FORMATION OPTIONNELLE

Disciplines scolaires	Nombre d'heures par semaine			
	IX	X	XI	XII
A. Technique de calcul et d'informatique	2	2	2	2
1. Bases de l'informatique	1	1	1	1
2. Technique de calcul	1	1	1	1
B. Formation technique générale	2	2	2	2
1. Dessin géométrique et projectif	2	-	-	-
2. Connaissances techniques et dessin technique	-	2	2	2
C. Techniques de laboratoire	2	2	2	2
1. Techniques de laboratoires appliquées en physique et le traitement de l'information expérimentale	2	2	2	2
D. Mathématiques appliquées	2	2	2	2
1. Mathématiques appliquées dans les activités sociales et économiques	2	2	2	2
E. Histoire de la culture	2	2	2	2
1. Histoire des religions	1	1	-	-
2. Histoire de l'art	1	1	2	2
G. Economie de la production agricole	2	2	2	2
1. Connaissances agricoles	1	1	1	1
2. Travaux pratiques	1	1	1	1

LA POPULATION SELON LA NATIONALITÉ

- conformément au recensement du 7 janvier 1992 -

Total de la population de la Roumanie	22.760.449 dont:	Slovaques	20.672
Roumains	20.352.980	Bulgares	9.935
Magyares	1.620.199	Juifs	9.107
Tziganes	409.723	Croates	4.108
Allemands	119.436	Tchèques	5.800
Ukrainiens	66.833	Polonais	4.247
Russes («lipoveni»)	38.688	Grecs	3.897
Turcs	29.533	Arméniens	2.023
Serbes	29.080	Autres nationalités*	8.420
Tatares	24.649	Non déclarés	104

*) Y compris les personnes qui se sont déclarées «Caraşoveni» et «Ceangăi» (2.775, respectivement 2.165).

LE SYSTÈME DE L'ENSEIGNEMENT PRÉUNIVERSITAIRE

de Roumanie selon les langues d'enseignement, dans l'année scolaire 1992/1993

Langue d'enseignement			TOTAL	
	Unités et sections	%	Total enfants et élèves	%
Total dans le pays	28.926	100	4.397.521	100
Total des minorités	2.730	9,4	240.619	5,5
Magyare	2.336	8,1	216.917	4,9
Allemande	290	1,0	20.120	0,5
Ukrainienne	15	-	628	-
Serbe	35	0,1	1.024	-
Bulgare	1	-	164	-
Slovaque	38	0,1	1.379	-
Tchèque	7	-	221	-
Croate	5	-	117	-
Turque	3	-	49	-

LE SYSTEME DE L'ENSEIGNEMENT PRÉUNIVERSITAIRE

DE ROUMANIE, PAR CYCLES SCOLAIRES ET LANGUES D'ENSEIGNEMENT,
DANS L'ANNÉE SCOLAIRE 1992/1993

Langue d'enseignement	Etablissements	Sections	Total E+S	%	Total enfants et élèves	%
I. Enseignement préscolaire						
Total – pour le pays	11.977	626	12.603	100	752.063	100
Total – pour les minorités	639	626	1.265	10	57.678	8
1. Magyare	589	481	1.070	9	49.255	7
2. Allemande	22	131	153	1	7.051	1
3. Ukrainienne	5	2	7	–	305	0
4. Serbe	6	9	15	0	368	0
5. Bulgare	1	–	1	–	164	–
6. Slovaque	11	–	11	0	321	0
7. Tchèque	2	–	2	–	89	–
8. Croate	3	–	3	–	76	–
9. Turque	–	3	3	–	49	–
II. Enseignement primaire						
Total – pour le pays	5.999	150	6.149	100	1.201.229	100
Total – pour les minorités	353	150	503	8	68.246	6
Magyare	329	78	407	7	50.726	5
Allemande	3	57	60	1	6.370	0
Ukrainienne	–	4	4	–	14.5	–
Serbe	2	2	4	–	319	0
Slovaque	17	4	21	0	513	0
Tchèque	2	3	5	–	132	–
Croate	–	2	2	–	41	–
III. Enseignement secondaire – premier cycle (collèges)						
Total – pour le pays	7.103	527	7.630	100	1.339.555	100
Total – pour les minorités	252	527	779	10	73.201	6
Magyare	241	455	696	9	68.153	5
Allemande	5	57	62	1	4.423	0
Ukrainienne	–	2	2	–	65	–
Serbe	1	13	14	0	138	–
Slovaque	5	–	5	0	422	0
IV. Enseignement secondaire – deuxième cycle (lycées)						
Total – pour le pays	1.108	130	1.238	100	714.013	100
Total – pour les minorités	39	130	169	14	33.288	5
Magyare	33	118	151	12	31.196	4
Allemande	5	8	13	1	1.657	0
Ukrainienne	–	2	2	0	13	–
Serbe	1	1	2	0	199	–
Slovaque	–	1	1	–	123	–
V. Enseignement professionnel et post-lycée						
Total – pour le pays	1.306	–	1.306	100	390.661	100
Total – pour les minorités	–	14*	14	1	8.206	3
Magyare	–	12	12	1	7.587	2
Allemande	–	2	2	–	619	0

*) Les classes à profil professionnel fonctionnent dans le cadre des «groupes scolaires» et sont comprises dans le nombre de lycées.

Les 14 établissements sont de niveau post-lycée.

ENSEIGNANTS
PAR CYCLES ET LANGUES D'ENSEIGNEMENT DANS L'ENSEIGNEMENT PRÉUNIVERSITAIRE
DE L'ANNÉE SCOLAIRE 1992/1993

Langue d'enseignement	Total général	dont: Monitrices de maternelle	Instituteurs	Professeurs
Total dans le pays	259.263	36.447	55.176	167.640
Total minorités	15.132	2.729	3.630	8.773
Magyare	13.843	2.371	3.239	8.233
Allemande	1.003	297	304	402
Ukrainienne	33	13	10	4
Serbe	94	20	25	49
Slovaque	134	14	35	85
Tchèque	11	2	9	-
Bulgare	6	6	-	-
Turque	3	3	-	-
Croate	5	3	2	-

ANNEXE 5

SITUATION

de la parution des manuels élaborés dans les langues des minorités nationales

Langue d'enseignement	Année scolaire 1992/1993		Année scolaire 1993/1994	
	no titres	tirage	no titres	tirage
Hongrois	64	610.300	91	650.000
Allemand	12	11.590	49	71.400
Serbe	2	700	19	4.000
Ukrainien	4	3.400	22	8.000
Slovaque	6	1.900	12	4.000
Tchèque	3	320	3	400
Bulgare	1	100	4	400
Turc	-	-	4	2.000
Croate	1	150	5	800
Polonais	-	-	4	600
Russe	2	3.000	4	4.000
Romani	-	-	1	5.000
TOTAL:	95	631.460	208	750.600

NOTE: Les manuels en hongrois sont publiés chaque année, ceux en langue allemande chaque deux ans et ceux pour les autres minorités chaque 4 ou 5 ans à cause du nombre réduit d'élèves.

LISTE
des lycées et des sections où l'enseignement
est dispensé dans les langues
des minorités nationales

LANGUE MAGYARE

A. Lycées en langue magyare

DEPARTEMENT D'ALBA

1. Lycée d'études générales «Bethlen Gábor», Ville Aiud
2. Séminaire catholique-romain, Municipalité Alba-Iulia

DEPARTEMENT D'ARAD

Groupe scolaire industriel «Csiki Gergely», Municipalité Arad

DEPARTEMENT DE BIHOR

1. Lycée d'études générales «Ady Endre», Municipalité Oradea
2. Séminaire théologique réformé, Municipalité Oradea
3. Séminaire catholique-romain, Municipalité Oradea

DEPARTEMENT DE BRAȘOV

1. Lycée d'études générales «Aprily Lajos», Municipalité Brașov
2. Lycée d'études générales «Zajzoni Rab István», Ville Săcele

DEPARTEMENT DE CLUJ

1. Lycée d'études générales no. 2, Municipalité Cluj
2. Séminaire théologique réformé, Municipalité Cluj

DEPARTEMENT DE COVASNA

1. Lycée d'études générales «Székely Miko», Municipalité Sf. Gheorghe
2. Lycée d'études générales «Mikes Kelemen», Municipalité Sf. Gheorghe
3. Ecole normale «Bod Péter», Ville Tg. Secuiesc
4. Lycée d'études générales «Nagy Mózes», Ville Tg. Secuiesc

DEPARTEMENT DE HARGHITA

1. Lycée d'études générales «Márton Áron», Municipalité Miercurea-Ciuc
2. Lycée d'études générales «Tamási Áron», Municipalité Odorheiu-Secuiesc
3. Lycée d'études générales «Orbán Baláz», Ville Cristuru Secuiesc
4. Lycée d'études générales «Salamon Ernő», Ville Gheorgheni
5. Lycée d'études générales «Puskás Tivadar», Municipalité Odorheiu Secuiesc
6. Lycée d'études générales «Petöfi Sándor», Municipalité Miercurea-Ciuc
7. Lycée d'études générales, Commune Corund
8. Lycée d'art, Municipalité Miercurea-Ciuc
9. Ecole normale «Benedek Elek», Municipalité Odorheiu-Secuiesc

42

10. Groupe scolaire d'industrie du bois, Municipalité Miercurea-Ciuc

11. Groupe scolaire industriel «Bányai János», Municipalité Odorheiu-Secuiesc
12. Groupe scolaire agricole, Commune Sânmartin
13. Groupe scolaire sanitaire, Municipalité Odorheiu-Secuiesc
14. Groupe scolaire industriel, Ville Vlăhța
15. Groupe scolaire industriel, Commune Joseni

DEPARTEMENT DE SATU MARE

Lycée d'études générales «Kölcsey Ferenc», Municipalité Satu-Mare

DEPARTEMENT DE SĂLAJ

Séminaire lycées réformé, Municipalité Zalău

DEPARTEMENT DE TIMIȘ

Lycée d'études générales «Bartók Béla», Municipalité Timișoara

DEPARTEMENT D'ILFOV

Lycée d'études générales «E. Ady», Municipalité București

B. Lycées ayant des sections en langue magyare

DEPARTEMENT D'ARAD

1. Lycée d'études générales, Commune Pecica
2. École no. 2, Commune Pecica

DEPARTEMENT DE BIHOR

1. Lycée d'études générales «M. Eminescu», Municipalité Oradea
2. Lycée d'études générales, Ville Valea lui Mihai
3. Lycée d'études générales «Petöfi Sándor», Ville Săcuieni
4. Groupe scolaire industriel de construction de machines «Înfrățirea», Municipalité Oradea
5. Lycée industriel de construction-montage, Municipalité Oradea
6. Groupe scolaire industriel, Ville Salonta
7. Groupe scolaire industriel, Ville Marghita
8. Groupe scolaire agricole, Municipalité Oradea
9. Groupe scolaire agricole, Ville Valea lui Mihai
10. Lycée d'art, Municipalité Oradea
11. Groupe scolaire sanitaire «E. Coștaș», Municipalité Oradea
12. Ecole normale «I. Vulcan», Municipalité Oradea
13. Groupe scolaire agricole, Ville Salonta

DEPARTEMENT DE BISTRIȚA-NĂSĂUD

Lycée «A. Mureșanu», Municipalité Bistrița

DEPARTEMENT DE BRAȘOV

1. Groupe scolaire énergétique, Municipalité Brașov
2. Groupe scolaire industriel, Municipalité Brașov
3. Groupe scolaire «Electroprecizia», Ville Săcele
4. Groupe scolaire matériaux de construction, Ville Rupea
5. Groupe scolaire constructions mécaniques Brașov

DEPARTEMENT DE CLUJ

1. Lycée d'études générales «S. Brassai», Municipalité Cluj
2. Lycée d'études générales no. 3, Municipalité Cluj
3. Lycée d'études générales no. 4, Municipalité Cluj
4. Lycée d'études générales «A. Mureșanu», Ville Dej
5. Lycée d'études générales «P. Maior», Ville Gherla
6. Lycée d'études générales «M. Viteazu», Ville Turda
7. Lycée «O. Goga», Ville Huedin
8. Lycée de musique, Municipalité Cluj
9. Lycée sanitaire, Municipalité Cluj
10. Groupe scolaire «Clujana», Municipalité Cluj
11. Groupe scolaire électrotechnique, Municipalité Cluj

DEPARTEMENT DE COVASNA

1. Groupe scolaire «T. Puskás», Municipalité Sf. Gheorghe
2. Lycée industriel «Oituz», Municipalité Sf. Gheorghe
3. Lycée d'art, Municipalité Sf. Gheorghe
4. Lycée économique, administratif et de droit, Municipalité Sf. Gheorghe
5. Groupe scolaire agricole, Municipalité Sf. Gheorghe
6. Groupe scolaire agricole «A. Gábor», Ville Tg. Secuiesc
7. Lycée agricole, Ville Tg. Secuiesc
8. Groupe scolaire, Ville Covasna
9. Groupe scolaire «Baróti Szabo David», Baraolt
10. Ecole professionnelle no. 3, Municipalité Sf. Gheorghe

DEPARTEMENT DE HARGHITA

1. Lycée d'études générales «O.C. Tășlăuanu», Ville Toplița
2. Groupe scolaire constructions mécaniques, Municipalité Miercurea-Ciuc
3. Groupe scolaire industriel, Ville Bălan
4. Groupe scolaire de chimie, Municipalité Odorheiu-Secuiesc
5. Groupe scolaire constructions mécaniques, Ville Gheorgheni
6. Groupe scolaire agricole, Municipalité Odorheiu-Secuiesc
7. Groupe scolaire agricole, Ville Gheorgheni
8. Groupe scolaire économique, Municipalité Miercurea-Ciuc
9. Lycée d'études générales, Ville Gheorgheni
10. Lycée d'études générales, Commune Dănești
11. Lycée d'art et de musique, Municipalité Odorheiu-Secuiesc

DEPARTEMENT DE HUNEDOARA

1. Groupe scolaire minier, Municipalité Petroșani
2. Lycée d'études générales no. 2, Deva

DEPARTEMENT DE MARAMUREȘ

1. Lycée d'études générales «Gh. Șincai», Municipalité Baia Mare
2. Lycée d'études générales «M. Eminescu», Municipalité Baia Mare
3. Lycée d'études générales «V. Socaciu», Municipalité Baia Mare
4. Groupe scolaire industriel construction-montage,

Municipalité Baia Mare

5. Lycée d'études générales «Dragoș Vodă», Ville Sighetu-Marmației
6. Groupe scolaire transport routier, Baia Mare

DEPARTEMENT DE MUREȘ

1. Lycée d'études générales «Al. Papiu Ilarian», Municipalité Tg. Mureș
2. Lycée d'études générales «F. Bolyai», Municipalité Tg. Mureș
3. Lycée d'études générales «Unirea», Municipalité Tg. Mureș
4. Groupe scolaire industriel «Electromureș», Municipalité Tg. Mureș
5. Groupe scolaire industriel «Gr. Șincai», Municipalité Tg. Mureș
6. Groupe scolaire d'industrie légère, Municipalité Tg. Mureș
7. Groupe scolaire de chimie industrielle, Municipalité Tg. Mureș
8. Groupe scolaire d'industrie du bois, Municipalité Tg. Mureș
9. Groupe scolaire construction-montage, Municipalité Tg. Mureș
10. Groupe scolaire industriel no. 1, Municipalité Tg. Mureș
11. Groupe scolaire agricole, Municipalité Tg. Mureș
12. Ecole normale, Municipalité Tg. Mureș
13. Lycée d'art, Municipalité Tg. Mureș
14. Lycée d'études générales «Mircea Eliade», Ville Sighișoara
15. Groupe scolaire industriel, Ville Luduș
16. Lycée d'études générales, Ville Reghin
17. Groupe scolaire construction-montage, Ville Reghin
18. Groupe scolaire industriel, Ville Sovata
19. Lycée d'études générales, Ville Târnăveni
20. Lycée d'études générales, Commune Band
21. Lycée d'études générales, Commune Sângeorgiu de Pădure
22. Lycée d'études générales, Commune Miercurea Nirăului
23. Groupe scolaire industriel, Ville Iernut
24. Groupe scolaire agricole, Ville Reghin
25. Ecole professionnelle, Municipalité Tg. Mureș
26. Lycée d'études générales, Commune Sângeorgiu de Pădure
27. Groupe scolaire, Ville Târnăveni

DEPARTEMENT DE SATU-MARE

1. Lycée d'études générales «Ioan Slavici», Municipalité Satu-Mare
2. Lycée d'études générales, Ville Tășnad
3. Lycée d'études générales, Ville Carei
4. Groupe scolaire construction-montage, Municipalité Satu-Mare
5. Groupe scolaire d'industrialisation du bois, Municipalité Satu-Mare
6. Groupe scolaire constructions mécaniques no. 3, Municipalité Satu-Mare
7. Groupe scolaire constructions mécaniques, Ville Carei
8. Lycée sanitaire, Municipalité Satu-Mare
9. Groupe scolaire agricole, Ville Carei
10. Groupe scolaire agricole, Commune Livada
11. Lycée d'études générales «Doamna Stanca», Municipalité Satu-Mare
12. Ecole normale, Municipalité Satu-Mare

DEPARTEMENT DE SĂLAJ

1. Lycée d'études générales, Municipalité Zalău
2. Lycée d'études générales «S. Bărnăuțiu», ville Șimleu-Silvaniei
3. Lycée d'études générales, Commune Crasna
4. Groupe scolaire constructions mécaniques, Municipalité Zalău
5. Groupe scolaire de chimie industrielle, Municipalité Zalău
6. Ecole normale, Municipalité Zalău
7. Groupe scolaire d'industrialisation du bois, ville Cehu-Silvaniei
8. Groupe scolaire d'industrialisation des métaux, ville Cehu-Silvaniei
9. Groupe scolaire agricole, ville Șimleu-Silvaniei
10. Groupe scolaire industriel Sărmășag

DEPARTEMENT DE SIBIU

1. Lycée d'études générales «O. Goga», Municipalité Sibiu
2. Lycée d'études générales «St.L. Roth», Ville Mediaș

DEPARTEMENT DE TIMIȘ

1. Lycée «I. Hașdeu», ville Lugoj
2. Groupe scolaire «Electromotor», Municipalité Timișoara
3. Groupe scolaire industriel routier, Municipalité Timișoara
4. Groupe scolaire d'industrie légère, Municipalité Timișoara

LANGUE ALLEMANDE

A. Lycées en langue allemande

DEPARTEMENT D'ARAD

Lycée allemand Arad

DEPARTEMENT DE BRAȘOV

Lycée d'études générales «Johannes Honterus», Brașov

DEPARTEMENT DE SIBIU

Lycée d'études générales «Bruckenthal», Sibiu

DEPARTEMENT DE TIMIȘ

Lycée d'études générales «N. Lenau», Timișoara

MUNICIPE DE BUCAREST

Lycée d'études générales «H. Oberth», București

B. Lycées ayant des sections en langue allemande

DEPARTEMENT D'ALBA

Lycée d'études générales, Sebeș

DEPARTEMENT DE BRAȘOV

Groupe scolaire industriel énergétique, Municipalité Brașov

DEPARTEMENT DE CLUJ

Lycée d'études générales «George Coșbuc», Municipalité Cluj-Napoca

DEPARTEMENT DE SATU-MARE

Lycée d'études générales «M. Eminescu», Municipalité Satu-Mare

DEPARTEMENT DE MUREȘ

Lycée d'études générales «Joseph Heftrich», Municipalité Sighișoara

DEPARTEMENT DE SIBIU

1. Ecole normale «A. Șaguna», Municipalité Sibiu
2. Lycée «Axente Sever», Municipalité Mediaș

DEPARTEMENT DE TIMIȘ

Lycée d'études générales «C. Brediceanu», Municipalité Lugoj

LANGUE SLOVAQUE

A. Lycées ayant des sections en langue slovaque

DEPARTEMENT D'ARAD

Lycée d'études générales «J. Grigor-Tajovski», Ville Nădlac

LANGUE SERBE

A. Lycées en langue serbe

DEPARTEMENT DE TIMIȘ

Lycée d'études générales «Dositei Obradovici», Municipalité Timișoara

B. Lycée ayant des sections en langue serbe

DEPARTEMENT DE CARAȘ-SEVERIN

Groupe scolaire industriel, Ville Moldova-Nouă

LANGUE UKRAINIENNE

A. Lycées ayant des sections en langue ukrainienne

DEPARTEMENT DE MARAMUREȘ

1. Ecole normale, Municipalité Sighetul Marmăției
2. Lycée d'études générales «Dragoș-Vodă», Municipalité Sighetul Marmăției

ÎNVĂȚĂMÂNTUL CU PREDAREA
ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR
NAȚIONALE DIN ROMÂNIA

■ ÎN ANUL ȘCOLAR 1992/ 1993

THE EDUCATION SYSTEM IN ROMANIA:
TUITION IN THE LANGUAGES
OF ETHNIC MINORITIES

■ THE SCHOOL YEAR 1992/ 1993

L'ENSEIGNEMENT DISPENSÉ
DANS LES LANGUES DES MINORITÉS
NATIONALES DE ROUMANIE

■ L'ANNÉE SCOLAIRE 1992/ 1993

CONSTITUTION OF ROMANIA

The Constitution of Romania, approved by referendum on December 8th, 1991, contains the following provisions, relevant for the rights of persons belonging to minorities:

TITLE I - GENERAL PRINCIPLES

Article 4 - Unity of the people and equality among citizens

(2) Romania is the common and indivisible homeland of all its citizens, without any discrimination on account of race, nationality, ethnic origin, language, religion, sex, opinion, political adherence, property or social origin.

Article 6 - Right to identity

(1) The State recognizes and guarantees the right of persons belonging to national minorities, to the preservation, development and expression of their ethnic, cultural, linguistic and religious identity.

(2) The protecting measures taken by the Romanian State for the preservation, development and expression of identity of the persons belonging to national minorities shall conform to the principles of equality and non-discrimination in relation to the other Romanian citizens.

TITLE II - FUNDAMENTAL RIGHTS, FREEDOMS AND DUTIES

Chapter I - General provision

Article 16 - Equality of rights

(1) Citizens are equal before the law and public authorities, without any privilege or discrimination.

Article 20 - International human rights treaties

(1) Constitutional provision concerning the citizens' rights and liberties shall be interpreted and enforced in conformity with the Universal Declaration of Human Rights, with the covenants and other treaties Romania is a party to.

(2) Where any inconsistencies exist between the covenants and treaties on fundamental human rights Romania is a party to and internal laws, the international regulations shall take precedence.

Chapter II - Fundamental rights and freedoms

Article 29 - Freedom of conscience

(1) Freedom of thought, opinion and religious beliefs may not be restricted in any form whatsoever. No one may be compelled to embrace an opinion or religion contrary to his own convictions.

(2) Freedom of conscience is guaranteed; it must be manifested in a spirit of tolerance and mutual respect.

(3) All religions shall be free and organized in accordance with their own statutes, under the terms laid down by law.

(4) Any forms, means, acts or actions of religious enmity shall be prohibited in the relationships among the cults.

(5) Religious cults shall be autonomous from the State and shall enjoy support from it (...).

(6) Parents or legal tutors have the right to ensure, in

accordance with their own convictions, the education of the minor children whose responsibility devolves on them.

Article 30 - Freedom of expression

(7) Any defamation of the country and the nation, any instigation to a war of aggression, to national, racial, class or religious hatred, any incitement to discrimination, territorial separatism, or public violence, as well as any obscene conduct contrary to morality shall be prohibited by law.

Article 32 - Right to education

(3) The right of persons belonging to national minorities to learn their mother tongue, and their right to be educated in this language are guaranteed; the ways to exercise these rights shall be regulated by law.

(4) Public education shall be free, according to the law.

(7) The State shall ensure the freedom of religious education in accordance with the specific requirements of religious cult (...).

Article 37 - Right of association

(1) Citizens may freely associate into political parties, trade unions and other forms of association.

(2) Any political parties or organizations which, by their aims or activity, militate against political pluralism, the principles of a State governed by the rule of law, or against the sovereignty, integrity or independence of Romania shall be unconstitutional.

Chapter III - Fundamental duties

Article 50 - Faithfulness towards the country

(1) Faithfulness towards the country is sacred.

Article 51 - Observance of the Constitution and laws

The observance of the Constitution, of its supremacy and of the laws is binding.

TITLE III - PUBLIC AUTHORITIES

Chapter I - Parliament

Article 59 - Election of the Chambers

(2) Organizations of citizens belonging to national minorities, which fail to obtain the number of votes for representation in Parliament, have the right to one Deputy seat each, under the terms of the electoral law. Citizens of a national

minority are entitled to be represented by one organization only.

Chapter V - Public Administration

Section 2 - Local Public Administration

Article 119 - Basic principles

Public Administration in territorial-administrative units is based on the principle of local autonomy and decentralization of public services.

Chapter VI - Judicial Authority

Article 127 - Right to have an interpreter

(1) Procedure shall be conducted in Romanian.

(2) Citizens belonging to national minorities, as well as persons who cannot understand or speak Romanian have the right to take cognizance of all acts and of the case, to speak before the Court and formulate conclusions, through an interpreter; in criminal trials, this right shall be ensured free of charge.

TITLE VI - REVISION OF THE CONSTITUTION

Article 148 - Limits of Revision

(1) The provisions of this Constitution with regard to the national, independent, unitary and indivisible character of the Romania State, the Republican form of government, territorial integrity, independence of the judiciary, political pluralism and official language shall not be subject to revision.

DECISION OF THE GOVERNMENT on the organization and functioning of education in Romania

SECTION IX

Education in the languages of national minorities

Article 64 - The national minorities have the right to study and receive instruction in their mother tongue in all types of education.

Article 65 - In the localities inhabited by persons belonging to national minorities there can be kindergartens, primary and middle schools, secondary schools, pedagogical schools, sections, classes or groups where teaching is provided in their mother tongue.

The setting up of these education establishments, sections, classes or groups will be carried out by school inspectorates function of demands and proportion of school minority population in that area.

Romania's history and geography will be taught in Romanian.

Higher education shall be organized in groups or sections providing teaching in the language of the respective minorities with a view to training of the teaching staff required in educational and cultural - artistic activities.

Article 66 - Youth belonging to national minorities should know Romanian therefore all the necessary conditions to this end shall be ensured.

The Romanian language and literature are compulsory subjects at the secondary school entrance and school-leaving examinations.

Article 67 - Youth belonging to national minorities having chosen to attend Romania teaching language classes shall be given, upon request, the opportunity to study their mother tongue.

Article 68 - In contests and in all grade education, the candidates belonging to national minorities can take the examination in their mother tongue on the subjects they studied in that language.

MINISTRY OF EDUCATION INSTRUCTIONS

on the study of mother tongue for pupils belonging to national minorities who attend schools providing Romanian teaching language.

Appendix to the curricula for primary, middle and secondary schools with Romanian teaching language.

Approved and modified by the minister's Orders no.7642/2 September 1991 respectively no.5023/24 May 1993.

The study of the mother tongue as a regular subject is ensured, upon their or their parents' request, to all the pupils belonging to different national minorities.

In this respect, the following specifications are required concerning:

I. The number of hours assigned to the study of the mother tongue

The mother tongue of the pupils belonging to national minorities, who study at schools providing Romanian teaching language is taught as follows:

- 4 hours per week - in grades 1-4
- 3 hours per week - in grades 5-8 and at secondary schools.

II. The organizing of the mother tongue study

Classes or groups of 15-30 pupils may be organized as follows:

- of pupils coming from the same class, from parallel classes of the same school unit or from different school units within a commune, a town or a city area;
- in case the total number of pupils is lower than 15, groups of minimum 7 pupils (from grades 1-3, 2-4, 5-7, 6-8, 9-11, 10-12) may be organized;
- in localities where the number of pupils at an educational level is quite scanty (below 10), simultaneous teaching

may be organized at that educational level (1-4, 5-8, 9-12).

III. The teaching staff appointment

a) As a rule, in grades 1-4, the maternal language lessons shall be taught by teachers who master the pupils' mother tongue.

As these hours are not included in the teachers' daily compulsory work load (4-5 hours) - as provided by the curriculum - they shall make up teaching posts are to be covered by teachers knowing the respective language; those teachers' load work and remuneration shall be in accordance with the rules in force.

In case these hours cannot form lecturing chairs, they shall be remunerated per each hour.

b) In grades 5-8 as well as at secondary school level the hours assigned for the mother tongue study can be organized in chairs and be taught by specialized teachers.

The maternal language lessons taught by teachers in addition to their maximum compulsory teaching load shall be remunerated per hour. These hours may be included in the work load of the teachers with incomplete teaching load.

IV. The content of the mother tongue teaching

The teaching of the pupil's mother tongue for those belonging to different nationalities who attend schools providing Romanian teaching language shall take place in conformi-

47

ty with the available curricula and textbooks for the mother tongue study, having in view the following:

In grade 1, the mother tongue study begins with an introductory oral course lasting till February 1st and including:

a) attractive and valuable in point of contents lessons aiming at speaking improvement, grouped on themes related to school, family, the paternal roof, the parents' professions, life and work in villages and towns, seasons a.s.o.;

b) the pupils' knowledge and skills acquired in the preschool education shall be taken into account in their training for reading and writing.

The mother tongue study hours in grades 2-4 shall be distributed as follows:

- 2 hours weekly for reading

- 2 hours per week for teaching the language knowledge, spelling and composition. Literary reading in grades 5-8 and history of material literature, in grades 9-12 shall be taught in two hours per week; the language knowledge is taught one hour per week.

In teaching reading (grades 2-4), the primary school teachers shall choose the most attractive texts from the mother tongue textbooks used in schools with teaching in the national minorities' languages, as the main requirement at this stage is to make pupils able to read fluently, correctly and expressively.

The texts that cannot be studied within the assigned number of hours shall be recommended for additional reading.

The language knowledge in grades 2-4 shall be taught according to the concepts stipulated by the curriculum in force, emphasizing the elements specific to the mother tongue in order to develop, by means of as many as possible spelling and orthoepic exercises, the pupils' skills of correct writing and speaking.

When teaching composition, taking into account that pupils acquire the necessary knowledge and skills during the Romanian language lessons, the teachers shall lay more stress, in case of mother tongue, on correct speaking and writing as well as on enriching the maternal language vocabulary.

The literary texts provided for literary reading (in grades 5-8) and for history of maternal literature (in grades 9-12) which cannot be studied within the assigned number of hours, shall be recommended for extra-class reading.

As the number of hours in assimilating language knowledge (in grade 5-12) is quite low there shall be studied only the basic concepts of writing and speaking required by a correct use of the maternal language, leaving aside details and repetitions when passing from one grade to another.

Teachers shall lay stress on practical exercises enabling pupils to thoroughly assimilate knowledge useful in everyday life.

V. The school textbooks

In studying the mother tongue there shall be used the textbooks published every year and included in the available textbook catalogue.

In case the pupils have chosen to study their mother tongue this regular subject will become compulsory, being included in the register of the class beside the other disciplines; beginning with grade 5, the pupils shall take a written paper quarterly; their quarterly got marks will be considered in reckoning the annual average marks.

The school inspectorates and managing bodies shall pay a special attention to the implementation of the above mentioned instructions, so that the mother tongue lessons might be taught with utmost efficiency under the adequate conditions.

The managing bodies of school providing Romanian teaching language, also attended by pupils belonging to national minorities, have the obligation to inform everybody interested of the opportunities to also study the mother tongue as a regular subject; at the same time they shall take the required measures to ensure the curricula and necessary textbooks as well as to organize the teaching processes.

SCHOOL NETWORK AND PUPILS' MATRICULATION

In localities with inhabitants belonging to different minorities, the State ensures organizing and functioning of education system providing teaching in the national minorities' languages. The education system for national minorities corresponds to the general education of Romania (as stipulated in the Government's Decision no...) and includes kindergartens, primary, middle and secondary schools, vocational and apprentice schools, post-secondary schools. In higher education, certain courses for the students belonging to the Hungarian and German minorities are organized, upon their request, in the respective languages.

In the 1992-1993 school year, a number of 4,633,190 pupils and students (representing 20.4% of the country's population) has attended all levels of education; out of them 250,000 children, pupils and students (5.4%) have been studying in their mother tongue.

Pre-university education includes 28,926 units out of which 2,730 (9.4%) operate as units of sections providing teaching in the national minorities' languages. Out of the total number of the units and sections with teaching in the national minorities' languages, 85.6% operate in Hungarian.

The mother tongue education is organized in independent units (1,283) and in Romanian - Hungarian, Romanian - German, Romanian - Serbian section a.s.o (1,447). In both units and sections the educational process takes place in the mother tongue. In those more the 1,400 sections (mixed units) the material resources - classrooms, labs, libraries a.s.o. - are jointly used; the school management is one-man management and some of the extra-curriculum activities are organized either in Romanian or both in Romanian and the respective mother tongue.

Pre-university education is attended by a number of 4,397,521 pupils, out of which 240,619 pupils (5.5%) are studying in their mother tongue.

In the 1992-1993 school year by educational levels the situation has been the following:

- pre-school education includes 12,603 units attended by 752,063 children; out of those;
- 11,338 units (90.0%) attended by 694,385 children (92.3%) operate in Romanian and
- 1,265 units and sections (10%) attended by 57,678 children (7.7%) operate in the national minorities languages;
- primary school education comprises 6,149 units, attended by 1,202,229 pupils out of which 5,646 units (91.9%), attended by 1,132,983 pupils operate in Romanian while 5,502 units and sections with 68,246 pupils (5.7%) operate in the national minorities' languages.
- middle school education involves 7,630 units (1,359,555 pupils), 6,851 units (89.7%) with 1,266,354 pupils (94.5%) operating in Romanian and 779 units and sections (10.3%) with 73,201 pupils (5.5%) in the languages of national minorities;
- secondary school education covers 1,238 units (714,013 pupils) out of which, 1,069 units (86.3%) with 680,725 pupils (9.3%) operate in Romanian and 169 units and sections (13.7%) attended by 33,288 pupils (4.7%) in the languages of national minorities;
- professional, apprentice, continuation and post-secondary school education is attended by 390,661 pupils out of which 382,455 pupils (97.5%) - study in Romanian and 8,206 pupils (2.5%) - in the languages of national minorities;
- higher education is attended by 235,669 students, about 8,000 of them belonging to the Magyar minority.

The school network and the number of children and

pupils, by educational levels and teaching languages are shown in Appendices.

Content of education

School curricula, syllabi and textbooks necessary in the educational process are ensured by the Ministry of Education.

For primary, middle and secondary school education, special curricula are drawn up for the units providing teaching languages of national minorities. In primary school education, 73.5% out of the disciplines provided in the curriculum are taught in the mother tongue; at the middle school level this percentage is 75.4% while in secondary schools it amounts to 60.2% - 82.8%, depending on the school type - science, humanistic, industrial type etc. An important place in curricula is taken by the mother tongue and Romanian language teaching. Thus, the material language and literature within the middle and secondary school educational levels are granted the same number of hours as for Romanian in schools providing Romanian teaching language.

An accurate assimilation of the mother tongue directly influences the knowledge; at the same time, mastering of all school subjects is an important means of achieving the own literature and cultural values as well as of receiving values of the world literature.

The assimilation of Romanian, the state official language, by all Romania's citizens is the instrument that ensures the prerequisite of co-operation and communication between Romanians and people belonging to national minorities. Mastering the Romanian language as a means of communications and understanding among all the citizens of country irrespective of their ethnic origin, is a guarantee in achieving certain terms of equality of rights.

Therefore, the Romanian language and literature is a regular subject at all school levels, type and forms of pre-university education.

The number of hours assigned to the study of Romanian is:

- 19 at primary school level
- 17 at middle school level
- 12 at secondary school level

Within the middle and secondary school levels the number of hours corresponds to that of schools providing Romanian teaching language.

The material language and literature syllabi determining the aims and tasks for each grade and school level are issued by the Ministry of Education with the assistance of large teaching staff groups, belonging to all educational levels, such as: writers, literary critics, etc. All the mother tongue syllabi have been thoroughly revised in years 1991 and 1992. The syllabi for primary and middle school grades include literary readings having themes directly related to this age child's life and activity and selected from both classical literature thesaurus and contemporary literary works issued in the respective languages.

The maternal literature study in secondary schools follows the linear principle, combined with the concentric one, so that each school-leaver comes into contact with and assimilates the most outstanding masterpieces of literature in his/her mother tongue. The secondary school syllabi also include literary works published in our country in the languages of national minorities, works that have become a component of Romania's culture.

One of the aims of utmost importance for education in the mother tongue - the development of expression abilities - is attained both within the composition, grammar hours or during those dealing with spelling, orthoepy, intonation and lessons devoted to certain chapters of semantics. The writing expressions exercises aim at the sentence and compound sentence logic building up, at the correlation between sentence content and reality etc.

Language concepts are arranged, as a rule according to the concentric teaching principle within various education levels, the pupils' knowledge being enriched with new aspects every year; the language concepts teaching does not reduce itself to only explaining grammar aspects, but it also focuses on practical applications mainly, referring, at the same time, to language phenomena both scientifically and from expression correctness point of view.

Beyond the common tasks of all educational disciplines, by teaching and assimilating the maternal language and literature there is achieved the specific task of arousing all youngmen's interest in literature, of developing their ability for receiving literary phenomenon, their sensitiveness to artistic beauty, their skills in assessing the works of-art and at last in making love for reading to accompany them the whole life.

The maternal language study hours, provided at all educational levels are ensured to all pupils belonging to national minorities who attend, according to their or their parents' wish, schools providing Romanian teaching language; these hours represent:

- 4 hours per week - in grades 1-4
- 3 hours per week - in grades 5-12

Teaching is organized in groups of 15-30 pupils. In case the total number of pupils who have chosen to study their mother language is below 15, then groups of 7 pupils may be also organized. A group may consist of pupils coming from the same class or from different classes. Should the groups include pupils coming from different classes they may be organized with pupils coming from parallel classes or belonging to the same educational level (1-4, 5-8, 9-12). In the 1992-1993 school year, a part of the 70,000 pupils who have attended schools providing Romanian teaching language have also been studying their mother tongue (about 20,000 Hungarians, 1,000 Germans, 8,064 Ukrainians, 1,386 Russians-Lippovans, 1,440 Turks, 621 Poles, 461 Bulgarians, 55 Romanies etc.).

Within pre-and primary school education there exist spe-

cific syllabi for the study of Romanian; at the middle and secondary school level they are of an unitary nature - namely the same syllabi, irrespective of the teaching language.

To all the pupils who attend schools providing the teaching languages of national minorities, free of charge textbooks in their mother tongue for subjects provided in curricula are ensured.

In schools providing Hungarian and German teaching languages, textbooks in the mother tongue are ensured for all subjects studied in grades 1-12; in schools providing teaching in Serbian, Slovak and Ukrainian the textbooks are ensured for all subjects stipulated in curricula for grades 1-8, as well as the maternal language textbooks for grade 9-12; in schools with Czech and Croatian teaching language there are ensured all those needed by pupils in grades 1-4, at the level providing education in the mother tongues, textbooks for maternal language and literature are also ensured to the pupils attending schools with Romanian teaching language, who study, upon request, their mother tongue: Turkish, Bulgarian, Polish, Russian-Lippovan, Romany language.

The maternal language and literature or even music textbooks, are elaborated by the teaching staff employed in schools providing teaching in the maternal minorities' languages or by teachers belonging to the maternal language and literature departments at Universities; as for other subjects - mathematics, physics, chemistry etc. - the respective textbooks are translated after those available in schools with Romanian teaching language. Special textbooks are also drawn up for teaching Romanian in grades 1-4, including bilingual vocabularies: Romanian-Hungarian, Romanian-German, Romanian-Slovak, Romanian-Serbian, Romanian-Ukrainian, Romanian-Czech a.s.o.

The publishing of these textbooks devolves upon the Didactic and Pedagogical Publishing House that has two editorial offices for issuing textbooks in the maternal language as well as two sub-editorial offices in Cluj-Napoca and Timișoara.

Out of the about 1,000 titles of textbooks, issued for pre-university education, more than 330 titles are published for schools providing teaching in the national minorities' languages. In the 1992-1993 school year, there have been issued 95 titles, in 631,460 copies; as for the next school year 1993-1994, 208 titles, in 750,600 copies are to be issued.

Teacher training and refresher courses

In the 1992-1993 school year, a number of 259,263 teachers have been employed the pre-university educational level; out of them, 15,132 have been teaching in schools providing education in the languages of national minorities (2,729 educators, 3,630 primary school teachers and 8,773 teachers).

The educators' and primary schools teachers' training is organized in pedagogical schools providing Hungarian and German teaching language; in 1992-1993 those schools have been attended by 2,150 Hungarian pupils and 370 Germans pupils.

As for the other minorities, there operate periodically classes of pedagogical type within certain secondary schools. Thus, at present, the number of the enrolled students amounts to: 87 Ukrainians, 30 Slovaks, 28 Turks, 62 Russians-Lippovans, 55 Romanies and 45 Bulgarians.

The required teaching staff for middle, secondary and vocational education are trained in the higher education establishments of Romania.

Teachers for the maternal language and literature as well

as for all schools providing teaching languages of national minorities are educated and trained by the specialized teaching staff at Cluj-Napoca, Bucharest, Timișoara and Sibiu Universities.

In the recent years a great number of students belonging to different ethnic origin have been studying abroad - in Hungary, Ukraina, Bulgaria, Slovaks, Serbia and Croatia.

Refresher courses for teachers and degrees examinations may be organized, upon the candidates' request, in their mother tongue, too.

At unit and section level, a great number of teachers belonging to national minorities fulfil managing functions as principals or deputies. In respect of the pupils' and teachers' number at some of the country's school inspectorates belonging to different nationalities, within the Ministry of Education there operates the Department of Education for National Minorities involving experts of different ethnic origin; it coordinates and guides education providing the national minorities' teaching languages.

THE SYSTEM OF EDUCATION FOR NATIONAL MINORITIES BY TEACHING LANGUAGES

1. Education for the Magyar minority

Education in Hungarian is carried on in pre-school, primary, middle and secondary schools, vocational, post-secondary school and university establishments, that is at all educational levels available in Romania at present. The pre-university school network includes a total number of 2,336 units and sections. The ratio of the units and sections providing teaching in Hungarian is 8.1%. In Romania, out of the entire educational network, the school network providing Hungarian teaching language includes the following:

- pre-school education 8.5%
- primary middle schools 8.0%
- secondary schools 6.4%

This school year, in comparison with the previous school year 1991-1992, the secondary school network has increased by one section and 11 units providing only classes with Hungarian teaching language. The development of secondary education has been achieved especially by setting up theological (catholic and reformed) secondary schools.

The pre-school, primary and middle school network has decreased by 40 units and 11 sections in all.

85.6% of the total number of units and sections with teaching in the languages of national minorities operate in Hungarian. In accordance with the census of 1992, the Hungarian population's percentage within the total number of the citizens belonging to national minorities is 67.3%.

The students belonging to the Magyar minority may attend certain subjects in their mother tongue at "Babeş - Bolyai" University in Cluj - Napoca, at Bucharest University, at the Medicine and Pharmacy University and at the Theatre Institute in Tg. Mureş. At "Babeş - Bolyai" University in Cluj - Napoca, upon the students' request, new groups in Hungarian (mathematics, physics, chemistry, history etc) have been set up.

The number of children and pupils studying in Hungarian is 216,917, a decrease of 5,909 from the previous school

year, representing a decrease of their number by 2.7%. In comparison with the previous year, in the entire school network of Romania, in all types of school, there has been noted a decrease of 162,089 (3.7%) in the number of children and pupils.

The percentage of the pupils belonging to the Magyar nationality who study in their mother tongue represents 4.9% of the total school population of Romania. By educational levels, the percentage of the Hungarian children and pupils studying in their mother tongue is the following:

- pre-school education 6.5%;
- primary and middle school education 5.1%;
- upper secondary education 4.4%;
- vocational and post - secondary education 3.2%.

In the 1992-1993 school year, the number of pupils studying in Hungarian is as follows:

- 49,255 - in pre-school education
- 128,879 - in primary and middle school education
- 31,196 - in secondary education
- 6,707 - in vocational education in the mother tongue
- 0,880 - in classes of post-secondary education.

As for schooling in Hungarian teaching language at the secondary school levels, various types, the Hungarian pupils' percentage is the following:

- 19.8% at theological seminars;
- 10.2% at pedagogical secondary schools
- 7.2% in secondary schools of arts
- 5.9% in academic secondary schools
- 3.5% in informatics secondary schools
- 3.4% in forestry secondary schools
- 3.3% in sanitary secondary schools
- 2.9 % in agricultural secondary schools
- 2.9% in secondary schools providing a special programme in physical education.
- 2.8% in industrial secondary schools
- 2.3% in economic, administrative and services sec-

ondary schools.

There exists no class with Hungarian teaching language at the metrology, military and special secondary schools.

A great number of Hungarian children and pupils, (approximately 60,000) representing about 28% of their total number, is attending groups or classes providing teaching in Romanian. Some of them are studying their mother tongue.

In the 1991 - 1992 academic year 8,777 students belonging to the Magyar minority were enrolled in higher education; this means an increase of 1,686 students as compared to 1989.

The Magyar students' percentage was 4.5% as compared to the total number of the Romanian ones. We should mention that more than 1,000 Magyar students, graduates of Romanian secondary schools, are studying in Hungary.

The training-educational activity in Hungarian is carried out by 13,843 teachers, that is an increase of 1,129 from the previous school year (2,374 pre-school teachers, 3,239 primary teachers and 8,233 teachers in vocational and foremen schools). Only 10, 391 (75%) are trained and qualified for their teaching positions.

The managing bodies of the 2,336 units and sections providing Hungarian teaching language include a number of 1,527 principals and their deputies (1,298 - principals and 229 deputies). In all secondary schools operating as units or sections with Hungarian teaching language the principals and the general school inspectors in Covasna and Hungarian countries as well as for each of the deputy general inspectors in the counties: Arad, Bihor, Braşov, Cluj, Mureş, and Satu Mare. More than 80 school inspectors of Magyar ethnic origin provide direct guidance and supervision of education with Hungarian teaching language in Romania.

Free school textbooks are ensured for all the pupils. The language, literature and music textbooks in the mother tongue are elaborated by the teaching staff employed in schools providing teaching in Hungarian or belonging to Magyar language and literature departments or to Music Academies; the textbooks used for other subjects (mathematics, physics, chemistry, biology etc.) are translated into Hungarian following the Romanian models. Special textbooks in the Romanian language teaching (grades 1-4) are drawn up for schools providing Hungarian teaching language. For such schools there have been published 97 textbook titles in all.

2. Education for the German minority

In the 1992-1993 school year, in comparison with the situation existing in 1989, the education network providing German teaching language has decreased by more than 200 units and sections (from 497 in the 1989 - 1990 school year to 290 this year); this is the result of leaving the country by a large part of German population and of condensing the school networks with German teaching language in larger units.

This school year 20,120 children and pupils (0.40% of the total school population) have been enrolled in kindergartens, primary, middle, secondary schools and post-secondary schools providing teaching in German; this represents a decrease of school population studying in schools with German teaching language by 43% compared to the 1989-1990 school year (from 35,097 to 20,120).

A large number of pupils belonging to the German minority (over 5,000) is attending schools with Romanian teaching language and, upon their request, may also study German as a subject (4 hours per week in grades 1-4, respectively 3

hours per week in grades 5-12).

Free textbooks are ensured to all the pupils. The mother tongue and literature textbooks are drawn up by teachers employed in schools providing German teaching language; as for those needed for other subjects (mathematics, physics, chemistry, biology etc) they are translated into German after the available published Romanian ones. There are also drawn up special textbooks for teaching of the Romanian language in grades 1-4. In schools with German teaching language 82 titles of textbooks are used, in all, their publishing being provided by the Didactic and Pedagogical Publishing House.

1,003 teachers (0,38% of the total teaching staff in Romania) are employed in schools providing German teaching language. Sometimes, especially in the rural areas, the appointment of the teaching staff in schools with German teaching language is quite critical. In accordance with the agreement between the Romanian and German Ministries of Education 40 teachers coming from Germany have been employed in Romania, in schools providing teaching in German.

The teachers' training for nursery, pre-and primary schools with German teaching language is achieved within "A. Şaguna" Pedagogical Secondary School in Sibiu, while the German teachers are trained at Bucharest, Timişoara, Cluj, Jassy and Sibiu Universities.

Management of education providing teaching language is carried out by the teaching staff belonging to the German minority. The general school inspector in Timiş county and the deputy general school inspector in Sibiu are of German ethnic origin.

3. Education for the Serbian minority

Compared to the 1989-1990 school year level the education network and school population belonging to the Serbian minority have registered an increase from 28 units and sections with Serbian teaching language, attended by 990 children and pupils, to 35 units and sections attended by a number of 1,024 children and pupils. The school network includes: 15 kindergartens, 18 primary and middle school education units and 2 secondary schools. "D. Obradović" academic secondary school in Timişoara is the most representative educational unit providing Serbian teaching language. Education with Serbian teaching language is organized in the counties of Timiş, Caraş-Severin and Arad.

More than 600 pupils belonging to the Serbian minority and attending schools with Romanian teaching language, upon their request, may also study their mother tongue as a subject (4 hours per week in grades 1-4, respectively 3 hours per week in grades 5-12).

As for the teaching staff employed in schools providing Serbian teaching language it is represented by 96 teachers: 20 for nursery schools, 27 for primary schools and 49 for secondary education). Within the school inspectorate of Timiş county there exists an inspector for Serbian. Teacher training for nursery and primary schools is carried on at the Pedagogical Secondary School in Timişoara while the teachers for the Serbian language are trained at Bucharest and Timişoara Universities. A number of students are also studying in Serbia.

4. Education for the Ukrainian minority

In accordance with the census of 1992, by its percentage the Ukrainian minority holds the fourth place after the Hungarian, Romanians and Germans.

For this minority's pupils there exists a number of 15 pre-university education units (7 kindergartens, 6 middle schools providing grades 1-8 and 2 secondary sections) attended by 628 pupils. The education in this units is carried on in Ukrainian teaching language under the guidance of 33 teachers. Free textbooks for the mother tongue study are published and ensured to the pupils; as for those used by other disciplines - mathematics, physics, chemistry etc. - they are translated into Ukrainian. At the secondary level there are also ensured textbooks for the Ukrainian literature. There exist and are used 40 titles of textbooks.

The Ukrainian pupils attending schools with Romanian teaching language, upon their request, may also study their mother tongue (4 hours per week in primary education and 3 hours per week at the middle and secondary level). Most of the pupils, as proved by their number, have chosen this form of studying the Ukrainian language.

Thus, in the 1992 - 1993 school year, 8,054 pupils (out of which 3,709 in grades 1-4 and 4,355 in grades 5-12) have studied their mother tongue. This form of study has been extending after 1990.

The teaching staff for pre-school and primary education are trained at the Pedagogical Secondary Schools in Sighetu-Marmației, Maramureș county and in Suceava, where special classes for the Ukrainian minority operate periodically. In the 1992 -1993 school year a number of 87 pupils have attended the above mentioned units. The qualified teachers for the Ukrainian language and literature teaching are trained at the Bucharest University specialized section. In the last two years, by means of the Ukrainians' Union of Romania, a great number of graduates belonging to this minority has been sent to study in Ukraine. Most of the Ukrainian pupils live in Maramureș county and less in Suceava, Caraș-Severin and Tulcea counties.

5. Education for the Slovak minority

The Slovak minority is condensed in some localities of the countries: Arad, Bihor, Sălaj and Timiș. The Slovak teaching language education holds a solid network including 38 school units and sections attended by 1,379 pupils (11 kindergartens; 21 units with grades 1-4; 5 middle schools with grades 1-8 and one secondary school with grades 1-12 in Nadlac, Arad county. The secondary school in Nadlac includes a pedagogical class attended by 30 pupils from the counties operating with kindergartens and primary schools. The educational process is ensured by 134 teachers. The Slovak language teachers are trained at the Bucharest University specialized section as well as at various higher education institutes of the country. In the least two years, by means of the Slovak and Czechs' Democratic Union of Romania, about 60 students have been sent to higher studies in Slovakia, their scholarship being ensured by the Ministry of Education in Slovakia.

Free textbooks in the mother tongue are ensured; their drawing up and publishing devolve on the Didactic and Pedagogical Publishing House.

The textbooks for the mother tongue study in grades 1-8 are published alongside with the translation and publication of those used by other disciplines - mathematics, physics, chemistry, etc.; the Slovak literature textbooks are ensured to grades 11-12. At present, 40 titles of textbooks are in use.

6. Education for the Czech minority

The Czech teaching language education exists at pre-school and primary school levels (2 kindergartens and 5

schools providing grades 1-4) attended by 221 pupils. The respective school units lie in Caraș-Severin county. Within these units 11 teachers are employed; teacher training is carried on at the secondary school in Nadlac (Arad), where periodically operates a pedagogical class, also attended by pupils belonging to the Czech minority. The Czech language and mathematics textbooks are published for grades 1-4. The primary school graduates attend the middle school education providing Romanian teaching language, but, upon their request, they may also study Czech as a regular subject matter (3 hours per week).

7. Education for the Bulgarian minority

In Timiș county there exists a kindergarten providing Bulgarian teaching language for children of Bulgarian ethnic origin; it is attended by 164 children under the guidance of 6 educators.

Children of school age attend schools with Romanian teaching language and, upon their request, they may also study their mother tongue. The number of pupils amounts to 461; after 1990 there has been noted its increasing tendency. Besides the available groups in Timiș county, some new ones have been set up in Arad and Giurgiu as well as in Bucharest city. In order to train specialists in teaching Bulgarian, at the pedagogical secondary schools in Bucharest and Timișoara there exist classes (groups) attended by pupils also studying Bulgarian.

Bulgarian teaching is based on textbooks issued by the Didactic and Pedagogical Publishing House and published by grade level in primary and middle school education; as for grades 9-12, an Anthology of literary texts has already appeared.

8. Education for the Croatian minority

The Croatian minority is condensed in Caraș-Severin and Timiș counties. Until 1989, the pupils belonging to this minority attended schools with Romanian teaching language; upon their request, the study of their mother tongue was also ensured to them. After 1990, in Caraș-Severin county 8 kindergartens and 2 units providing grades 1-4 with Croatian teaching language, attended by 117 pupils, have been set up. The Didactic and Pedagogical Publishing House has started to draw up 8 titles of Croatian textbooks (the mother tongue and mathematics textbooks). Four titles have been issued so far. A number of 303 pupils of Croatian ethnic origin, attending schools with Romanian teaching language have chosen to further study their mother tongue (163 in grades 1-4, and 140 grades 5-8).

9. Education for the other minorities

Prior to December 1989, the Turks, Russians (Lippovans), Poles and Romanians had studied a little or not at all their mother tongue.

The respective ethnic communities have requested that pupils belonging to those minorities and attending schools with Romanian teaching language should be allowed to study their mother tongue, too (4 hours per week in grades 1-4, respectively 3 hours per week in grades 5-12).

Complying with these requests, in many localities there have been set up groups of studying the mother tongue, as follows:

- for the Turkish minority - Such groups have been set up in 49 localities in Constanța, Tulcea and Brăila counties, attended by about 1,449 pupils; three pre-school education

53

sections provide Turkish teaching language for 49 children; since the 1990/91 school year, 28 pupils have been attending the Pedagogical Secondary School in Constanța, they are to become primary school teachers for Turkish.

Teaching of the mother tongue is based on the available published textbooks in our country; so far, there have been published textbooks for grades 1-5; the other titles are to be issued in the future.

- for the Russian - Lippovan minority - After 1990 for this minority - living in some localities of the countries: Tulcea, Suceava, Constanța, Brăila, Jassy and Botoșani - there have been established groups of studying the mother tongue (4 hours per week in grades 1-4, respectively 3 hours per week in grades 5-12) attended by 1,386 pupils. For the beginning, an ABC book and an Anthology of texts for grades 2-4, 5-8 have been issued; in 1993, textbooks by the grade levels are to be published.

For the teaching staff training 62 pupils of this ethnic origin attend pedagogical secondary schools ensuring their mother tongue study.

- for the Polish minority - In Suceava county 5 schools provide classes or groups where 458 pupils may study their mother tongue (4 hours per week in grades 1-4, respectively 3 hours per week in grades 5-8).

In order to support the Polish language teaching 8 textbooks, one title for each level, have been published.

The necessary teaching staff are trained at Bucharest University. This school year, in Suceava county two teachers from Poland have also been employed.

- for the Romanies' minority - A number of 55 pupils attends the Pedagogical Secondary Schools in Bucharest, Bacău and Tg. Mureș; they have the opportunity to study the Romany language 3 hours per week. Graduating school they are to be sent in localities where the respective population is a majority. For this category of pupils, the Didactic and Pedagogical Publishing House is going to issue a special textbook, that is to appear this year.

CURRICULUM GRADES I-IV

providing teaching in the national minorities' languages

No. SUBJECTS	Number of hours per week			
	I	II	III	IV
A. # Socio - humanistic education	13	14	15	15
1. * Romanian, out of which				
- Reading, writing	-	4	-	-
- Thinking and speaking development	4	1	-	-
- Grammar	-	-	1	1
- Reading	-	-	3	3
- Composition - Narration	-	-	1	1
2. * The Mother Tongue				
- Reading, Writing	7	-	-	-
- Thinking and speaking development	1	1	-	-
- Grammar	-	1	2	2
- Reading	-	3	3	2
- Composition - Narration	-	1	1	1
3. * Modern language	-	2	2	2
4. * Romania's Geography and History	-	-	-	1.5
5. * Civic - ethical education	-	-	1	0.5
6. * Religious education	1	1	1	1
B. # Basic scientific education	4	5	5	6
1. * Mathematics	4	4	4	4
2. * Environmental knowledge	-	1	1	2
C. # Artistic education	3	4	3	3
1. * Fine arts (plastic art)	1	1	1	1
2. * Handwork	1	1	1	1
3. * Handwriting	-	1	-	-
4. * Music	1	1	1	1
D. # Physical education	2	2	2	2
Total number of hours	22	25	25	26

* See also the explanations given for schools providing Romanian teaching language.

GRADES V-VIII

PROVIDING TEACHING IN THE NATIONAL MINORITIES' LANGUAGES

No. SUBJECTS	Number of hours per week			
	V	VI	VII	VIII
A Socio - humanistic education	13	13	14	15
1. Romanian language and literature	5	4	4	4
2. Maternal language and literature	5	4	4	4
3. Latin	-	-	-	1
4. First modern language	2	2	2	2
5. History	2	2	2	2
6. Civic culture *)	-	-	1	1
7. Religious education **)	1	1	1	1
B. Basic scientific education	8	11	12	12
1. Mathematics	4	5	4	4
2. Physics	-	2	2	2
3. Chemistry	-	-	2	2
4. Biology	2	2	2	2
5. Geography	2	2	2	2
C. Aesthetical education	2	2	2	2
1. Music	1	1	1	1
2. Artistic drawing and plastic art education	1	1	1	1
D. Technological education ***)	2	2	-	-
E. Physical education	2	2	2	2
F. Educational class	1	1	1	1
G. Optional training	-	-	2	2
Total number of hours	30	31	33	34

), **), ***) See the notes and explanations added for middle schools providing Romanian teaching language; they are also valid here

SECONDARY EDUCATION
providing teaching in the national minorities' languages
HUMANISTIC TYPE
PHILOLOGY

No. SUBJECTS	Number of hours per week			
	IX	X	XI	XII
A Socio - humanistic education	21	21	22	22
1. Romanian language and literature	5	5	4	4
2. Maternal language and literature	5	5	4	4
3. First foreign language	3	3	3	3
4. Second foreign language	2	2	2	2
5. Latin	2	2	3	3
6. World literature	-	-	2	2
7. History	2	2	2	2
8. Psychology	-	2	-	-
9. Logic	2	-	-	-
10. Economics	-	-	2	-
11. Philosophy	-	-	-	2
B. Basic scientific education	6	6	5	6
1. Mathematics	2	2	2	2
2. Physics	1	1	1	1
3. Chemistry	1	1	-	-
4. Geography	1	1	1	2
5. Biology	1	1	1	1
C. Physical education	2	2	2	2
D. Optional training	2	2	2	2
E. Educational class	1	1	1	1
Total number of hours	32	32	32	33

OPTIONAL TRAINING

No. SUBJECTS	Number of hours per week			
	IX	X	XI	XII
A. Shorthand and typing	2	2	2	2
1. Shorthand	1	1	1	1
2. Typing and correspondence	1	1	1	1
B. Librarianship and archive works	2	2	2	2
1. Archive works and librarianship	1	1	2	2
2. Restoring and reconditioning of books	1	1	-	-
C. Books spreading	-	2	2	2
1. Exhibiting and spreading technique	1	1	1	1
2. Practical training	1	1	1	1
D. General linguistics and literary theory	2	2	2	2
1. Elements of general linguistics	1	1	1	1
2. Elements of literary theory	1	1	1	1
E. History of culture	2	2	2	2
1. History of religions	1	1	-	-
2. History of art	1	1	2	2

**SCIENCE TYPE
MATHEMATICS - PHYSICS**

No. SUBJECTS	Number of hours per week			
	IX	X	XI	XII
A # Socio - humanistic education	13	13	12	12
1. * Romanian language and literature	3	3	3	3
2. * Maternal language and literature	3	3	3	3
3. * First foreign language	2	2	2	2
4. * Second foreign language	1	1	1	1
5. * Latin	1	1	-	-
6. * History	2	2	1	2
7. * Psychology	-	1	-	-
8. * Logic, Sociology	1	-	-	-
9. * Economics	-	-	2	-
10. * Philosophy	-	-	-	1
B. # Basic scientific education	14	14	15	14
1. * Mathematics	5	5	5	5
2. * Physics	4	4	4	4
3. * Chemistry	2	2	2	2
4. * Biology	2	2	2	1
5. * Geography	1	1	1	1
6. * Geology	-	-	1	1
7. * Astronomy, Astrophysics	-	-	-	1
C. # Physical education	2	2	2	2
D. # Optional training	2	2	2	2
E. # Educational class	1	1	1	1
Total number of hours	32	32	32	31

NOTE: All notes mentioned for the same type of schools with Romanian teaching language remain valid.

OPTIONAL TRAINING

No. SUBJECTS	Number of hours per week			
	IX	X	XI	XII
A # Information science and calculus technique	2	2	2	2
1. * Information science bases	1	1	1	1
2. * Calculus technique	1	1	1	1
B. # General technical training	2	2	2	2
1. * Projective and geometric drawing	2	-	-	-
2. * Technical drawing and technical knowledge	-	2	2	2
C. # Laboratory techniques	2	2	2	2
1. # Laboratory techniques applied to physics and experimental data processing	2	2	2	2
D. # Applied mathematics	2	2	2	2
1. * Mathematics applied in socio-economic activities	2	2	2	2
F. # History of culture	2	2	2	2
1. * History of religions	1	1	-	-
2. * History of art	1	1	2	2
G. # Economics of agricultural production	2	2	2	2
1. * Agricultural knowledge	1	1	1	1
2. * Practical works	1	1	1	1

POPULATION BY NATIONALITY

-census of January 7, 1992

Romania's total population	22,760,449	Slovaks	20,672
out of which:		Bulgarians	9,935
Romanians	20,352,980	Jews	9,107
Magyars	1,620,199	Croatians	4,108
Romanies (Gypsies)	409,723	Czechs	5,800
Germans	119,436	Poles	4,247
Ukrainians	66,833	Greeks	3,897
Russian-Lippovans	38,688	Armenians	2,023
Turks	29,533	Other nationalities*)	8,420
Serbs	29,080	Unstated ethnic descent	104
Tartars	24,649		

*) Including those persons who declared themselves to be Carashovians and Ceangai (2,77 - respectively 2,165).

10.06.1993
mh/ai/2 ex.

THE SYSTEM
of pre-university education in Romania by teaching languages in the 1992-1993 school year

Teaching language	Units and sections	TOTAL %	Total number of children and pupils	%
Total (country)	28,926	100	4,397,521	100
Total (minorities)	2,730	9.4	240,619	5.5
Magyar	2,336	8.1	216,917	4.9
German	290	1.0	20,120	0.5
Ukrainian	15	-	628	-
Serbian	35	0.1	1,024	-
Bulgarian	1	-	164	-
Slovak	38	0.1	1,379	-
Czech	7	-	221	-
Croatian	5	-	117	-
Turkish	3	-	49	-

**PRE-UNIVERSITY EDUCATION SYSTEM IN ROMANIA BY EDUCATIONAL LEVELS AND TEACHING LANGUAGES IN
THE 1992/93 SCHOOL YEAR**

Teaching language	Units	Sections	Total U+S	%	Total number of children and pupils	%
I. PRE-SCHOOL EDUCATION						
Total country	11,977	626	12,603	100	752,063	100
Total minorities	639	626	1,265	10.0	57,678	7.7
Magyar	589	481	1,070	8.5	49,255	6.5
German	22	131	153	1.2	7,051	0.9
Ukrainian	5	2	7	-	305	0.1
Serbian	6	9	15	0.2	368	0.1
Bulgarian	1	-	1	-	164	-
Slovak	11	-	11	0.1	321	0.1
Czech	2	-	2	-	89	-
Croatian	3	-	3	-	76	-
Turkish	-	3	3	-	49	-
II. PRIMARY EDUCATION						
Total country	5,999	150	6,149	100	1,201,229	100
Total minorities	353	150	503	8.1	68,246	5.7
Magyar	329	78	407	6.6	60,726	5.1
German	3	57	60	1.2	6,370	0.4
Ukrainian	-	4	4	-	145	-
Serbian	2	2	4	-	319	0.1
Slovak	17	4	21	0.3	513	0.1
Czech	2	3	5	-	132	-
Croatian	-	2	2	-	41	-
III. MIDDLE SCHOOL EDUCATION						
Total country	7,103	527	7,630	100	1,339,555	100
Total minorities	252	527	779	10.3	73,201	5.5
Magyar	241	455	696	9.1	68,153	5.1
German	5	57	62	0.9	4,423	0.3
Ukrainian	-	2	2	-	65	-
Serbian	1	13	14	0.2	138	-
Slovak	5	-	5	0.1	422	0.1
IV. SECONDARY EDUCATION						
Total country	1,108	130	1,238	100	714,013	100
Total minorities	39	130	169	13.7	33,288	4.7
Magyar	33	118	151	12.2	31,196	4.4
German	5	8	13	1.1	1,657	0.3
Ukrainian	-	2	2	0.2	113	-
Serbian	1	1	2	0.2	199	-
Slovak	-	1	1	-	123	-
V. VOCATIONAL AND POST-SECONDARY EDUCATION						
Total country	1,306	-	1,306	100	390,661	100
Total minorities	-	14*)	14	1.0	8,206	2.5
Magyar	-	12	12	1.0	7,587	1.9
German	-	2	2	-	619	0.3

*) Vocational (professional) education classes operate within the "scholar groups" being included in the secondary school units' number. The 14 units are at the post-secondary education level.

TEACHING STAFF

Within pre-university education by educational levels and teaching languages in the 1992/93 school year

Teaching language	General total	out of which		Teachers
		Pre-school teachers	Primary school teachers	
Total country	259,263	36,447	55,176	167,640
Total minorities	15,132	2,729	3,630	8,773
Magyar	13,843	2,371	3,239	8,233
German	1,003	297	304	402
Ukrainian	33	13	16	4
Serbian	94	20	25	49
Slovak	134	14	35	85
Czech	11	2	9	-
Bulgarian	6	6	-	-
Turkish	3	3	-	-
Croatian	5	3	2	-

APPENDIX 5

ACCOUNT ON TEXTBOOKS PUBLISHED
IN THE LANGUAGES OF NATIONAL MINORITIES

Teaching language	The school year 1992/93		The school year 1993/94	
	No. of Titles	Copies	No. of Titles	Copies
Magyar	64	610,300	91	650,000
German	12	11,590	49	71,400
Serbian	2	700	19	4,000
Ukrainian	4	3,400	22	8,000
Slovak	6	1,900	12	4,000
Czech	3	320	3	400
Bulgarian	1	100	4	400
Turkish	-	-	4	2,000
Croatian	1	150	5	800
Polish	-	-	4	600
Russian (Lippovan)	2	3,000	4	4,000
Romany	-	-	1	5,000
Total	95	631,460	208	750,600

NOTE: Magyar textbooks are published every year; those in German from two to two years; as for the other minorities, their textbooks are issued at an interval of 4-5 years because of the low number of pupils.

**LIST INCLUDING SECONDARY SCHOOLS AND SECTIONS
PROVIDING TEACHING IN THE LANGUAGES OF
NATIONAL MINORITIES IN THE 1992/1993 SCHOOL YEAR**

THE HUNGARIAN LANGUAGE

A. Secondary schools providing Hungarian teaching language

ALBA COUNTY

1. "Bethlen Gabór" Academic secondary School in Aiud Town
2. The Roman-Catholic seminar in Alba-Iulia City

ARAD COUNTY

1. "Csiki Gergely" Industrial Vocational school in Arad City

BIHOR COUNTY

1. "Ady Endre" Academic Secondary School in Oradea City
2. The Reformed Theological Seminar in Oradea City
3. The Roman-Catholic Seminar in Oradea City

BRAȘOV COUNTY

1. "Aprily Lajos" Academic Secondary School in Brașov City
2. "Zajzoni Rab István" Academic School Sălcele Town

CLUJ COUNTY

1. The Academic Secondary School no. 2 in Cluj City
2. The Reformed Seminar in Cluj City

COVASNA COUNTY

1. "Székely Miko" Academic Secondary School in Sf. Gheorghe City
2. "Mikes Kelemen" Academic Secondary School in Sf. Gheorghe City
3. "Bod Péter" Pedagogical School in Tg. Secuiesc Town
4. "Nagy Mózes" Academic Secondary School in Tg. Secuiesc Town

HARGHITA COUNTY

1. "Márton Áron" Academic Secondary School in Miercurea-Ciuc City
2. "Tamási Áron" Academic Secondary School in Odorheiu-Secuiesc City
3. "Orbán Balázs" Academic Secondary School in Cristuru-Secuiesc Town
4. "Salamon Ernő" Academic Secondary School in Gheorghieni Town
5. "Puskás Tivadar" Academic Secondary School in Odorheiu-Secuiesc City
6. "Petőfi Sándor" Academic Secondary School in Miercurea-Ciuc City
7. The Academic Secondary School in Corund Commune
8. The Secondary School of Arts in Miercurea-Ciuc City
9. "Benedek Elek" Pedagogical School in Odorheiu-Secuiesc City
10. The Wood Industry Vocational School In Miercurea-Ciuc City
11. "Bányai János" Industrial Vocational School in Odorheiu-Secuiesc City
12. The Agricultural Vocational School in Sânmartin Commune
13. The Sanitary Vocational School in Odorheiu-Secuiesc City
14. The Industrial Vocational School in Vlăhita Town

15. The Industrial Vocational School in Joseni Commune

SATU-MARE COUNTY

1. "Kölcsey Ferenc" Academic Secondary School in Satu-Mare City

SĂLAJ COUNTY

1. The Reformed Secondary Seminar in Zalău City

TIMIȘ COUNTY

1. "Bartók Béla" Academic Secondary School in Timișoara City

BUCUREȘTI COUNTY

1. "E. Ady" Academic Secondary School in Bucharest City

B. Secondary Schools also providing sections in Hungarian

ARAD COUNTY

1. The Academic Secondary School in Pecica Commune
2. The General School no. 2 in Pecica Commune

BIHOR COUNTY

1. "M. Eminescu" Academic Secondary School in Oradea City
2. The Academic Secondary School in Valea lui Mihai Town
3. "Petőfi Sándor" Academic Secondary School in Săculeni Town
4. "I. C.M. Infrățirea" Vocational School in Oradea City
5. The Assembling Engineering Industrial Secondary School in Oradea City
6. The Industrial Vocational School in Salonta Town
7. The Industrial Vocational School in Marghita Town
8. The Agricultural Vocational School in Oradea City
9. The Agricultural School in Valea lui Mihai Town
10. The Secondary School of Arts in Oradea City
11. "E. Coștraș" Sanitary Vocational School in Oradea City
12. "I. Vulcan" Pedagogical School in Oradea City
13. The Agricultural Vocational School in Salonta Town

BISTRIȚA-NĂȘĂUD COUNTY

1. "A. Mureșan" Secondary School in Bistrița City

BRAȘOV COUNTY

1. The Energy Vocational School in Brașov City
2. The Industrial Vocational School in Brașov City
3. "Electroprecizia" Vocational School in Săcele Town
5. The Mechanical Engineering Vocational School in Brașov City

CLUJ COUNTY

1. "S. Biassál" Academic Secondary School in Cluj City
2. The Academic Secondary School no.3 in Cluj City
3. The Academic Secondary School no.4 in Cluj City
4. "A. Mureșanu" Academic Secondary School in Dej Town
5. "P. Maior" Academic Secondary School in Gherla Town
6. "M. Viteazu" Academic Secondary School in Turda Town
7. "O. Goga" Secondary School in Huedin Town
8. The Music Secondary School in Cluj City

9. The Sanitary Secondary School in Cluj City
10. "Clujana" Vocational School in Cluj City
11. The Electrical Engineering Vocational School in Cluj City

COVASNA COUNTY

1. "T. Puskás" Vocational School in Sf. Gheorghe City
2. "Oltul" Industrial Secondary School in Sf. Gheorghe City
3. The Secondary School of Arts in Sf. Gheorghe City
4. The Economic, Administrative and of Law Secondary School in Sf. Gheorghe City
5. The Agricultural Vocational School in Sf. Gheorghe City
6. "A Gábor" Agricultural Vocational School in Tg. Secuiesc Town
7. The Agricultural Secondary School in Tg. Secuiesc Town
8. The Vocational School in Covasna Town
9. "Baroti Szabo David" Vocational School in Baraolt Town
10. The Professional School no. 3 in Sf. Gheorghe City

HARGHITA COUNTY

1. "O. C. Tâslăuanu" Academic Secondary School in Toplița Town
2. The Mechanical Engineering Vocational School in Miercurea-Ciuc City
3. The Industrial Vocational School in Bălan Town
4. The Chemistry Vocational School in Odorheiu-Secuiesc City
5. The Mechanical Engineering Vocational School in Gheorgheni Town
6. The Agricultural Vocational School in Odorheiu-Secuiesc City
7. The Agricultural Vocational School in Gheorgheni Town
8. The Economic Vocational School in Miercurea-Ciuc City
9. The Academic Secondary School in Gheorgheni Town
10. The Academic Secondary School in Dănești Commune
11. The Secondary School of Arts and Music in Odorheiu-Secuiesc City

HUNEDOARA COUNTY

1. The Mining Vocational School in Petroșani City
2. The Academic Secondary School no.2 in Deva

MARAMUREȘ COUNTY

1. "Gh. Șincai" Academic Secondary School in Baia-Mare City
2. "M. Eminescu" Academic Secondary School in Baia-Mare City
3. "V. Socaciu" Academic Secondary School in Baia-Mare City
4. The Assembly Engineering Industrial Vocational School in Baia-Mare City
5. "Dragoș Vodă" Academic Secondary School in Sighetu-Marmației City
6. The Motor Transport Vocational School in Baia-Mare City

MUREȘ COUNTY

1. "Al. Papiu Ilarian" Academic Secondary School in Tg. Mureș City
2. "F. Bolyai" Academic Secondary School in Tg. Mureș City
3. "Unirea" Academic Secondary School in Tg. Mureș City
4. "Electromureș" Industrial Vocational School in Tg. Mureș City
5. "Gh. Șincai" Industrial Vocational School in Tg. Mureș City
6. The Light Industry Vocational School in Tg. Mureș City
7. The Industrial Chemistry Vocational School in Tg. Mureș City

8. The Wood Processing Vocational School in Tg. Mureș City
9. The Assembly Engineering Vocational School in Tg. Mureș City
10. The Industrial Vocational School no. 1 in Tg. Mureș City
11. The Agricultural Vocational School in Tg. Mureș City
12. The Pedagogical School in Tg. Mureș City
13. The Secondary School of Arts in Tg. Mureș City
14. "Mircea Eliade" Academic Secondary School in Sighișoara Town
15. The Industrial Vocational School in Luduș Town
16. The Academic Secondary School in Reghin Town
17. The Mechanical Engineering Vocational School in Reghin Town
18. The Industrial Vocational School in Scvata Town
19. The Academic Secondary School in Târnăveni Town
20. The Academic Secondary School in Band Commune
21. The Academic Secondary School in Sângeorgiu de Pădure Commune
22. The Academic Secondary School in Miercurea-Ciuc Commune
23. The Industrial Vocational School in Iernut Town
24. The Agricultural Vocational School in Reghin Town
25. The Professional School in Tg. Mureș City
26. The Academic Secondary School in Sângeorgiu de Pădure Commune
27. The Vocational School in Târnăveni Town

SATU MARE COUNTY

1. "Ioan Slavici" Academic Secondary School in Satu Mare City
2. The Academic Secondary School in Tășnad Town
3. The Academic Secondary School in Carei Town
4. The Assembly Engineering Vocational School in Satu Mare City
5. The Wood Processing Vocational School in Satu Mare City
6. The Mechanical Engineering Vocational School no.3 in Satu Mare City
7. The Mechanical Engineering Vocational School in Carei Town
8. The Sanitary Secondary School in Satu Mare City
9. The Agricultural Vocational School in Carei Town
10. The Agricultural Vocational School in Livada Commune
11. "Doamna Stanca" Academic Secondary School in Satu Mare City
12. The Pedagogical School in Satu Mare City

SĂLAJ COUNTY

1. The Academic Secondary School in Zalău City
2. "S. Bărnăușiu" Academic Secondary School in Șimleu-Sivăniei Town
3. The Academic Secondary School in Crasna Commune
4. The Mechanical Engineering Vocational School in Zalău City
5. The Industrial Chemistry Vocational School in Zalău City
6. The Pedagogical School in Zalău City
7. The Wood Processing Vocational School in Cehu-Silvaniei Town
8. The Metal Processing Vocational School in Cehu-Silvaniei Town
9. The Agricultural Vocational School in Șimleu-Silvaniei Town
10. The Industrial Vocational School in Sărmășag Town

SIBIU COUNTY

1. "O. Goga" Academic Secondary School in Sibiu City
2. "St. L. Roth" Academic Secondary School in Mediași City

TIMIŞ COUNTY

1. "I. Haşdeu" Secondary School in Lugoj Town
2. "Electromotor" Vocational School in Timișoara City
3. The Auto Industrial Vocational School in Timișoara City
4. The Light Industry Vocational School in Timișoara City

THE GERMAN LANGUAGE

A. Secondary Schools providing German teaching language

ARAD COUNTY

1. The German Secondary School

BRAȘOV COUNTY

1. "Johanes Honterus" Academic Secondary School in Brașov City

SIBIU COUNTY

1. "Brukenthal" Academic Secondary School in Sibiu City

TIMIŞ COUNTY

1. "N. Lenau" Academic Secondary School in Timișoara City

BUCUREȘTI COUNTY

1. "H. Oberth" Academic Secondary School in București City

B. Secondary school also providing sections with teaching language

ALBA COUNTY

1. The Academic Secondary School in Sebeș Town

BRAȘOV COUNTY

1. The Industrial Energy Vocational School in Brașov City

CLUJ COUNTY

1. "George Coșbuc" Academic Secondary School in Cluj-Napoca City

SATU MARE COUNTY

1. "M. Eminescu" Academic Secondary School in Satu Mare City

MUREȘ COUNTY

1. "Joseph Haltrich" Academic Secondary School in Sighișoara City

SIBIU COUNTY

1. "A. Șaguna" Pedagogical School in Sibiu City
2. "Axente Sever" Secondary School in Mediaș City

TIMIŞ COUNTY

1. "C. Brediceanu" Academic Secondary School in Lugoj City

THE SLOVAK LANGUAGE

A. Secondary schools also providing sections with Slovak teaching language

ARAD COUNTY

1. "J. Grigor-Tajovski" Academic School in Nadlac Town

THE SERBIAN LANGUAGE

A. Secondary schools providing Serbian teaching language

TIMIŞ COUNTY

1. "Dositei Obradović" Academic Secondary School in Timișoara City

B. Secondary schools also providing sections with Serbian teaching language

CARAȘ-SEVERIN COUNTY

1. The Industrial Vocational School in Moldova-Nouă Town

THE UKRAINIAN LANGUAGE

Secondary schools also providing sections with Ukrainian teaching language

MARAMUREȘ COUNTY

1. The Pedagogical School in Sighetu Marmăției City
2. "Dragoș Vodă" Academic Secondary School in Sighetu Marmăției City

